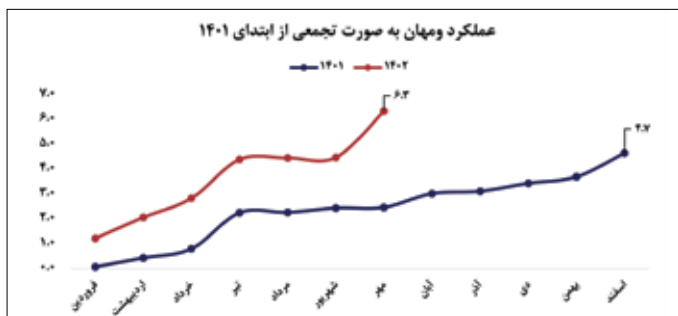

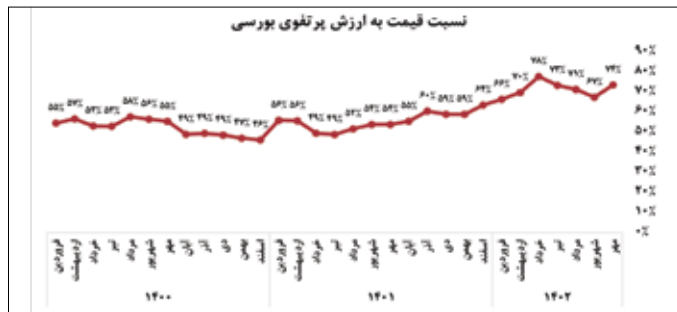
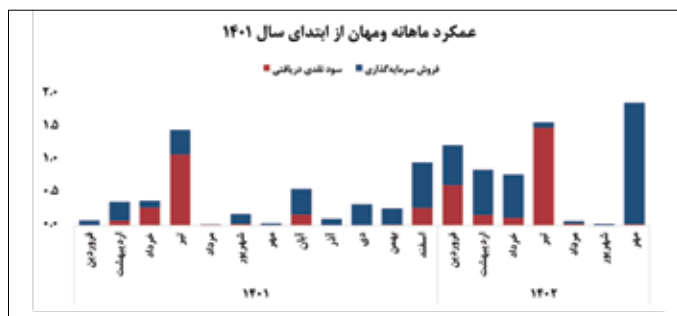
نگاهی بر عملکرد شرکت گروه توسعه مالی مهر آیندگان (ومهان)

●● بررسی بازدهی سهام ومهان

ومهان در سال ۱۴۰۲ با وجود ریزش های بازار توانست نسبت به شاخص کل و سرمایه گذاری ها به ترتیب ۱۳ و ۱۵ درصد بازدهی بیشتری را کسب کند و عملکردی مشابه شاخص هم وزن داشته باشد. بازدهی سهم در انتهای فروردین ماه به بیش از ۴۰ درصد رسید و در زمان ریزش بازار واکنش کمتری نشان داد. همچنین در وضعیت رکودی بازار نیز ومهان توانست متوسط بازدهی خود را حفظ کند. برای درک بهتر بازدهی سهم می توان ومهان را با شرکت های مشابه خود از حیث ارزش پر تقوی مقایسه نمود. برای نیل به این مقصود می توان بازدهی چهار شرکت ونیک، وبانک، وخارزم و صبارا مورد بررسی قرار داد. ومهان در سال ۱۴۰۲ بازدهی قیمتی بهتری از نمادهای مذکور به دست آورده و نسبت به ریزش های بازار واکنش کمتری نشان داده است. همچنین همواره با قیمتی بالاتر از قیمت ابتدای سال معامله شده و بازدهی منفی نداشته است. این عملکرد برای چهار نماد دیگر گروه صادق نمی باشد. همچنین می توان در نمودار زیر روند بازدهی ومهان، صندوق های اهرم، طلا و دلار بازار آزاد از ابتدای سال ۱۴۰۲ مشاهده نمود. بارش شاخص کل در ابتدای سال نمادهای اهرم و ومهان عملکرد نسبتاً مشابهی داشته اند، صندوق طلای لوتوس نتوانست همگام با این دو نماد رشد کند. در ریزش بازار، ومهان نسبت به سایرین افت کمتری داشت. در صورت محاسبه بازدهی نقدی و قیمتی، ومهان به صورت میانگین در مقایسه با دلار بازار آزاد ۲۰ درصد بازدهی بهتری را نشان داده است.

استراتژی مدیریت پر تقوی، می تواند متضمن استمرار شناسایی سود فروش سرمایه گذاری در گزارشات آتی شرکت باشد.

اما پس از اتمام فصل مجمع با فروش سهام روند سودآوری خود را ادامه داده است. همچنین برای درک بهتر عملکرد شرکت می توان صورت وضعیت مالی را بررسی نمود. صورت وضعیت مالی شش ماهه سال ۱۴۰۲ شرکت به شرح ذیل است: ومهان علاوه بر رشد درآمد سود سهام

تحلیلگران معتقدند زمان مناسب برای بررسی شرکت ها، هنگام رکود بازار است و می توان از این فرصت برای اصلاح بهینه پر تقوی استفاده نمود؛ در همین راستا قصد داریم نگاهی به شرکت گروه توسعه مالی مهر آیندگان داشته باشیم.

پر تقوی بورسی شرکت از ابتدای سال ۱۴۰۰ تا به امروز حدود ۳۵ درصد رشد داشته است. در فروردین ماه سال ۱۴۰۲ رکورد بیشترین ارزش پر تقوی بورسی شرکت شکسته شد و به عدد ۴۰ هزار میلیارد تومان رسید و در حال حاضر در محدوده ۳۰ هزار میلیارد تومان است. برای درک بازار پذیری شرکت می توان نسبت قیمت بر ارزش پر تقوی بورسی شرکت را بررسی نمود. رشد این نسبت از محدوده ۵۰ به ۷۰ درصد نشان از افزایش بازار پذیری شرکت و تقاضای مناسب آن در بازار دارد.

مقایسه صورت های مالی شش ماهه حسابرسی نشده شرکت نسبت به دوره مشابه سال گذشته نمایانگر موارد ذیل است:

- درآمد سود سهام ۶۰ درصد رشد داشته که نشان از تمرکز پر تقوی بر دریافت سود تقسیمی است.
- از محل فروش سرمایه گذاری ها سودی بیش از ۲ هزار میلیارد تومان شناسایی شده است.
- سود خالص شرکت و به تبع آن سود هر سهم بیش از ۷۰ درصد رشد داشته است. طبق گزارش ماهانه منتشره شرکت تنها در یک ماهه مهر ماه علی رغم رکود بازار سرمایه، بیش از ۱،۸۰۰ میلیارد تومان دیگر سود شناسایی شده است. بانگهی به روند گزارشات شرکت در سال جاری، سود خالصی بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان نیست.
- اگر چه عمده درآمد شرکت در چهار ماهه ابتدای سال از محل سود نقدی بوده است،

معرفی			
نماد	ومهان	سرمایه (میلیارد ریال)	۳۰,۰۰۰
سال تأسیس	۱۳۷۴	ارزش بازار (میلیارد ریال)	۲۲۲,۰۰۰
قیمت پایانی سهم در تاریخ ۱۴۰۲,۰۸,۰۷	۷,۵۵۰	موضوع فعالیت	سرمایه گذاری
EPS ۱۴۰۱	۱,۴۰۱	درصد سهام شناور	۹٪
P/E گذشته تکرار	۳/۸	نسبت تقسیم سود ۵ سال اخیر	۵۵٪

ترکیب سهام داران	
سهام دار	درصد مالکیت
شرکت سرمایه گذاری اهداف (سهامی عام)	۷۸٪
شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام)	۲٪
صندوق سرمایه گذاری سپر سرمایه بنیاد	۲٪
صندوق سرمایه گذاری سپید دماوند	۲٪
صندوق سرمایه گذاری افرا نماد پایدار	۲٪
سایر سهام داران	۱۴٪
مجموع	۱۰۰٪

دوره مالی	شش ماهه ۱۴۰۲	شش ماهه ۱۴۰۱	افزایش
درآمد سود سهام	۲۳,۹۵۱,۰۲۲	۱۵,۰۹۴,۷۸۶	۵۹٪
درآمد سود تضمین شده	۱۲۶,۵۷۷	۴۶,۳۲۵	۱۷۳٪
سود فروش سرمایه گذاری ها	۲۰,۸۳۷,۹۴۰	۹,۸۰۴,۷۶۱	۱۱۳٪
جمع درآمدهای عملیاتی	۴۴,۹۱۵,۵۳۹	۲۴,۹۴۵,۸۷۲	۸۰٪
هزینه های عملیاتی	(۳۰,۴۱۹)	(۱۶۹,۲۷۱)	۸۲٪
سود عملیاتی	۴۴,۶۰۷,۱۲۰	۲۴,۷۷۶,۶۰۱	۸۰٪
هزینه های مالی	(۵,۴۶۷,۵۴۷)	(۱,۷۹۲,۷۹۲)	۲۰۵٪
سود خالص	۳۹,۱۳۹,۵۷۳	۲۲,۹۸۳,۸۰۹	۷۰٪
سود پایه هر سهم (ریال)	۱,۳۰۵	۷۶۶	۷۰٪

دوره مالی	شش ماهه ۱۴۰۲	شش ماهه ۱۴۰۱
موجودی نقد	۳,۶۵۹,۴۱۰	۱۸۲,۸۸۴
سرمایه گذاری کوتاه مدت	۱۰,۳۴۱۷,۷۴۳	۸۷,۲۰۵,۵۵۰
حساب ها و اسناد دریافتی تجاری	۳۳,۵۱۶,۰۱۵	۲۸,۷۸۷,۶۱۱
سایر حساب ها و اسناد دریافتی	۳۳۷,۳۱۹	۱,۲۹۸,۴۲۲
پیش پرداخت ها	۷۹۷,۱۹۶	۲۷,۳۱۳
جمع دارایی های جاری	۱۴۱,۷۲۷,۶۸۳	۱۱۷,۵۰۱,۷۸۰
حساب ها و اسناد دریافتی تجاری بلندمدت	۱,۹۲۳,۰۵۲	۳۱۴,۱۳۵
سرمایه گذاری های بلندمدت	۲۱,۲۸۵,۷۷۴	۵,۳۳۸,۶۰۷
دارایی های ثابت مشهود	۱,۸۷۱,۳۱۳	۸۰,۷۴
دارایی های نامشهود	۱۰۰,۵۵	۱۲۴
جمع دارایی های غیر جاری	۲۵,۰۸۱,۱۹۴	۵,۶۶۰,۹۴۰
جمع دارایی ها	۱۶۶,۸۰۸,۸۷۷	۱۲۳,۱۶۲,۷۲۰
سایر حساب ها و اسناد پرداختی	۷۸۸,۴۶۵	۱۹,۷۰۷,۸۶۵
سود سهام پیشنهادی و پرداختی	۱۱,۹۱۷,۷۲۲	۱۸,۲۴۲,۵۲۹
حصه جاری تسهیلات مالی دریافتی	۱۰,۶۰۰,۹۲۳	۱۰,۱۶۷,۰۷۱
جمع بدهی های جاری	۲۳,۳۰۷,۱۲۰	۴۸,۱۱۷,۴۶۵
تسهیلات مالی دریافتی بلندمدت	۳۸,۲۸۹,۰۲۸	۷,۰۰۰,۰۰۰
ذخیره مزایای پایان خدمت	۳۰,۸۶۳	۲۵,۸۷۰
جمع بدهی های غیر جاری	۳۸,۲۸۹,۰۹۱	۷,۰۲۵,۸۷۰
جمع بدهی های جاری و غیر جاری	۶۱,۵۹۷,۰۲۱	۵۵,۱۴۳,۳۳۵
سرمایه	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰
اندوخته قانونی	۳,۰۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰
سود (زیان) انباشته	۷۲,۲۱۱,۸۵۶	۳۵,۰۱۹,۳۸۵
جمع حقوق صاحبان سهام	۱۰۵,۲۱۱,۸۵۶	۶۸,۰۱۹,۳۸۵
جمع بدهی ها و حقوق صاحبان سهام	۱۶۶,۸۰۸,۸۷۷	۱۲۳,۱۶۲,۷۲۰

کاریزما، کامل و منسجم

خدمات جامع سیدگردانی، کارگزاری، بیمه و سایر خدمات مالی در گروه مالی کاریزما

charisma.ir - ۰۲۱-۴۱۰۰۰

تداوم کاهش ارزش بازار بورس در مهرماه با ریزش برگ پاییزی

ارزش بازار بورس اوراق بهادار در نیمه نخست سال ۱۴۰۲

رشد ۰.۷ درصدی در نیمه نخست سال ۱۴۰۲

افت ۶ درصدی در سه ماهه دوم

رشد ۸ درصدی در سه ماهه نخست

در مهرماه سال ۱۴۰۱ اگرچه شاهد نوسانات افزایشی در برخی از روزهای معاملاتی بورس تهران بودیم اما استراحت‌های بازار در طول دو هفته اول نیز نتوانست مسیر کاهش ارزش بازار را متوقف نماید به طوری که در پایان ماه با کاهش ۴,۲۶ درصدی ارزش بورس اوراق بهادار تهران نسبت به ابتدای مهر مواجه بودیم. تغییرات ارزش بازار همواره مورد توجه سهامداران و سرمایه‌گذاران می‌باشد چراکه تغییرات ارزش بازار، میزان ارزندگی و بزرگی شرکت‌هایی را نشان می‌دهد که در آن بازار معامله شده‌اند. لذا افزایش مقدار آن این معناراً دارد که قیمت سهام شرکت‌های حاضر در بازار افزایش یافته است.

با شروع فصل پاییز شاهد کاهش ارزش بازار در بورس اوراق بهادار تهران بودیم؛ به طوری که ورود به این فصل بر معاملات هم اثرات خود را داشته، به گونه‌ای که ارزش بازار بورس تهران در اولین روز مهرماه با کاهش ۰,۱۲ درصدی نسبت به آخرین روز معاملاتی شهریورماه به عدد ۷۴,۳۹۴,۵۷۳,۷۶۳ میلیارد ریال رسید. پس از یک روز تعطیلی در هفته اول مهرماه، ارزش بازار در دومین روز روند کاهش خود را ادامه داد و با ۰,۸۲ درصد کاهش نسبت به روز معاملاتی گذشته (شنبه اول مهرماه ۱۴۰۲) به رقم ۷۳,۷۸۰,۳۵۳,۸۲۲ میلیارد ریال تنزل یافت. بورس اوراق بهادار تهران در ادامه هفته طی روزهای سه شنبه و چهارشنبه نیز به ترتیب به میزان ۰,۱۵ درصد کاهش و ۰,۰۲۵ درصد افزایش یافت که این میزان در مقابل کاهش روزهای گذشته چندان رقم بالایی نبوده است.

در ابتدای هفته دوم مهرماه شاهد شروع مجدد روند کاهش ارزش بازار و نفوذ باد سرد پاییزی در تابلو بودیم؛ به طوری که ارزش بازار بورس تهران در اولین روز هفته مهرماه با کاهش ۰,۶۳ درصد به رقم ۷۳,۲۰۶,۹۰۲,۳۹۵ میلیارد ریال رسید. عدم استقبال سهامداران از عرضه معاملات در ادامه هفته نیز به گونه‌ای ادامه یافت که طی روزهای یکشنبه، دوشنبه و چهارشنبه به ترتیب شاهد کاهش ۰,۸۴ درصدی، ۰,۰۵ درصد افزایش و ۰,۱۱ درصد افزایش بودیم.

اگرچه در ابتدای هفته دوم بازار همچنان روند کاهش داشت اما وقفه یک روزه در معاملات طول هفته منجر به رشد ۰,۱۱ درصدی در آخرین روز معاملاتی هفته دوم شد که نتیجه آن رسیدن به عدد ۷۲,۶۷۹,۳۴۰,۸۹۷ میلیارد ریال بود با این حال در هفته سوم مهرماه نیز روند افزایشی آغاز شده در هفته قبل چندان تداوم نیافت و با کاهش قابل توجه ۰,۹۹ درصدی را شاهد بودیم که از ابتدای مهر تا به اکنون بسیار چشم‌گیر است.

این کاهش در دومین روز معاملاتی هفته یعنی ۱۶ مهرماه ۱۴۰۲ با ادامه شیب نزولی به رقم ۷۰,۱۴۵,۸۹۰,۷۳۸ میلیارد ریال به میزان ۲,۵ درصد کاهش یافت. با وجود اینکه کاهش قابل توجه که بالای یک درصدی در دومین روز معاملاتی هفته سوم مهرماه رخ داد اما در ادامه افزایش‌های محدودی را به صورت روزانه بازار بورس اوراق بهادار تهران تجربه کرد که به ترتیب در روز دوشنبه ۰,۲۱ درصد، روز سه شنبه ۰,۴۲ درصد و ۰,۲۹ درصد بوده است.

اگرچه افزایش‌های هفته سه ماهه مهرماه و رسیدن به رقم ۷۰,۷۹۲,۷۳۵,۳۰۱ میلیارد ریال این احتمال را به سهامداران میداد که در آخرین هفته ماه رخدادهای مثبت پلکانی ادامه یابد اما کاهش ناگهانی در اولین روز هفته یعنی ۲۲ مهرماه که به میزان ۰,۹ درصد بخش عمده‌ای از افزایش‌های هفته گذشته را بی‌اثر ساخت و ارزش بازار پایان روز معاملاتی شنبه را رقم ۷۰,۱۵۴,۱۴۶,۸۶۶ میلیارد ریال درج کرد. با وجود کاهش ناگهانی ابتدای هفته در دومین روز معاملاتی رشد ۰,۰۲ درصدی را بازار تجربه کرد و ارزش بازار آن روز را رقم ۷۰,۱۶۸,۲۴۲,۲۳۹ میلیارد ریال ثبت کرد. این رشد در دو روز بعد نیز ادامه یافت و با افزایش ۰,۸ درصد با کسب ارزش ۷۰,۲۳۷,۵۹۹,۶۱ میلیارد ریال ختم شد.

اما این افزایش همچون گذشته در پایان هفته با کاهش ۰,۳۸ درصدی تقلیل یافت و معاملات آن روز ارزش بازار بورس اوراق بهادار را به رقم ۷۰,۹۲۹,۷۵۲,۵۶۳ میلیارد ریال رساند.

با وجود اینکه در دو روز پایانی مهرماه به ترتیب افزایش ۰,۰۶ درصدی و ۰,۳۵ درصدی را شاهد بودیم اما نوسانات و رشد و افول‌های طول ماه موجب بهبود ارزش بازار نسبت به ابتدای ماه نگردید و تمامی این نوسانات در نهایت ارزش بازار را در پایان ۳۰ مهرماه ۱۴۰۲ به رقم ۷۱,۲۲۶,۱۷۰,۲۱۵ میلیارد ریال رساند که نسبت به ابتدای روز معاملاتی مهرماه حدود ۴,۲۶ درصد کاهش یافته است.

رشد ۷۴ درصدی سود خالص «بوعلی»

شرکت پتروشیمی بوعلی سینا با کنترل و مدیریت هزینه‌های مربوط به بهای تمام شده درآمدهای عملیاتی خود در دوره شش ماهه منتهی به شهریور ۱۴۰۲ توانست هزینه‌های مربوط به بهای تمام شده خود را در نیمه نخست سال جاری نسبت به نیمه نخست سال گذشته بافتی ۲۲ درصدی همراه نماید.

بر این اساس در دوره شش ماهه نخست سال گذشته این شرکت بابت بهای تمام شده تولید محصولات خود هزینه‌ای معادل ۱۹۹ هزار و ۸۵۳ میلیارد و ۸۰ میلیون ریال را پرداخت کرد که در نیمه نخست سال جاری به ۱۵۶ هزار و ۴۳ میلیارد و ۷۰۰ میلیون ریال کاهش پیدا کرد.

همچنین شرکت پتروشیمی بوعلی سینا با مدیریت بهینه در هزینه‌های خود توانست سود خالص خود را در نیمه نخست سال جاری نسبت به نیمه نخست سال گذشته با رشدی ۷۴ درصدی همراه نماید و از ۳۷ هزار و ۲۶۱ میلیارد و ۳۲۹ میلیون ریال به ۶۴ هزار و ۸۸۱ میلیارد و ۲۷۷ میلیون ریال افزایش دهد.

جدول شماره (۱)، روند حاشیه سود این شرکت را در نیمه نخست سال جاری نسبت به نیمه نخست سال گذشته نشان می‌دهد که به عبارتی با نگاه به آن می‌توان توانایی این شرکت را در کنترل هزینه‌ها، افزایش قابل توجه درآمدها و سودآوری در دوره‌های مختلف مورد بررسی قرار داد.

«بوعلی» از فروش محصولات خود در نیمه نخست سال جاری درآمدی ۲۲۶ هزار و ۲۸۹ میلیارد و ۶۵۱ میلیون ریالی را کسب کرد. از مجموع درآمد عملیاتی این شرکت در

جدول شماره (۱)	نیمه نخست ۱۴۰۲	نیمه نخست ۱۴۰۱	دوره ۱۲ ماهه منتهی به اسفند ۱۴۰۱
حاشیه سود ناخالص	۳۱٪	۱۷٪	۱۹٪
حاشیه سود عملیاتی	۳۰٪	۱۴٪	۱۶٪
حاشیه سود خالص	۲۹٪	۱۵٪	۱۷٪

شرکت آلومینای ایران
 IRAN ALUMINA CO

جایزه اولین تولیدکننده آلومینا در خاورمیانه

اولین تولیدکننده سه محصول استراتژیک
 هیدروکسید آلومینوم، آلومینای متال گرید و آلنا آلومینا در خاورمیانه

IRANALUMINA.IR
 INFO@IRANALUMINA

خراسان شمالی شهرستان جابربن ابی‌طالب هفت جاده صنعتی
 فروش: ۰۵۸ ۳۳۷۲۰۸۸ * ۰۵۸ ۳۳۷۲۰۸۸ * ۰۵۸ ۳۳۷۲۰۸۱
 روابط عمومی: ۰۵۸ ۳۳۶۰۵۵۳

سرمایه گذاری را ساده تر کنیم

نیلوفر سادات - اقوامی کارشناس بازار سرمایه

در سال ۱۳۹۸ موج زیادی از عموم مردم با توجه به تبلیغات وسیع پیرامون بازار سرمایه با ورود به این بازار و افزایش تقاضا، موجب رشد سهم های بازار و به طور کلی شاخص کل شدند. اما به دلیل عدم آگاهی و نبود بستر آموزشی مناسب از جمله انواع تحلیل بنیادی و تکنیکال، مدیریت ریسک، روانشناسی بازار و در نهایت عوامل تاثیر گذار مرتبط قبل از دعوت عمومی به بازار سرمایه منجر شد تا در اوایل سال ۹۹ با توجه به رشد شارپی شاخص در نیمه دوم سال ۹۸، بازار وارد فاز اصلاحی (که ذات بازارهای مالی است) شود. بسیاری از سرمایه گذاران به دلیل عدم آگاهی در خروج به موقع پول و با ورود دیر هنگام، کاهش قیمت سهام های خود را تجربه کردند؛ بر این اساس نشانه های بی اعتمادی در بازار سرمایه شکل گرفت.

همچنان که تا اوایل نیمه دوم سال ۱۴۰۲ ترکش های این بی اعتمادی هادر بازار وجود دارد و بسیاری در بازار با عدم تحلیل و آگاهی، صرفا با در یافت سیگنال هایی به اصطلاح کوچه بازاری از شبکه های اجتماعی، ضرر های بی دریغی را تجربه و بی اعتمادی دوچندان را القا می کنند. به همین دلیل یکی از عوامل واکنش های سریع بازار نسبت به اخبار رami توان همین القای آینده مبهم دانست. با چشم اندازی به حال و هوای در حال حاضر بازار با ریسک های سیستماتیک به مانند ریسک نوسانات نرخ بهره که سیاست هایی در رابطه با بالا نگه داشتن آن وجود دارد، نوسانات نرخ ارز که در کانال ۵۰ هزار تومانی به نوسان می پردازد، بازار در فاز رکودی قرار دارد. ریسک های سیاسی در رابطه با جنگ اخیر و در طرف دیگر ریسک های غیر سیستماتیک از جمله ریسک هایی در مقیاس صنعت و شرکت ها همچون ریسک های عملیاتی، تجاری، مالی، نقل و حرکت همچنین تاثیرات سخنان مسوولان در برخی از صنایع که در نیمه اول سال ۱۴۰۲ شاهد بودیم، باعث شد تا سرمایه به عنوان عنصر ترسو جامعه در صنایع مختلف بازار و یا در صندوق های درآمد ثابت، صندوق های طلا و قدرت خرید کارگزاری ها و سپرده بانک ها وارد شود.

برای برون رفت از وضع موجود می توان به راهکارهایی همچون ایجاد

بسترهای آموزشی در مدارس برای شناساندن بازار سرمایه و بازارهای مالی، آموزش مدیریت های مالی و ریسک، آگاهی عموم جامعه از طریق رسانه ها و کارگزاری ها و ارکان بازار سرمایه برای آموزش و تشکیل سبد سهام، انتخاب سهم از چند صنعت، تحلیل های مناسب شرکت ها، اقتصاد، سیاست و... میزان ریسک پرتفوی خود را کاهش دهیم و اعتماد دوباره به ضربان اقتصادی کشور باز گردد. همچنین باید با اعتمادسازی و امکان استناد مردم به اطلاع رسانی ها و سخنان مقامات بتوانیم در رابطه با صنایع، تصمیمات قابل قبول و شفاف را بگیریم. در رابطه با اخبار منفی برخی صنایع همچون وقایع اخیر به مانند نرخ خوراک یا خروج سیمان و فولاد از بورس کالا ابتدا با توقف نمادهای مرتبط با این صنایع، از بروز واکنشات نامناسب و کاهش به یکباره شاخص کل با خبرهای مقطعی و بی بنیان جلوگیری کنیم.

همچنین نباید اجازه داد برخی از کارشناسان با سیاه نمایی و بدگویی در مورد بازار سرمایه، به بی اعتمادی سرمایه گذاران دامن زنند. در ادامه می توان با تشویق بسیاری از سهامداران همچون سهامداران سهام عدالت که بخش وسیعی از جامعه را تشکیل می دهند با ایجاد جذابیت سرمایه گذاری برای آن ها یا اقشار جوان جامعه همچون دانشجویان و دانش آموزان، جامعه سهامداری را در کنار آگاهی و آموزش مناسب گسترش دهیم.

اما سرمایه گذاران باید توجه داشته باشند که در حال حاضر بازار سرمایه یکی از ارزنده ترین بازارهایی است که قوانین مالیاتی به نفع آن وضع شده است؛ لذا امیدواریم با فرهنگ سهامداری و پایبندی به منشور سهامداری و حمایت مسوولان با برنامه های راهبردی در رابطه با بازار سرمایه آینده شفاف تری را برای بازار متصور شویم.

همچنین باید اشاره کرد که در نظر گرفتن امتیاز بازار سرمایه در مورد نقدشوندگی بالا نسبت به بازارهای موازی، نباید ارزش سهام ارزنده به راحتی با واکنش های مقطعی از دست رود؛ در واقع با پیروی از کلمه سهامداری در پی حفظ سهام در بلندمدت، سودهای مطلوب سالانه و سود حاصل از افزایش قیمت این نگاه های اقتصادی در یافت می شود. زندگی دکمه بازگشت ندارد، باید سرمایه گذاری را ساده تر و اثر بخش تر نمود تا بهتر زندگی کرد.

تمایز بین ریسک سیستماتیک و غیر سیستماتیک و راه های مقابله با آن ها

حسین ویسی

کارشناس سرمایه گذاری شرکت توسعه و مدیریت سرمایه صبا

ریسک های به طور کلی به دو دسته سیستماتیک و غیر سیستماتیک تقسیم می شوند و این تقسیم بندی برای بازار سرمایه ایران نبوده و برای تمامی بازارها و کشورها صادق است. ریسک سیستماتیک به آن دسته از ریسک ها گفته می شود که قابل حذف نبوده و بر تمام دارایی ها اثر می گذارد و با تنوع پرتفوی کاهش نمی یابد مانند وقوع بلایای طبیعی یا شروع یک جنگ. با وقوع جنگ بین فلسطین و

رژیم اشغالگر قدس اثرات

این ریسک بر بازار سرمایه

را به خوبی درک می کنیم

جایی که تمامی سهام های

موجود در بازار سرمایه به

طور کامل تحت تاثیر این

جنگ قرار گرفته و همگی

با کاهش قیمت روبرو شدند.

ریسک غیر سیستماتیک به

آن دسته از ریسک ها گفته

می شود که با متنوع سازی

پرتفوی قابل کاهش بوده

و تمامی شرکت های فعال

در بازار سرمایه را تحت تاثیر قرار نمی دهد این ریسک قابل اجتناب بوده و می توان با متنوع سازی پرتفوی و انتخاب سهام از بین صنایع مختلف بازار این ریسک را پوشش داد. از جمله این ریسک ها می توان خوبی ریسک نقدینگی و یا ریسک مالی اشاره کرد. ریسک سیستماتیک

را ریسک غیر قابل کاهش و ریسک غیر سیستماتیک را ریسک قابل کاهش نام گذاری می کنند. در این نوع ریسک ها معامله گر ها باید کاملا حواس شان را روی شرکت ها و سهام ها متمرکز کنند و به جای کلیت بازار، به جزئیات شرکت ها توجه کرده و تغییرات سیستمی آن ها را مد نظر قرار دهند تا بتوانند این نوع ریسک را شناسایی کرده

و از آن جلوگیری نمایند. در ریسک های غیر سیستماتیک، اقدامات شرکت های سهام و دارایی اهمیت بالایی پیدا می کند به نحوی که کوچکترین اقدامات آن ها شاید اثر این نوع ریسک را بیشتر کند.

همانطور که ذکر ریسک سیستماتیک تمام دارایی ها را تحت تاثیر قرار می دهد و قابل کاهش نیست به مانند درگیری اخیر در منطقه که باعث کاهش قابل توجه سهام حتی در کشور خودمان که به طور مستقیم درگیر جنگ نیز شد اما ریسک غیر سیستماتیک قابل کاهش می باشد. حال سوالی که مطرح می شود این است که چگونه می توان این ریسک را کاهش داد؟

پاسخ این سوال در متنوع

سازی دارایی ها نهفته است

یعنی به جای اینکه ما تمام

دارایی های خود را در یک

یا دو سهم محدود کنیم

طیف گسترده ای از دارایی

ها از صنایع مختلف در نظر

بگیریم و سرمایه خود را

به طور مساوی و یا با وزن

کارشناسی شده به آن ها

اختصاص دهیم در این

صورت می توانیم از خطراتی

که برای یک دارایی ممکن

است به وجود آید در امان بمانیم. لازم به ذکر است در صورتی که حتی سرمایه گذار ۱۰ سهم از یک صنعت خاص نظیر فلزات یا پتروشیمی یا حتی سهام دلاری را انتخاب کند باز هم نمی تواند به خوبی ریسک سیستماتیک را کاهش دهد.

وقتی نام ریسک سیستماتیک مطرح می شود حتما لازم است در مورد بتا بدانیم. بتا به تغییرات بازده یک دارایی نسبت به دارایی دیگر گفته می شود. زمانی می توانیم به طور کامل ریسک غیر سیستماتیک را کاهش دهیم که بتا دارایی ها با همدیگر به منفی یک میل کند.

بی اعتمادی مردم از بازار سرمایه؛

تکرار ریسک های سیستماتیک دولت دوازدهم در دولت سیزدهم

خورد که بیش از ۲۴ میلیون بوده به بازار سرمایه روند بازار سرمایه را در نیمه دوم سال ۱۳۹۸ مثبت کرد و سهام بسیاری در بازار با استقبال خریداران خرد مواجه شدند. در نیمه اول سال ۱۳۹۹ نیز حمایت های لفظی دولت ادامه داشت و شاهد ورود بیشتر نقدینگی به بازار سرمایه بودیم.

این نقدینگی که در ۶ ماهه نخست ۱۳۹۹ به ۷۰ هزار میلیارد تومان می رسد پس از بی اعتمادی مردم از سیستم بانکی و استقبال دولت از ورود مردم به بازار سرمایه صورت گرفت. با افزایش ورود مردم به بازار سرمایه، دولت در میانه راه با توجه به ناترازی اقتصادی و کسری بودجه خود اقدام به عرضه و فروش بخشی از سهام خود به مردم نمود که تحت عنوان صندوق های ETF عرضه و زمینه را برای کاهش کسری خود فراهم کرد.

در شرایطی که عمده سرمایه گذاران خود بدون هیچ آموزشی وارد بازار شده و میزان تقاضا را افزایش می دادند هر شوک سیاسی می توانست به راحتی خطر خروج سرمایه را به همراه داشته باشد که در ادامه چنین

بازار سرمایه که به عنوان ابزار مالی در دست دولت های دوازدهم و سیزدهم قرار گرفته با بی اعتمادی که در دولت دوازدهم به وجود آمد، با واگذاری کابینه به دولت سیزدهم نیز موفق به بازگشت نشد که علت آن مدیریت نادرست بازار سرمایه و استفاده از بازارهای ناکارآمد در دولت های باشد. در ادامه مروری بر ریسک های صورت گرفته از دولت دوازدهم تا سیزدهم خواهیم داشت. بازار سرمایه به عنوان یکی از مهم ترین نهاد های مالی پویا در صنعت و اقتصاد هر کشور نقش آفرینی می کند. این بازار که همواره مورد توجه سرمایه گذاران بوده با تأثیر پذیری از رخداد های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشور و جهان روند افزایش یا کاهش خود را طی میکند.

بازار سرمایه ایران پس از آنکه تحریم های کشور آغاز شد با توجه به عمق خود و حضور صنایع مختلف در آن، تأثیر پذیری بیشتری نسبت به اتفاقات سیاسی و اقتصادی داشته است. به طوری که شروع توافقات در برنامه در دولت دوازدهم، سرمایه گذاران پیش بینی مثبتی از خبر های سیاسی منتشر شده از آن داشتند، اما در ادامه این پیش بینی های مثبت با خارج شدن حریف در بازی برجام سبب شد تا بازار سرمایه روند نزولی را در پیش گیرد.

باتوجه به شکستی که دولت دوازدهم در برجام داشت و برنامه های آینده خود را خط زده و ابطال شده دید، مسیر خود را به سمت بازار سرمایه تغییر داد تا شیوه دیگری برای بهبود وضعیت خود آغاز نماید. این دولت با تشویق مردم به سمت بازار سرمایه بدون آماده سازی در دست و فراهم نمودن زمینه ورود، برای کنترل نقدینگی، مردم را به سمت بازار سرمایه سوق داد. از آنجا که ورود تعداد زیادی سهامدار

بازار ارائه نمود تا به این ترتیب خسارت سهامداران در بازار را جبران و امید را به بازار بازگرداند.

در این بین، دولت با ارائه برنامه خود جهت ایجاد ردیف مستقل برای صندوق

تثبیت بازار سرمایه در بودجه ۱۴۰۱،

پیگیری تعیین تکلیف نرخ سوخت و

خوراک صنایع، افزایش نرخ تسعیر بانک

ها برای کاهش ضرر و زیان سهامداران،

تحقق وعده تغییر دامنه نوسان بورس

و برنامه حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی را در

اولویت قرار داد. با وجود برنامه هایی که

دولت به عنوان اولویت خود معرفی و در

بخش های مختلف کابینه مورد پیگیری

قرار داد اما در سال ۱۴۰۱ آنچه که انتظار

می رفت محقق نشد و نوسانات متعدد

بورس تهران تحت تأثیر تصمیمات دولت

موجب فرار سرمایه از بازار شد که بخش

عمده آن به بازار دارایی های موازی

همچون طلا، ارز، مسکن و خودرو وارد و

رشد قیمت را در این بازارها در پی داشت.

آمارها نشان می دهد طی دو سالی که

دولت سیزدهم کابینه ریاست را در دست

گرفته از مرداد ماه ۱۴۰۰ تا مرداد ماه

۱۴۰۲، ۹۷ هزار و ۹۴۶ میلیارد تومان

پول حقیقی (متعلق به سهامداران خرد و

اشخصا حقیقی) از بورس تهران خارج

شده است. این رقم بزرگ که نشان از

عدم موفقیت بازار سرمایه دارد، به دلیل

ضعف کارشناسی و عدم وحدت رویه

در بازار سرمایه صورت گرفته است. لذا

دولت سیزدهم به منظور عمل به وعده

ها و قول های خود و جذب اعتماد مردم

به بازار سرمایه نیاز است تا تصمیمات و

سیاست های خود را مورد بازنگری قرار

دهد تا بتواند برنامه های ۱۶ گانه خود را

به درستی محقق نماید.

کرد که ۱۷ هزار میلیارد تومان مربوط به مالیات بر معاملات بوده و سهم ۷،۱ درصدی از میزان تأمین مالی دولت از بازار سرمایه در سال ۱۳۹۹ را داشته است.

این بی اعتمادی که دولت با مدیریت نادرست خود و تشویق مردم بدون هیچ زمینه سازی به بازار سرمایه ایجاد کرد، با هیچ برنامه و بسته حمایتی باز نگشت. اگر چه دولت دوازدهم در سال های پایانی خود پیشنهادات ۱۰ گانه ای برای حمایت از بورس بیان کرد اما با توجه به ابهامات ناخستگی های این برنامه به سرانجام نرسید و تأثیری بر بهبود روند بازار نداشت. با توجه به تأثیر گذاری بودجه سالانه و مصوبات هیئت دولت بر عملکرد بازار سرمایه، اگر چه در ابتدای سال ۱۴۰۰ تا حدودی روند نزولی سال ۱۳۹۹ تقلیل یافت اما بهبود وضعیتی که

دولت وعده آن را داده بود به نتیجه نرسید. با اعطاسکان ریاست از دولت دوازدهم به دولت سیزدهم و تعیین کابینه، دولت برنامه ۱۶ گانه ای برای بهبود وضعیت

باتوجه به شکستی که دولت دوازدهم در برجام داشت و برنامه های آینده خود را خط زده و ابطال شده دید، مسیر خود را به سمت بازار سرمایه تغییر داد تا شیوه دیگری برای بهبود وضعیت خود آغاز نماید

دولت دوازدهم با تشویق مردم به بازار سرمایه ۲۳۰ هزار میلیارد تومان طی سال ۱۳۹۹ از بازار سرمایه تأمین مالی

رخدادهایی را به تدریج صورت گرفت و در پایان بی اعتمادی مردم از دولت را سرتیتر خبرهای خود کرد.

فرصت طراحی سناریوهای رشد بازار

سید حسین اقوامی - کارشناس بازار سرمایه

بررسی ها و واکاوی آمارها از بازار سرمایه و گزارشات شش ماهه بنگاه های اقتصادی که روانه کدال شدند، نشان می دهد که پی بر ایی تی ام بازار به زیر عدد هفت رسیده است و پی بر ایی بسیاری از نمادها به محدوده کمتر از پنج رسیده است. همچنین ارزش دلاری بازار در محدوده ۱۶۰ میلیارد دلار و ارزش دلاری معاملات خرد در هفته اول آبان ماه حدوداً به ۷۱ میلیون دلار و در نهایت نسبت ارزش بازار به نقدینگی به ۱۲۱ درصد رسیده است.

صندوق تثبیت بازار از ابتدای امسال تا آخر مهر ماه مبلغ ۵۶۹۶ میلیارد تومان خرید ثبت کرده است.

در صنایع نیز عملکرد سودآوری شرکت ها در ۶ ماهه اول ۱۴۰۲ در برابر ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۱، شاهد رشد ۹۵ درصدی سود خالص در صنعت فولاد، رشد ۳۲ درصدی سود خالص در گروه پالایشی، رشد ۳۲ درصدی در صنعت پتروشیمی اوره و آمونیاک و رشد ۵۰ درصدی صنعت دارو بودیم.

به علاوه در شش ماهه نخست امسال بسیاری از صنایع نیز در مقایسه با مدت مشابه سال قبل رشد در آمدی و به نسبت رشد سود را ثبت کرده اند.

همچنین طبق آخرین گزارشات، سود شش ماهه شرکت ها در سال ۱۴۰۲ در مقایسه با سود شش ماهه ۱۴۰۱ در صنعت بانکی بیشترین آن مربوط به نماد «وبصادر» با ۲۹۸ درصد رشد و کمترین آن در این صنعت مربوط به نماد بانک آینده با ۲۴۳۳ درصد افت است.

گروه سیمانی بیشترین رشد سود مربوط به شرکت سیمان بهبهان با ۶۵۳ درصد رشد و کمترین آن مربوط به شرکت های سیمان داراب و سیمان بجنورد با ۵۱ درصد رشد است. در گروه فرآورده های نفتی بیشترین رشد در این صنعت در نماد نفت پاسارگاد و کم ترین رشد سودآوری مربوط به نمادهای «شاون» و «شراز» با ۵۱ درصد افت می باشد.

در گروه فلزات اساسی بیشترین رشد سودآوری را شرکت سپنتا با نماد «فینتا» به میزان ۱۵۷۹ درصد از آن خود کرده است و کم ترین سودآوری در شرکت ذوب روی اصفهان با

نماد «فروی» به میزان ۹۷ درصد افت است. در مقایسه درآمد ۶ ماهه اول امسال نیز می بینیم مجموع سود خالص شرکت ها در ۶ ماهه اول بیش از ۵۱۱ همت بوده است که در مقایسه با ۶ ماهه سال قبل رشدی بیش از ۳۷ درصدی را تجربه کردند. درآمد ۶ ماهه اول امسال نیز در مقایسه با سال قبل با رشد ۲۳ درصدی به ۲۲۱۰ همت رسید.

آمار و ارقام فوق حاکی از آن است که بازار با ارزندگی در محدوده دو میلیون واحد از شاخص کل بورس در نوسان و تثبیت است. نشانه هایی از حباب در بازار دیده نمی شود. با حمایت های مسوولان و افزایش اعتماد سرمایه گذاران، ورود پول، افزایش حجم و ارزش معاملات، نبود عوامل منفی تاثیر گذار بر بازار سرمایه در کنار کاهش نرخ بهره و ایجاد جذابیت برای ورود پول به بازار سرمایه می توان سناریوهای رشد را برای بازار از همین نواحی متصور بود.

همانطور که تاریخ نشان می دهد و بزرگان بازارهای مالی همچون وارن بافت اشاره کرده اند، همیشه افرادی که در این نقاط از بازار وارد می شوند و در صنایع پیشرو و مناسب، با تشکیل سبندی از سهام خوب سرمایه گذاری می کنند، با صبور و سهامداری سودهای بالایی را کسب می کنند.

بهرتر است بدانیم تحقق رویا با سهامداری در صنایع و آینده پژوهی منتج به تجربه لذت بخش در بازار سرمایه خواهد بود و با رعایت منشور سهامداری و ایجاد فرهنگ آن توسط کارگزاران و ارکان بازار سرمایه می توان مراتب ورود به بازار سرمایه را تسهیل نمود.

حذف یک فاکتور و سردرگمی سهامداران

جواد عباسی - معامله گر کارگزاری نهایت نگر

پیش بینی سود تا سال های ۱۳۹۷ توسط شرکت ها اعلام می شد و سرمایه گذارها و افراد عادی به آن اکتفا کرده با کمی بررسی، به منفی یا مثبت بودن آن پی برده و خرید سهام به آن واسطه انجام می شد. اما این موضوع در سال های اخیر توسط سازمان، در پی انتقادات برخی از تحلیل گران، حذف شد. با حذف اعلام پیش بینی سود، بسیاری از مردم عادی و سرمایه گذاران به سمت بازارهای موازی مانند ملک، سکه و دلار رفتند.

به عنوان مثال در معامله ملک، میزان سود و اجاره دریافتی اعلام می شود. در بازار سرمایه اگرچه حذف پیش بینی سود اقدامی برای هدایت بازار سرمایه به تحلیل محوری و سرمایه گذاری در صندوقها بود. اما این اتفاق رخ نداد. در بازار منفی غلبه رفتارهای هیجانی سبب می شود تا افراد بدون توجه به ارزش ذاتی و پی بر ایی سهم، در صف فروش قرار گیرند. در این میان اعلام پیش بینی سود و عملکرد شرکت ها برای دستیابی به سود پیش بینی شده، به سرمایه گذاران

فرصت تحلیل را می داد و مانع از بروز رفتارهای هیجانی و حرکت آنها به بازارهای موازی می شد. در این میان با حذف پیش بینی سود، تنها فرصتی برای حقوقی ها فراهم شد که سهام ارزنده را با قیمت های پایین خریداری کنند. این موضوع در سهام عدالت کاملاً مشهود بود. به طوری که مشمولان سهام عدالت یعنی مردم عادی، بدون توجه به سود و ارزش سهام خود، مبادرت به فروش سهام خود کردند در نهایت راه به جایی برده شد که بیشتر مشمولان سهام عدالت سهام خود را در بازار سرمایه به فروش رساندند. در پی این اقدام ارزش اسمی سهام عدالت از ۱۰۰ هزار تومان به حدود ۴۰ هزار تومان تنزل یافت.

همچنین در دامنه نوسان نیز به بهانه روانی بازار، بدون هیچ فرمولی، دامنه نوسان افزایش می یابد. این در حالیست که دامنه نوسان باید به صورت مهندسی شده افزایش یا کاهش یابد.

در این میان افزایش حجم مینا بر اساس قیمت و مارکت شرکت ها به صورت هفتگی، اگر چه اقدام مناسبی بود که انتظار می رود در تغییر دامنه نوسان نیز پیش بینی سود لحاظ شود.

انتظاراتی که برآورده نشد

رضا جعفری

مدیر سرمایه گذاری شرکت سرمایه گذار بهتنام ایرانیان

بازار سرمایه از آبان سال گذشته روندی صعودی را شروع کرد اما از اواسط اردیبهشت ماه سال جاری این روند به اتمام رسید و بازار وارد فاز نزولی شد. شاخص کل تا به امروز افت ۲۲ درصدی را تجربه کرده است و کماکان نشانه ای از تغییر روند در آن دیده نمی شود.

تغییر فاز شاخص کل و شروع روند نزولی عوامل مختلفی داشت که مهم ترین آن را می توان کاهش نرخ دلار عنوان کرد. اما در این بین برخی موارد همچون داستان پرحاشیه تغییر نرخ گاز

خوراک پتروشیمی ها، اظهارات غیر کارشناسانه برخی مسئولان در خصوص بازار سرمایه و شائبه هایی در خصوص تاریخ نامه تغییر نرخ خوراک به شدت ریزش افزود.

در ادامه کلیت گزارشات مالی شرکت ها نیز نتوانست انتظارات فعالین بازار را برآورده کند و بازاری که محرک مثبتی برای تغییر روند نداشت با اتفاقات ژئوپولیتیک اخیر و خبر جنگ اسرائیل و غزه افت بیشتری را نیز تجربه کرد. افزایش ریسک های این چنینی موجب شده تا ارزش معاملات در بازار سرمایه که طی ماه های گذشته نیز چنگی به دل نمی زد با افت بیشتری روبه رو شود و جریانات پول حقیقی نیز به شکل تقریباً مستمری منفی شود.

در حال حاضر قیمت های سهام در محدوده های خوبی برای سرمایه گذاری قرار گرفته اند اما کماکان بازار جهت تغییر روند کلی خود و شروع موجی صعودی نیازمند محرک مناسبی است.

تمرکز بر گسترش ظرفیت تولید با نگاه بلند مدت

شرکت برنامہ ای برای توسعه مالکیت خود

در این بخش ها به واسطه سرمایه گذاری و کسب مالکیت در شرکت های فعال در این صنایع دارد

از آنجاییکه شرکت باید برای بلندمدت خود برنامه ریزی کند و شرایط فعالیت در حوزه معدن این است که علاوه بر استخراج باید به فکر منابع جدید هم بود در حال حاضر شرکت توجه خود را معطوف به سرمایه گذاری جهت بهبود وضعیت و تضمین آینده و همچنین انجام پروژه های توسعه ای در شرکت های معدنی خود نموده است. در بخش ذغال سنگ سرمایه گذاری ها در راستای افزایش توان و ظرفیت هر چه بیشتر شرکت ها جهت تولید و در سایر شرکت ها مانند منگنز تلاش برای پیشروی در زنجیره ارزش افزوده صنعت بوده است. در حوزه سنگ آهن هم با توجه به فعالیت اصلی شرکت نگاه بلند مدت و توسعه وجود دارد.

آیا این شرکت برای ورود به صنایع و معدن جدید دارد؟

یکی از سیاست های سرمایه گذاری مجموعه در رابطه با افزایش تنوع سبد معدن با توجه به نیاز روز جهانی به کانی های مختلف می باشد که در این رابطه شرکت در حال بررسی سرمایه گذاری در صنعت معدنی جدید می باشد که در صورت تحقق تلاش خواهد شد در اسرع وقت تمامی

مجتمع صنایع و معادن احیا سپاهان به عنوان یک هلدینگ در حوزه سرمایه گذاری و مدیریت شرکت های صنعت معدنی همواره در جهت بهبود و افزایش بهره وری زیرساخت های خود تلاش نموده که اخیراً اصلاح ساختار مالی را در دستور کار خود قرار داده است. این شرکت در نظر دارد تا به جهت افزایش توان تولیدی شرکت های زیر مجموعه، تمرکز سرمایه گذاری های خود را بر یافتن منابع جدید در بلندمدت قرار دهد. در ادامه گفت و گوی مدیر عامل این مجموعه جناب آقای دکتر شهنشاهی پور را در خصوص عملکرد و برنامه های شرکت «واحیه» برای توسعه بازار آن خواهیم داشت.

در ابتدا توضیح مختصری درباره شرایط فعلی شرکت بفرمایید؟

با توجه به تغییرات عمده در سطح مدیریت کلان مجموعه تلاش شده تا در وهله اول مشکلات شرکت حل شود و به صورت موازی برنامه های توسعه ای در دستور کار قرار گیرد. انطباق مالی و استفاده از افراد متخصص در همه زمینه ها در دستور کار است. بکارگیری افراد حرفه ای به خصوص افراد متخصص در بازار سرمایه باشد هم از اولویت های ما بوده است. همچنین اصلاح ساختار به منظور افزایش هر چه بیشتر بهره وری و تکمیل زیرساخت های مورد نیاز صورت پذیرفته است و به امید خدا در آینده بسیار نزدیک نتیجه این اقدامات در وضعیت شرکت کاملاً قابل لمس خواهد بود. همچنین کادر مدیریتی جدید تلاش نموده جهت استفاده از نظرات سهامداران تعاملات خود با سهامداران هر چه بیشتر افزایش دهد.

با توجه به کسب و کار این شرکت در بخش های معدن سنگ آهن و ذغال سنگ، آیا

تمهیدات لازم جهت ساخت و بهره برداری در این صنعت انجام پذیرد. حتماً در صورت به نتیجه رسیدن اطلاع رسانی لازم صورت می گیرد.

آیا شرکت برنامه ای برای عرضه سهام شرکت های تابعه خود به بازار سرمایه دارد؟
با توجه به عزم مجموعه جهت افزایش حداکثری شفافیت در شرکت و زیر مجموعه ها در حال حاضر فرآیند عرضه و پذیرش دو شرکت بزرگ زیر مجموعه، معادن سنگ آهن احیاء سپاهان و احیاء ریل ایرانیان در شرکت بورس تهران در حال انجام است که امید است بتوانیم سریعتر کار تکمیل مدارک را انجام دهیم و در ماههای آینده به نتیجه برسیم.

پیش بینی شما در خصوص آینده بازار سرمایه و اقتصاد چیست؟
با توجه به وضعیت اقتصاد جهانی و تورم های قابل توجه در اقتصاد های بزرگ جهان مانند اروپا و آمریکا احتمال به وجود آمدن رکود جهانی دور از ذهن نیست که در صورت وقوع این رکود قطعاً یکی از تاثیر پذیرترین بازارها بازار کامودیتی ها خواهد بود و در نتیجه کاهش تقاضای جهانی در میان مدت برای مواد اولیه و مواد خام قابل تصور خواهد بود.

با توجه به اینکه بزرگترین شرکت های بازار سرمایه ایران پتروشیمی ها و فولادی هستند لذا در صورت کاهش تقاضای جهانی برای کامودیتی ها نمی توان انتظار افزایش فروش به لحاظ مقداری (تسلی) برای این شرکت ها متصور بود اما به لحاظ ارزش فروش با توجه به افزایش قیمت دلار و نرخ تسعیر ارز جدید امکان افزایش سود در صورت های مالی محتمل می باشد. ریسک های سیاسی هم با توجه به اتفاقات اخیر مسلماً اثر خود را بر اقتصاد و بازار بورس خواهد داشت.

۲ ماهه سرمایه ات رو ۳ برابر کن

طرح سنا؛ ویژه صاحبان کسب و کار

- پرداخت تسهیلات حداکثر تا ۲۰۰٪ معدل موجودی
- مبلغ تسهیلات قابل پرداخت حداکثر ۵۰ میلیارد ریال
- حداقل مدت سپرده گذاری برای بهره مندی از امتیاز تسهیلات ۲ ماه

بازار توافقی؛ شروعی دوباره برای حمایت از سهامدار خرد

راه اندازی شده است، انتظار می رود که معاملات سهام شرکت های با شفافیت کمتر و شرایط نقدشوندگی پایین در تابلیوی معمول بازار سرمایه، در این بازار به گونه ای مورد معامله قرار گیرند که توافق های صورت گرفته به نفع سهامداران خرد باشد. طبق دستورالعمل سازمان بورس، راه اندازی مجدد بازار توافقی با معامله از طریق ایستگاه های معاملاتی نامک صورت می گیرد که با اعتبار زمانی روز خواهد بود. علاوه بر این، صندوق های سرمایه گذاری امکان فعالیت در این بازار را نداشته و معاملات به صورت بلوکی و عمده انجام می شود.

لازم به ذکر است، سهامداران جهت شرکت در معاملات باید ابتدا اقرارنامه و بیانیه پذیرش ریسک را از کارگزار خود دریافت و موافقت خود را با آن اعلام نمایند.

از دیگر نکات بازار توافقی سال ۱۴۰۲ می توان به ارزش حداقلی معاملات اشاره کرد که طبق دستورالعمل سازمان، مجموع حجم ارزش باید حداقل یک دهم درصد از سرمایه پایه شرکت یا ۵۰۰ میلیون تومان باشد، هر کدام که کمتر است.

علاوه بر این، بازار توافقی محدودیت های بازار پایه را نداشته و معاملات حجم مینا و دامنه نوسان به صورت روزانه معامله می شوند. در صورت خرید نمادهای حاضر در بازار توافقی، سهامداران اجازه فروش در همان روز را ندارند.

نماد «وکمینا» که سهام شرکت سرمایه گذاری کارکنان گروه مینا می باشد اولین نماد درج شده در هشتمین تابلیوی فرابورس است که در مراسم افتتاح بازار توافقی گشایش آن انجام شد. علاوه بر این، دو نماد دیگر «تامین آتیه کارکنان صنعت برق خراسان» و «کارخانجات مخمل و ابریشم کاشان» نیز جزو نمادهای درج شده در تابلیوی فرابورس هستند که منتظر گشایش معاملات آن در تابلیوی توافقی هستیم.

ادامه از صفحه ۶
به عبارت دیگر شرکت هایی که شرایط حضور در دو بازار بورس و فرابورس را به طور کامل نداشته و یا در گذشته در این بازارها فعالیت می کرده اما پس از گذشت مدت زمانی به زیاندهی رسیده و مقررات پذیرش را نقض نموده اند، در این بازار عرضه می شدند تا سهامداران خرد سهام خود را به فروش رسانند.

به دلیل کاهش شفافیت شرکت ها، حجم داد و ستد سهام کاهش یافته و نقدشوندگی آن ها به زیان سهامداران در بازارهای بورس و فرابورس منجر می شد، به گونه ای که امکان فروش سهام در بازار وجود نداشته و سرمایه آن ها بلوکه می گردید. لذا بازار

توافقی فرابورس به منظور حمایت از حقوق سهامداران جزء در بازار طبق دستورالعمل تنظیم شده، پایه ریزی شد.

با توجه به اینکه برخی شرکت ها به دلیل شرایط مورد نیاز جهت پذیرش در بازارهای بورس و فرابورس همچون محدودیت تعداد سهامدار، میزان سهام آزاد شناور، سرمایه ثبت شده شرکت، وضعیت سودآوری، نسبت حقوق صاحبان سهام به کل دارایی و... را نداشته اند، در بازار توافقی پایه (تابلیو چهارم) به صورت بلوکی به شیوه حراج پیوسته و حراج تک قیمتی مورد معامله قرار می گرفتند.

اگرچه بازار توافقی فرابورس در دهه ۱۳۹۰ جزو تابلیوی بازار سرمایه بوده و نمادهای متعددی در آن معامله می شدند، اما پس از مدتی متوقف شد که شروع آن با انتشار اطلاعیه از سوی مدیریت فرابورس در خصوص سلب مسئولیت تأیید معاملات در بازار پایه توافقی از شرکت فرابورس بوده است.

حال که این بازار مجدد با ارائه دستورالعملی از طرف سازمان

طبق دستورالعمل

سازمان بورس، راه اندازی مجدد

بازار توافقی با معامله از طریق

ایستگاه های معاملاتی نامک صورت

می گیرد که با اعتبار زمانی روز خواهد بود.

علاوه بر این، صندوق های سرمایه گذاری

امکان فعالیت در این بازار را نداشته و

معاملات به صورت بلوکی

و عمده انجام می شود

رشد ۵۰ درصدی در آمد عملیاتی و رشد ۳۹ درصدی

سود خالص «سرچشمه»

ریال بود، این شرکت توانست از واگذاری سهام شرکت های صنایع پتروشیمی خلیج فارس، کالسیمین، صندوق با درآمد ثابت کمند، سیمان لار سبزوآر، ارزش پاداش و سایر شرکت های پذیرفته شده در بورس در نیمه نخست سال جاری درآمدی معادل با ۷۳ میلیارد و ۹۱۴ میلیون ریال را کسب نماید.

لازم به ذکر است که شرکت سرمایه گذاری مس سرچشمه در دوره شش ماهه منتهی به شهریور ۱۴۰۲ سهام صندوق با درآمد ثابت لیختند فارابی و شرکت تامین سرمایه کیمیا را به بهای ۶۴۲ میلیارد و ۷۹۵ میلیون ریال خریداری نموده است.

واژه مابه التفاوت ارزش روز با بهای تمام شده پرتفوی بورسی خود در پایان شهریور ۱۴۰۲ درآمدی یک هزار و ۷۱۸ میلیارد و ۸۶۱ میلیون ریال را کسب کرد.

«سرچشمه» طی دوره شش ماهه نخست سال جاری سهام شرکت های صنایع پتروشیمی خلیج فارس، کالسیمین، صندوق با درآمد ثابت کمند، سیمان لار سبزوآر، ارزش پاداش و سایر شرکت های پذیرفته شده در بورس را به قیمت یک هزار و ۷۰۶ میلیارد و ۷۵۹ میلیون ریال واگذار نمود.

با توجه به اینکه مجموع بهای تمام شده شرکت های واگذار شده «سرچشمه» معادل با یک هزار و ۶۳۲ میلیارد و ۸۴۵ میلیون

به گزارش بورس امروز؛ درآمد عملیاتی شرکت سرمایه گذاری مس سرچشمه در دوره شش ماهه نخست سال جاری نسبت به دوره شش ماهه نخست سال گذشته با رشدی ۵۰ درصدی همراه گردید.

نمودارهای ذیل به ترتیب روند درآمدزایی و سودآوری این شرکت را در نیمه نخست سال ۱۴۰۲ نسبت به دوره مشابه آن در سال گذشته نمایش می دهد.

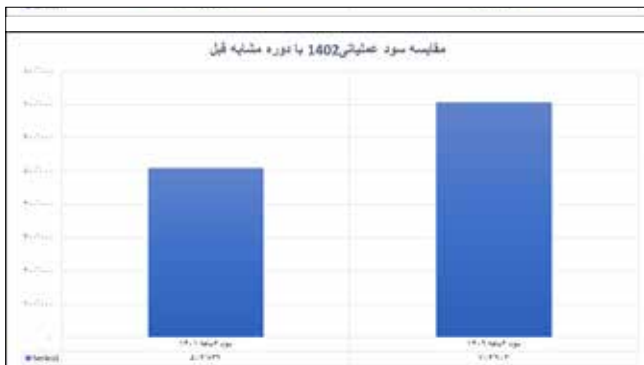
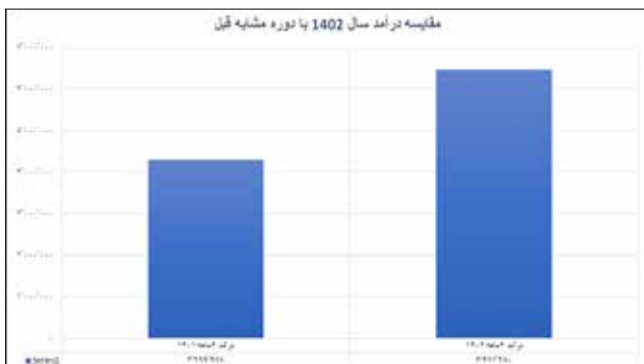
از مجموع درآمد عملیاتی شرکت سرمایه گذاری مس سرچشمه در نیمه نخست سال جاری هشت درصد به درآمد حاصل از سود سهام این شرکت، یک درصد به سود حاصل از فروش سرمایه گذاری ها و ۹۱ درصد به سایر درآمد های حاصل از فعالیت های عملیاتی این شرکت اختصاص داشت.

سود خالص «سرچشمه» نیز با افزایش ۵۰ درصدی درآمدزایی آن در نیمه نخست سال جاری نسبت به نیمه نخست سال گذشته با رشدی ۳۹ درصدی همراه گردید.

بر این اساس سود خالص شرکت سرمایه گذاری مس سرچشمه که در نیمه نخست سال ۱۴۰۱ معادل با ۵۰۹ میلیارد و ۸۳۲ میلیون ریال بود، در نیمه نخست سال جاری به ۷۰۶ میلیارد و ۹۰۲ میلیون ریال افزایش پیدا کرد.

مجموع سرمایه گذاری های شرکت سرمایه گذاری مس سرچشمه در پایان شهریور ۱۴۰۲ معادل با ۱۱ هزار و ۱۹۰ میلیارد و ۲۰۶ میلیون ریال بود که ۲۱ درصد آن به سرمایه گذاری در شرکت های فعال در بازار سرمایه و ۷۹ درصد آن نیز به سرمایه گذاری های این شرکت در شرکت های فعال در خارج از بازار سرمایه اختصاص گرفت.

این شرکت در نیمه نخست سال جاری سرمایه گذاری های بورسی خود را از دو هزار و ۳۵۶ میلیارد و ۳۱۹ میلیون ریال به دو هزار و ۳۸۹ میلیارد و ۶۵ میلیون ریال افزایش داد

اختیار؛ ابزاری از جعبه استراتژی های متفاوت در بازار سرمایه

میثم مقدم - مدیر سرمایه گذاری شرکت پویا

سرمایه گذاری برای ایجاد بازدهی از ابزار فوق با کمترین ریسک، نیاز دارد تا همواره جعبه ابزاری از ترکیب استراتژی های متفاوت که مخصوص هر نوع از روند بازار (شامل خنثی - صعودی - نزولی) را در اختیار داشته باشد و بر اساس وضعیت موجود چیدمان دارایی را ترتیب دهد. اهمیت این موضوع به قدری است که در صورت عدم طراحی استراتژی مناسبی برای وضعیت موجود، موجب خسران بالا خواهد شد. معمولاً تازه واردین تنها بخش اهرمی آن بهره می گیرند که این مورد در بازار منفی و خنثی برای سرمایه آنان زیان بار است و سبب کاهش سرمایه آنها در مدت زمان کوتاهی می شود. بر این اساس همواره تاکید شده است که برای حضور در این بازار، مدیریت سرمایه جزو اولین اصول باید در نظر گرفته شود. اگر بخواهیم شرح رخدادهای پس از گذار رکودی در بازار آپشن را به لحاظ تجربه بازدهی که برای فعالین آن رخ می دهد، لیست کنیم به ترتیب پس از پایان رکود، برای برخورداری از بازدهی تقریبی ۵۰ درصدی در طول مدت ۳ ماه، برخورداری از اوج هیجانات مثبت در پایان روند صعودی و در نهایت برخورداری از ۲ ماه بازار روند نزولی، چنین بازدهی هایی را می توان از این بازار انتظار داشت: در انتهای رکود فرصت حداکثری برای خرید فراهم می شود، حداقل بازدهی را می توان ۱۵۰ درصدالی ۲۰۰ درصد به فرآخور سرعت رشد یک سهم انتظار داشت. در اوج هیجانات مثبت و در پایان روند معمولاً آپشن ها بسیار بالاتر از قیمت های منصفانه خود ارزشگذاری می شوند، به همین دلیل فرصت های خوبی برای فروش فراهم می شود (این بخش نیاز به مهارت و کنترل بالایی از مدیریت سرمایه دارد که نسبت به وجه تضمین درگیر می تواند ماهانه بین ۵۰ الی ۵۰ درصد حتی بازدهی رقم زند). بسیاری از مدیران سرمایه گذاری در پایان روندهای صعودی مرتکب اشتباه اخذ موقعیت های کاور دکالی می کنند؛ در پی این اقدام نه تنها با کاهش قیمت سهام، سود عملیات آنها از بین می رود که حتی منجر به زیان آنها نیز می شود. این درحالیست که چنین استراتژی مخصوص بازار مثبت با شیب ملایم است. هر چند شاید با پوشش ریسک بسیار بالا امکان کسب سود نیز فراهم شود اما در روند نزولی این استراتژی پر کاربرد حتی می تواند منجر به زیان شود مگر آنکه سیاست بر کاهش زیان از طریق اخذ پرمیوم باشد. در چنین شرایطی نیز باز انتخاب سرسید برای این وضعیت از اهمیت بالایی برخوردار است.

در حال حاضر ۴۳ نماد بورسی دارای اختیار معاملات هستند که طیف گسترده ای از نمادها و صنایع به همراه صندوق های متنوعی را شامل می شوند. ۴۲ میلیون قرارداد باز ارزش اعمال بالغ بر ۹۱۰۰ میلیارد تومان وجود دارد. در این میان ۱۰ درصد از معاملات در این بازار به فعالین حقوقی اختصاص دارد. برخی از تصمیمات از جمله منع ورود صندوق های درآمد ثابت به بخش اختیار معاملات یک خطای استراتژیک قلمداد می شود. چرا که طبق تکلیف، این صندوق ها باید بخشی از دارایی خود را به سهام اختصاص دهند؛ حال آنکه ابزار پوشش ریسک برای آنها تنها در شرایط موجود اختیار معاملات بود که نه تنها به خوبی بسیاری از این صندوق ها در حال مدیریت بهینه ریسک در صندوق های خود بودند بلکه برخی از آنان با ایجاد بازده بدون ریسک توانسته بودند درآمد بیشتری برای سهامداران خود ایجاد کنند. از جمله موارد دیگری که امسال شاهد آن بودیم و معمولاً در بازارهای رکودی عموماً چنین اتفاقی رقم می خورد که فعالین تصور می کنند منفی بودن نمادی احتمالاً ناشی از اعمال آپشن ها بر روی آنهاست. این درحالیست که چنین موضوعی غیر قابل اثبات بوده و بهتر است به صورت کلان وضعیت رکودی و علل اصلی وضع موجود (که یکی از اصلی ترین دلایل آن دخالت دولت در قیمت گذاری مستقیم کالا است)، مورد بررسی قرار گیرد؛ آدرس اشتباه دادن به صلاح آینده این ابزار نیست، مثالی که می توان در این رابطه زد شامل نوسانات منفی سهم خودرو در محدوده زمانی تیرماه است. در آن زمان سهم در محدوده قیمتی ۳۰۰ تومانی قرار داشت و روند نزولی سهم را فعالین به بازار اختیار معاملات نسبت می دادند؛ حال آنکه پس از آن سرسید روند نزولی سهم تداوم داشت و به محدوده قیمتی ۲۴۰ تومان در آبان ماه رسید. به هر ترتیب ابزار اختیار این قابلیت را به فعالین می دهد تا از هر دو سمت بازار امکان استفاده داشته باشند و رکود و اصلاح بازار نیز برای آن ها مشابه روند صعودی با پر کاری و نوسانات بسیاری همراه باشد. هر چند که دانش و تجربه کافی به دلیل پیچیدگی این ابزار به سادگی بدست نمی آید؛ اما خوشبختانه فراگیری این ابزار در حال تداوم است و هم اکنون ۳ درصد از ارزش معاملات خرد روزانه را به خود اختصاص داده است. یک فعال

شرکت مجتمع فولاد خراسان
KHORASAN STEEL COMPLEX COMPANY
تلاش در ارتقای تولید نوین در صنعت فولاد کشور

استحبابیدارم
ارزشمان بزرگا

تلفن: ۰۵۱۴۱۵۲۰۰۰۰
کیلومتر ۱۵ جاده لیشابور به شهر فیروزه

دورنگار: ۳ و ۲ ۰۵۱۲۲۴۵۲۲۲۱
صندوق پستی: ۲۸۸

سایت: www.KSCCO.ir
ایمیل: info@KSCCO.ir

سوال بازار از الگوریتم

حمید مرتضی کوشکی - معاون سرمایه گذاری گروه مالی مهرگان

عمیق اندک بازار سرمایه کشور در بسیاری از نمادهای معاملاتی، ابتدا این نیاز را ایجاد کرد که فعالیت صندوق - های بازارگردانی گسترش یابد. با توجه به ماهیت فعالیت این صندوق ها این نیاز احساس شد که معاملات آنها به صورت مکانیزه صورت گیرد و از این رو ساختار معاملات الگوریتمی به این نیاز پاسخ داد. پس از آن شاهد بودیم که معاملات شرکت های سرمایه گذاری و سبدگردانی نیز با توجه به حجم معاملات آنها در بستر معاملات الگوریتمی صورت گرفت.

بنابراین با این مقدمه کوتاه می توان ادعا نمود که وجود ساختار معاملات الگوریتمی در سهولت انجام معاملات و نظم بخشی به آن برای بازارگردان ها و شرکت های سرمایه گذاری و سبدگردانی که حجم قابل توجهی از معاملات روزانه را در اختیار دارند یک اتفاق مثبت بوده است. به گونه ای که این مزیت ها کلیت بازار سرمایه را تحت تأثیر قرار داده است. با این حال بارها اعتراضاتی در خصوص عملکرد الگوریتم ها وارد شده است که این موضوع به عدم هماهنگی معاملات نهاد های استفاده کننده از الگوریتم با شرایط عمومی بازار بوده است. موضوع به این صورت است که سامانه های الگوریتم، روش های معاملاتی مختلفی را در اختیار کاربران قرار می دهند که بر آن اساس معاملات صورت گیرد. گاهی انتخاب های اشتباه در روش انجام معاملات با توجه به شرایط کلی بازار و به صورت خاص یک نماد منجر به یک روند غیر عادی در معاملات، حداقل از نظر سرمایه گذاران می گردد.

به نظر می رسد که سامانه های نظارتی طی چند سال گذشته توسعه یافته اند اما با این حال افزایش تعداد نمادهای معاملاتی در کنار رشد مشارکت کنندگان در بازار با سرعتی بیشتر از توسعه این سامانه ها بوده است.

نمی توان توسعه فناوری و شیوه های مکانیزه انجام کارها را در جهان امروزی نادیده گرفت و چه بسا در آینده ای نزدیک

این سامانه ها هستند که به جای نیروی انسانی چه در سطح نهادی و چه در سطح شخصی قرار است معاملات را رهبری نمایند. بنابراین به جای نادیده گرفتن این مسیر رشد فناوری بهتر است ساختارهایی ایجاد گردد که بهترین بهره برداری از آنها صورت گیرد. منطقاً روش صحیح مقابله با برخی الگوریتم های (احتمالاً متخلف) این نیست که کلیت این ساختار زیر سوال رفته و آنطور که قبلاً شاهد بودیم منجر به خاموش نمودن سامانه ها شود. بلکه نظارت بیشتر بر جریان معاملات الگوریتم، آموزش به متصدیان این سامانه ها و در نهایت توسعه فرهنگ سرمایه گذاری است که می تواند در عین استفاده از این سامانه ها و بهره برداری از مزایای آنها منجر به کاهش مخاطرات ناشی از این استفاده گردد.

با علم بر اینکه عرضه و تقاضا تعیین کننده قیمت ها هستند و با توجه به اینکه هیچگاه نظر به قیمت های ساختگی نیست لازم به ذکر است که در شرایط حاضر بازار که تنش های خاورمیانه در اوج خود قرار دارد بهتر است روش تهاجمی در معاملات توسط الگوریتم ها تا حد زیادی با لحاظ کردن ملاحظات بازار کاهش یابد تا از این بخش تنش جدیدی به بازار تزریق نگردد. در این راستا بهترین نهادی که می تواند مانع از هرگونه تنش در بازار گردد سازمان بورس اوراق بهادار است که با نظارت دقیق تر مانع از رفتار غیر حرفه ای برخی معاملات مبتنی بر الگوریتم گردد تا اعتماد خدشه دار نگردد.

اثر معاملات الگوریتمی بر بازار سرمایه

سود یک طرفه در الگوریتم های بازارگردانی

بهناز علی اکبر پور - تحلیل گر سبد گردان سورین

معاملات الگوریتمی یا معاملات الگویی با هدف شناسایی و استفاده بهتر از فرصت های معاملاتی، مدیریت سفارش ها و ریسک معاملاتی صورت گرفته است. انجام معاملاتی که با استفاده از یک برنامه کامپیوتری که مجموعه ای از دستورالعمل های تعریف شده را برای انجام معاملات به کار می گیرد. از مزایای معاملات الگوریتم که کارشناسان به آن اشاره دارند، توسعه بازار سرمایه از طریق افزایش عمق بازار است. به نوعی معاملات الگوریتم طوری طراحی شده که سبب افزایش عمق بازار شود و فعالان بازار را ترغیب به سرمایه گذاری کند. معاملات الگوریتمی طوری طراحی شده اند که در قیمت های پایین و در سطوح حمایتی دقیق، سهام مورد نظر با توجه به الگوریتم ها و استراتژی های معاملاتی خرید و در زمان های وجود تقاضای بالا و ایجاد صف های خرید، اقدام به عرضه سهام می نماید.

یکی از الگوهای بسیار مورد استفاده در بازار سرمایه کشور در معاملات الگوریتمی، الگوریتم های بازارگردانی می باشد. این نوع الگوریتم در جهت افزایش نقدشوندگی، کاهش هزینه معاملات، کاهش نوسانات، افزایش حجم و تعداد معاملات استفاده می شوند. اما متأسفانه طی چند سال اخیر و با افزایش صندوق های بازارگردانی در بازار سرمایه، این نوع صندوق ها از معاملات الگوریتم جهت کسب سود استفاده می نمایند و توجه کمتری به سایر مزایای آن از جمله نقدشوندگی سهام شده است. آمار رسمی منتشر شده توسط سازمان بورس و اوراق بهادار نشان می دهد که از ابتدای سال ۱۴۰۲ تا پایان شهریور ۱۴۰۲، حدود ۱.۳۵٪ از ارزش معاملات خرد سهام و حق تقدم، شامل معاملات الگوریتمی بوده است که در این میان، بیشترین بخش از معاملات انجام شده در این حوزه مربوط به بازارگردانان الگوریتمی می شود. یکی از مواردی که در معاملات الگوریتمی باید به آن توجه داشت، شرایط کلی بازار و شاخص می باشد. در شرایطی همانند ماه های اخیر بازار سرمایه که شاخص کل با روند نزولی

همراه بوده است، افزونی سفارش های خرید بر فروش در کلیت بازار امری دور از ذهن نمی باشد. پس در معاملات الگوریتمی نیز این مورد به صورت تکرار شونده ای مشاهده شده است که سفارشات خرید زیادی در دامنه های پایین روزانه سهم ها وارد سیستم معاملاتی گردیده است که این امر لزوماً نشان دهنده عملکرد مثبت الگوریتم ها نمی باشد.

یکی دیگر از مواردی که توسط معاملات الگوریتمی باعث افزونی رکود بازار سرمایه و خدشه دار شدن روند معاملات روزانه شده است، سفارشات فروش سنگینی است که با نوسانات مثبت سهام ناگهان وارد سیستم معاملات می شوند. خریدار سهم با مشاهده این سفارشات سنگین فروش، از خرید سهم در قیمت های بالا عقب نشینی می نماید و لذا فروشنده نیز برای اجرای سفارش خود به ناچار قیمت سفارش را به سمت پایین هدایت می نماید و این امر موجب کاهش قیمت سهم می گردد. لذا باید توجه داشت که لزوماً سهم ۱.۳۵ درصدی معاملات الگوریتم طی شش ماهه اول سال، سیگنال خاصی را صادر نمی نماید و همچنین برای کاهش قیمت سهم، نیازی به انجام معاملات نمی باشد و تنها وارد شدن حجم بالای سفارشات توسط الگوریتم می تواند به رکود بازار دامن زند. در نتیجه به نظر می رسد که سازمان بورس اگر گزارشی ارائه دهد که طی شش ماه اول سال جاری، چه حجمی از کل حجم سفارشات روزانه سهم ها متعلق به معاملات الگوریتم بوده است، بتوان در خصوص تأثیرات مثبت و یا منفی این نوع معاملات اظهار نظر دقیق تری داشت.

گهر زمین نبض تپنده تولید و توسعه

GOHARZAMIN
MINING AND INDUSTRIAL COMPANY

آدرس : تهران بلوار آفریقا بلوار کرشن غربی شعبه ۱۳۱
کد پستی : ۱۹۱۷۷۴۵۳۱
تلفن : ۰۲۱-۵۷۶۲۳
فکس : ۰۲۱-۸۸۶۶۰۳۳
ایمیل : info@goharzamin.com

تونس سیرزمین - کیلومتر ۵۰ جاده شیراز
صندوق پستی : ۵۷۱۷۸۱۵
تلفن : ۰۳۴-۴۱۵۶۲۰۰
فکس : ۰۳۴-۴۱۵۶۲۹۹
ایمیل دبیرخانه : info@goharzamin.com

اهدینگ آتیه فولاد نقش جهان

شرکت آتیه فولاد نقش جهان یکی از هلدینگ های گروه فولاد مبارکه با تمرکز بر فعالیت در زنجیره ارزش فولاد از طریق سرمایه گذاری و ایجاد شرکت های تولیدی، بازرگانی، خدماتی و همچنین بازرگانی عالی در سطح کشور می باشد.

بازارهای مالی

ارائه کلیه خدمات بازار سرمایه

شرکت های بازرگانی

ارائه کلیه خدمات بازرگانی داخلی و بیرون المللی

خدماتی

تأمین، توزیع و ارائه خدمات محصولات فولادی به مصرف کنندگان خرید در سراسر کشور

شرکت های تولیدی

تولید انواع ورق کالوآیبره، کلاف سرد، سرد، کلاف استیل کشویی، انواع پروفیل، سنگ و ونیر، بتن، سیمان، نوله های بدون زور (بروز در حال ساخت)، انواع لوله های درج سبکی، هارپنج و تویسید، دونهیت و انواع مفتول معرقدار

اصفهان، بوستان سعدی
روبروی پل مارنارن پلک ۲۰۲
هلدینگ آتیه فولاد نقش جهان

کد پستی: ۸۱۷۵۶۱۳۴۷۷
تلفن: ۰۲۱ ۳۶۲۵۳۸۲۷
فکس: ۰۲۱ ۳۶۲۵۴۵۵۰

www.atiehfulad.ir

سودسازی های الگوریتمی

متصور طاهری - عضو هیئت مدیره و معاون اجرایی کارگزاری خبرگان سهام

قبل از رسوخ استفاده از رایانه های امروزی، تقریباً در تمامی مشاغل، صنوف و حرفه های موجود و همه گیری استفاده از این ابزار برای افزایش سرعت، دقت و حجم بالای پردازش در علوم و فنون مختلف، افراد جامعه برای انجام اموری از قبیل ساخت، تولید، محاسبه، نگهداری و پردازش داده ها و ..... عموماً از دست، پا و بدن خود و نهایتاً از ابزار و وسایل مکانیکی استفاده می کردند. با اختراع ماشینهای محاسب الکترونیکی یا همان کامپیوترها، به دلیل قابلیت های بی نظیر این دستگاه ها، به سرعت استفاده از آنها در فعالیتهای بشر جایگاه خود را یافت و روز به روز وابستگی انسانها به رایانه ها بیشتر شد؛ تا جاییکه در دنیای امروز از کشورهای صنعتی تا کشورهای کمتر توسعه یافته و از شهرهای بزرگ تا روستاهای کوچک، کمتر کسی را می توان یافت که بی نیاز از بکارگیری این وسایل نباشد. و صد البته که بازارهای مالی نیز از این قاعده مستثنا نیستند. هر چه نرم افزارهای جدید و پیچیده برای استفاده از این دستگاه ها نوشته می شود، همچنان استفاده از آنها بیشتر شده و کارهای خارق العاده تری امکان بروز و ظهور می یابد. به صورت تیکه در آخرین نسل از این دست سازه های بشری تحت عنوان هوش مصنوعی، کار به جایی رسیده است که برخی از دانشمندان نگران تسخیر جهان توسط رایانه ها شده اند. با اینحال استفاده از الگوریتم در بازارهای مالی و معاملات الگوریتمی هم نوعی از استفاده کامپیوتر برای انجام معاملات با دقت، سرعت و حجم بالای پردازش اطلاعات در بازارهای مالی بوده و به نظر می رسد به کار آتر شدن بازار، تاثیر سوئی بر بازار سرمایه نداشته باشد. کما اینکه همانند بیشتر علوم، شروع استفاده از الگوریتم در بازارهای مالی از بازارهای آمریکا شروع و توسعه یافته و در این زمینه شرکت های بزرگی مانند «سیتادل» (CITADEL) و «بلک راک» (Black Rock) مدیریت این عمل را در دست گرفتند. برای روشنتر شدن موضوع مختصراً به موضوع معاملات الگوریتمی می پردازیم.

خصوصاً تصمیم گیری کنند. با استفاده از الگوریتم ها تصمیم بازگیران بازار به دور از احساسات انسانی گرفته شده و بازار سرمایه می تواند به کمک آنها از روشهای اصولی بهره منده شود. برای درک بهتر استفاده از الگوریتم در بازار سرمایه با یک مثال به تشریح این ابزار می پردازیم. معامله گری با بررسی میانگین متحرک ۱۲ روزه و ۳۴ روزه یک شرکت در زمانی که میانگین متحرک ۱۲ روزه آن بالاتر از ۳۴ روزه است تصمیم به خرید سهام آن می گیرد. این معامله گر سهام خریداری شده اش را در زمانی که میانگین متحرک ۱۲ روزه پایین تر از میانگین متحرک ۳۴ روزه قرار گیرد، می فروشد. همین برنامه ریزی ساده اگر در قالب یک مدلسازی با استفاده از برنامه نویسی کامپیوتری قرار گیرد، تحت عنوان معاملات الگوریتمی بصورت خود کار سهام موجود در بازار و میانگین های متحرک آنها را با دقت و سرعت بالا در بازه های مشخص شده بررسی کرده و با تشخیص به موقع بر اساس مدل برنامه ریزی شده خرید و فروش ها و معاملات را انجام می دهد.

در پایان باید به این نکته اذعان داشت که استفاده از برنامه های نوشته شده تحت عنوان الگوریتم معاملاتی، به رغم همه مزیت هایی که می تواند برای بازار سرمایه داشته باشد و با تمام کنترل های نظارتی که از طرف مراجع ذیربط انجام می شود، همانند دیگر ابزارهای ساخته شده برای رفاه و آسایش بیشتر بشر، از این قاعده مستثنی نیستند که توسط برخی افراد با نیت سوء بهره برداری شوند. اما با نگاه به روند همه اختراعات و اکتشافات بشری، بر هیچ کسی پوشیده نیست که خدمات ارائه شده توسط دانشمندان در تمامی عرصه های علوم و فنون همواره به سرعت، دقت و حجم پردازش عملیات و در کنار آن آسایش بیشتری را برای جامعه بشری به همراه داشته است.

معاملات الگوریتمی چیست؟

در تعریف معاملات الگوریتمی با معاملات خودکار به استفاده از برنامه های کامپیوتری برای ورود سفارشات معاملاتی بدون دخالت انسان به سامانه معاملاتی گفته می شود. به بیان دیگر الگوریتم ها با استفاده از زبان های برنامه نویسی در کامپیوتر از مجموعه ای از دستورهای از پیش تعیین شده که امکان وقوع آنها در شرایط مختلف وجود دارد، استفاده می کنند. الگوریتم ها مدلهای ریاضی هستند که می توانند پیش از یکی بوده و برای انجام معاملات بررسی های لازم را از جنبه های مختلف مانند: زمان بندی، قیمت و حجم روی سفارشات بازار انجام داده و در این

پشتازی صندوق های با درآمد ثابت در مارا تن نرخ سود سپرده بانکی

محسن اسلامی - مدیر صندوق با درآمد ثابت ترنج سودمند

صندوق های با درآمد ثابت یکی از شیوه های سرمایه گذاری در بازار سرمایه با ریسک کم و بازدهی معقول در فضای اقتصاد کشور محسوب می شوند. بر خور داری این صندوق ها از بازدهی از ۲۵ تا ۲۸ درصدی در سال جاری بطور سالیانه بازدهی بالایی در مقایسه با نرخ سپرده بانکی محسوب می شود؛ این بازدهی که عمدتاً ناشی از سرمایه گذاری دارایی این صندوق ها در سپرده های بانکی، اوراق بدهی شرکتی و دولتی و بخش کوچکی نیز در بازار سهام است، منجر شده تا نسبت به سپرده بانکی با کسب درآمد بیشتر، گزینه مناسبی برای سرمایه گذاران باشند.

به طور کلی صندوق های با درآمد ثابت در شرایط حاکمیت ریسک های سیستماتیک بر بازار بسیار مورد توجه سرمایه گذاران قرار می گیرند. برای تشخیص پیشرفت این صندوق ها باید به این نکته اشاره کرد که در پایان سال ۱۴۰۱ کل خالص ارزش های دارایی صندوق های درآمد ثابت از حدود ۴۵۰ هزار میلیارد تومان در شرایط حاضر به ۵۵۰ هزار میلیارد تومان رسیده است که این امر نشان از رکود حاکم بر بازار جهانی و دلار و افزایش آگاهی مردم از این نوع سرمایه گذاری ها دارد. کم ریسک بودن صندوق های درآمد ثابت به عنوان یک ابزار مالی سبب شده است که عمدتاً با سپرده های بانکی مورد قیاس قرار گیرند. عدم خور داری از محدودیت نرخ شکست در این صندوق ها از جمله مزیت آنها محسوب می شود. به عنوان مثال بانک ها از یک محدودیت زمانی یک تا سه ماهه بر خور دارند که اگر سرمایه پیش از این زمان سرمایه برداشت شود، سودی به آن تعلق نخواهد گرفت. این در حالیست که صندوق های درآمد ثابت بدون خور داری از محدودیت نقد شوندگی، به راحتی از امکان سرمایه گذاری در آن بر خور دارند.

قدردانی رئیس جمهور از میزان اشتغال زایی

رئیس جمهور: اقدامات هلدینگ پتروپالایش اصفهان برنامه محور است

این صورت از دنیا عقب خواهیم ماند و باور داشته باشیم که دنیا در همه عرصه ها و به ویژه صنعت نفت روز به روز در حال رشد و سرمایه گذاری است و چنانچه ما از این امر غافل شویم، عقب خواهیم ماند. وی در ادامه با بیان اینکه کیفی سازی تولید در صنعت نفت از اهداف محوری دولت در راستای ارتقای سلامت مردم است، اضافه کرد: تلاش امروز متخصصان در سنگر تولید روز به روز دشمن را ناامیدتر و زمین گیرتر می کند. رئیس جمهور با تاکید بر ضرورت اصلاح الگوی مصرف و اهتمام جدی به فرهنگ سازی در این زمینه گفت: اقدام بزرگ پتروپالایشگاه اصفهان در تولید روزانه ۱۰۰ هزار بشکه سوخت پاک، کیفی سازی تولید در صنعت نفت از جمله اهداف محوری دولت و موجب رفح آلاینده گی و ارتقای سلامت مردم است. وی اظهار داشت: به همان میزانی که اعداد و ارقام در تولید مورد توجه است، باید کیفیت در تولید بنزین، گازوئیل و سایر محصولات نفتی و پتروشیمی نیز مورد توجه قرار گیرد.

فرصت شغلی برای نخبگان است که این امر برای ما بسیار مبارک است. وی با اشاره به ارتباط هلدینگ پتروپالایش اصفهان با شرکت های دانش بنیان ابرار داشت: استان اصفهان پایتخت شرکت های دانش بنیان است و سرمایه گذاری صنایع بزرگ در این شرکت ها نیز منجر به امید آفرینی و ایجاد حس امنیت در بین جامعه دانشگاهی و نخبگان می شود که این امر منجر به ماندگاری نخبگان در کشور می شود. حجت الاسلام رئیس با اشاره به اینکه روند فعالیت ها و اجرای پروژه ها در هلدینگ پتروپالایش اصفهان بیانگر برنامه محور بودن فعالیت ها در این مجموعه است، گفت: هر گونه حمایت لازم را از این صنعت خواهیم داشت و امیدواریم هر چه زودتر اهداف تعریف شده برای این هلدینگ محقق شود تا شاهد رسیدن به جایگاه واقعی آن در سطح بین الملل باشیم. وی اضافه کرد: به همه مسئولان و صاحبان صنایع نیز تاکید می کنم که در زمینه سرمایه گذاری در صنعت توجه داشته باشند چرا که در غیر

حجت الاسلام ابراهیم رئیس عصر جمعه در آئین بهره برداری رسمی از طرح زیست محیطی تصفیه گاز و نئیل هلدینگ پتروپالایش اصفهان ضمن قدردانی از جواد اوجی وزیر نفت، جلیل سالاری مدیر عامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده های نفتی و محسن قدیری مدیر عامل هلدینگ پتروپالایش اصفهان به دلیل اجرای خوب پروژه های این هلدینگ اظهار داشت: همه برنامه ها و اقدامات در دستور کار برای این هلدینگ به خوبی در حال انجام است و مایه امید آفرینی برای مردم خواهد بود. وی باین بیانکه در هلدینگ پتروپالایش اصفهان در کنار اجرای پروژه هایی که در راستای حفظ محیط زیست در دستور کار است، توسعه زنجیره ارزش صنعت نفت نیز مشاهده می شود، افزود: این امر یکی از اصلی ترین مسئولیت های اجتماعی این هلدینگ است که به خوبی در حال محقق شدن است. رئیس جمهور با اشاره به اشتغال زایی خوب در هلدینگ پتروپالایش اصفهان نیز گفت: نقطه قوت این اشتغال زایی ایجاد

چادرملو دوباره رکورد شکنی کرد

”چادرملو“ گفت: در حال حاضر در سه محدوده در حال اکتشاف هستیم. مدیر عامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو درباره بومی سازی و صرفه جویی ارزی ایجاد شده گفت: در این راستا طی سال ۱۴۰۰ بیش از ۱۵۶ میلیون یورو صرف جویی ارزی ایجاد شد و این رقم در سال گذشته به ۲۵ میلیون یورو رسید. به گفته طاهرزاده، بر آورد عملکرد بومی سازی نیمه نخست امسال برابر با کل سال گذشته بود و به ۲۵ میلیون یورو رسیده است. وی اظهار داشت: شرکت چادرملو امسال برنامه افزایش سرمایه را با توجه به سرمایه گذاری های انجام شده و طرح های توسعه در دست اجرا، در دستور دارد. به گفته وی، تمام تلاش شرکت در سال جاری حفظ تولید در بخش هایی از کارخانه های تولیدی و افزایش تولید در کارخانه های پایین دستی با برنامه ریزی هوشمند و افزایش بهره وری است. همچنین اجرای طرح های توسعه هدفمند به منظور توازن تولید و تکمیل زنجیره در اولویت های شرکت است.

جمعه ایجاد شرکت تخصصی با ترکیب سهامداری جدید، توسعه پایدار که پیش نیاز آن تامین مواد برای ”چادرملو“ خواهد بود بر طرف می شود. معاون وزیر صنعت معدن و تجارت تحقق اهداف صادراتی چادرملو را از اولویت های این شرکت دانست و گفت: برنامه هایی که چادرملو در پیاده سازی نظام هوشمندسازی و نسل چهار تکنولوژی، کاهش مصرف انرژی و هزینه تمام شده و نیز بومی سازی دارد، قابل توجه است. وقتی نیا با اشاره به اینکه این شرکت طرح های متعددی در زنجیره معدن در حال اجرا دارد، خواستار رعایت زمان بندی در راه اندازی پروژه ها شد.

برآورد ارزش بومس سازن نیمه نخست برابر با کل سال ۱۴۰۱

در این نشست امیر علی طاهرزاده با اشاره به ترکیب جدید سهامداری در شرکت تخصصی اکتشاف در مجموعه

به گزارش روابط عمومی چادرملو، در مهر ماه امسال، با اعمال مدیریت هوشمند و تلاش همکاران سخت کوش ارکان بهره برداری شرکت معدنی و صنعتی چادرملو، تولید روزانه شمش فولاد با کیفیت صادراتی از مرز ۵،۵۵۵ تن گذشت. بر اساس همین گزارش، کارخانه فولاد چادرملو در پایان مهر ماه سال جاری با تولید ۱۱۴،۸۸۰ تن انواع شمش با کیفیت صادراتی، بالاترین رکورد تولید ماهیانه از ابتدای بهره برداری این کارخانه را ثبت نمود.

آخرین رکورد ماهیانه تولید شمش، در فروردین ماه سال جاری با تناژ ۱۱۲،۴۷۵ تن و آخرین رکورد قبلی تولید روزانه فولاد چادرملو در اردیبهشت ماه سال جاری با تولید روزانه ۹۹،۹۷۰ تن شمش کسب شده بود.

گفتنی است چادرملو، در دوره ۶ ماهه امسال با وجود اعمال محدودیت های ناشی از کمبود انرژی، توانسته است بیش از ۸ میلیون و ۶۷۹ هزار تن انواع محصولات زنجیره فولاد تولید کند تا علاوه بر تضمین سود دهی سهامداران، نقش ارزنده خود را در رشد اقتصادی کشور ایفا نماید.

رفع دغدغه های توسعه پایدار با توسعه اکتشاف توسط ”چادرملو“

این گزارش می افزاید: محمد رضا موثقی نیا رئیس هیات عامل ایمیدرو که در نشست کنترل مدیریتی شرکت معدنی و صنعتی چادرملو سخن می گفت، تصریح کرد: با توجه به اقداماتی که این شرکت برای توسعه اکتشافات انجام داده، نگرانی های مربوط به تامین مواد اولیه و توسعه پایدار بر طرف خواهد شد. با توجه به اقدامات جدید این شرکت در بخش اکتشاف از

لزوم اصلاح مدل کسب و کار بازارگردانی

در مدل تجاری این کسب و کار مهمترین بخش از منافع بازارگردان کسب سود از فاصله بین مظنه خرید و فروش ارسالی است

وجودی است. با این شیوه تامین مالی و این مدل اجرای تعهدات، بازارگردان در صورت تداوم شرایط خاص مانند صفوف خرید و فروش با کمبود منابع و دارایی قابل عرضه مواجه خواهد شد و با فرض تجدید منابع نیز به محض رفع شرایط، فشار مضاعف بر بازار بابت برگشت به حالت های توافق شده از طرف تامین کنندگان افزایش می یابد. به هر حال طبیعی است که راکد ماندن مبالغ زیادی در موضوع بازارگردانی برای ناشران و سهامداران که طبق تجربه معمولاً با صرف زیان نیز همراه شده است، بهینه و مطلوب نیست. از طرفی با فرض تامین این منابع در بسیاری موارد به جهت تعارض منافع و اهداف تامین کنندگان با رسالت وجودی بازارگردانی، جهت دهی و اختلال در روند طبیعی عرضه و تقاضا ایجاد می گردد.

نتیجه این که هر اقدامی در جهت اصلاح رویه بازارگردانی از اصلاح مدل تامین مالی و مدل کسب و کار و درآمد بازارگردان ها آغاز می شود و اصلاح این مهم پیش شرط رفع سایر اشکالات و چالش های بازارگردانی است. بنابراین ضروری است سازمان بورس و اوراق بهادار با نظر به اهمیت به وجوه تخصصی این موارد و ایجاد ارزش بر وجوه تمایز فعالان این عرصه اقدام به اصلاح بنیادین این مدل بنماید.

بازارگردانی هیچ گونه مشارکتی ندارد و تحت هر شرایطی فقط و فقط بابت دریافت مجوز صندوق بازارگردانی و انجام فرآیند بازارگردانی تعهد شده مبادرت به دریافت کارمزد می نماید پوشش و رفع تعهدات و الزامات قانونی و تعیین شده در جهت عدم انجام معامله و به کارگیری استراتژی فرار از معامله اثبات این نقض آشکار اهداف و رسالت

پذیرفته شده در این بورس ها وارد مرحله جدیدی شد و در حال حاضر عملیات بازارگردانی توسط ۹۴ صندوق بازارگردانی با دارایی تحت مدیریت ۱۵۸ همت بر روی ۴۵۴ نماد بورسی ۳۵۵ نماد فرابورسی در حال انجام می باشد. عملیات بازارگردانی در بازار سرمایه ایران در قالب دستورالعمل انجام فعالیت بازارگردانی مصوبه هیات مدیره سازمان بورس اوراق بهادار تهران و زیر نظر بورس های ناظر انجام می شود.

در حال حاضر جهت انجام عملیات بازارگردانی، بازارگردان با ناشرین و سهامداران عمده قرارداد تامین مالی امضا کرده و منابع مالی و سهام مورد نیاز انجام عملیات بازارگردانی را از این طریق تامین می کند و در مقابل انجام عملیات بازارگردانی کارمزد ثابت و مشخصی را دریافت می کند.

بازارگردانی در بازار سرمایه ایران از لحاظ نحوه کلی انجام با بازارهای مالی جهانی در دامنه ی مظنه، وجود نظارت بورس های مربوطه، پارامترهای بازارگردانی شامل سفارش انباشته و تعهد معاملات و طبقات نقدشوندگی مطابقت دارد؛ و در محدوده زمانی فعالیت بازارگردان، نحوه تامین مالی آن، ساختار بازارها، انتظارات از بازارگردان، مشوق های بازارگردانی و نحوه فعالیت پذیر در چند و چون بازارگردانی در شرایط مختلف حاکم بر بازار و به طور کلی نقش بازارگردان در بازار متفاوت است.

در مدل تجاری این کسب و کار مهمترین بخش از منافع بازارگردان کسب سود از فاصله بین مظنه خرید و فروش ارسالی است. در کنار این قاعده اصلی بورس های اوراق بهادار با تعریف مشوق هایی متناسب با وظایف بازارگردان ها مانند برگشت کارمزد، معافیت از پرداخت کارمزد معاملات، اولویت سفارش در سامانه معاملات و غیره به جذابیت انجام فرآیند بازارگردانی کمک می نمایند.

بدیهی است در این مدل منابع مورد نیاز بازارگردان توسط خود بازارگردان و از روش های مختلف تامین می شود و در این راستا رعایت حدود و حداقل هایی از کفایت سرمایه و موارد مشابه برای بازارگردان ها الزامی می گردد.

در بازار سرمایه ایران بازارگردانی طریق ایجاد صندوق های بازارگردانی صورت می پذیرد. صندوق های بازارگردانی نوعی صندوق های سرمایه گذاری هستند که به صورت تخصصی به فعالیت بازارگردانی می پردازند و اهداف و وظایف مشخصی را دنبال می کنند.

اگرچه فعالیت بازارگردانی در بورس اوراق بهادار تهران از ۱۳۸۲/۱۱/۲۰ با تصویب پیش نویس آیین نامه ی بازارگردانی اوراق بهادار در بازار سرمایه ی ایران کلید خورد و رسماً از ۱۳۸۳/۱۲/۰۸ با شروع بازارگردانی شرکت های سرمایه گذاری مسکن، گروه بهمن و سرمایه گذاری بهمن توسط بانک مسکن، شاسی سازی ایران و کارگزاری بهمن آغاز شد. اما از مهرماه سال ۱۳۹۹ و ابلاغ بخشنامه ای جهت تعیین حداقل یک بازارگردان برای تمامی نمادهای موجود در بازار بورس و فرابورس ایران به ناشرین و سهامداران عمده شرکت های

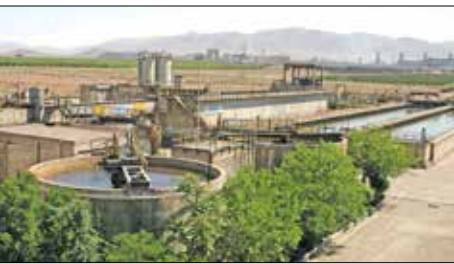
هیمن رمضانی
مدیر صندوق بازارگردانی کارگزاری فیروزه آسیا

موضوع بازارگردانی همواره یکی از موضوعات چالش برانگیز در بازار سرمایه بوده است به طوری که از زمان اجرایی شدن آن همواره ناشرین و سهامداران شرکت ها به دلیل الزامات حضور در این نقش از یک طرف و فعالان بازار سرمایه به دلیل متاثر شدن بازار از فعالیت بازارگردان ها از طرف دیگر پسای ثابت اعتراضات به مجموع عملکرد بازارگردانی بوده اند. پیگیری ادبیات بازارگردانی، تعریف بازارگردان را چنین شرح می دهد که بازارگردان، کارگزار یا شخص حقوقی یا حقیقی است که با توجه به الزامات و یا قوانین مقرر شده توسط بورس مظنه های خرید و فروش همزمان را در سیستم معاملات بورس ثبت می نماید. اهداف بازارگردانی افزایش نقدشوندگی، جلوگیری از نوسانات شدید قیمتی نامتعارف، تعمیق معاملات تحت بازارگردانی و در نهایت کمک به کارایی بیشتر بازار می باشد. بازارگردانی ریشه در تاریخچه شکل گیری بازارهای مالی دارد؛ به صورتی که بازارگردان ها رکن جدایی ناپذیر از بازارهای مالی بخصوص بازارهای بورس اوراق بهادار می باشند. در واقع با شکل گیری، گسترش و تخصصی تر شدن بازارهای مالی در سراسر جهان، متخصصانی در این زمینه رشد کردند که در چارچوب عملیات بازارگردانی به نقدشوندگی و حفظ کارایی بازار کمک می نمایند.

اهمیت و نقش بازارگردانی در درجه اول افزایش نقدشوندگی و عمق معاملات با ایجاد امکان خرید و فروش آنی اوراق بهادار و در حجم بالا برای سرمایه گذاران و فعالان بازار و به طور کلی انعطاف پذیری بیشتر بازار در شرایط مختلف همچون نوسانات شدید و در درجه دوم تقویت اعتماد در بین سرمایه گذاران و فعالان این بازارها است. به طور کلی بازارگردانی فعال و موثر باید معاملات را تسهیل، نوسانات را کاهش و شکاف های بین عرضه و تقاضا را تحدید نماید. در واقع بازارگردان ها به صورت مستمر در بازار شرکت می کنند و با خرید و فروش پیوسته ی اوراق بهادار از فروشندگان و خریداران این اطمینان را در بازار ایجاد می کنند که بازارگردان با تامین نقدینگی مورد نیاز تضمین می کند که سرمایه گذاران بتوانند به سرعت و با قیمت منصفانه در همه ی شرایط اقدام به معامله نمایند؛ ایجاد این اطمینان، در بازار اعتماد و کارایی را خلق و یا بیشتر می کند.

در حال حاضر در بسیاری از بورس ها داشتن بازارگردان جزو الزامات پذیرش شرکت ها می باشد. بازارگردان ها در تمامی بورس ها مطابق با دستورالعملی که از طرف بورس ها تعیین می شود در خواست فعالیت خود را مبنی بر ثبت و شروع بازارگردانی ارایه و شروع به فعالیت می نمایند. بازارگردانی با توجه به تکامل بازارهای مالی به صورت ترکیبی از بازارگردانی دستی و الگوریتمی انجام می شود. تا پایان سه ماهه اول ۲۰۲۳ مجموعه اوراق بهادار فعال در بازار بورس آمریکا شامل دو

پروژه «مدیریت آب شرکت فولاد مبارکه» یکی از ۵ پروژه برتر صنعت فولاد جهان در «تعالی پایداری»

بهترین نوآوری سال، تعالی در پایداری، تعالی در ارزیابی چرخه عمر محصول، تعالی در آموزش و مهارت و تعالی در برنامه های ارتباطی درون و بیرون سازمانی که صنعت را تحت تأثیر قرار می دهند، پس از ارزیابی توسط داوران مستقل، قدردانی می کند. این رقابت با توجه به حضور بزرگترین فولادسازان دنیا از معتبرترین جوایز صنعت فولاد در جهان است. طی فرآیند ارزیابی در این بخش، ابتدا ۲۳ پروژه از طرف شرکت های مختلف فولادساز، متقاضی حضور در بخش جایزه تعالی پایداری شدند. سپس براساس ۴ شاخص شامل تأثیرات مثبت و دستاوردهای پروژه، اطلاع رسانی به ذی نفعان، رهبری و امکان تکرارپذیری پروژه در شرکت های دیگر و مربوط بودن پروژه با مأموریت شرکت ها و اهمیت آن از نظر استراتژیک توسط هیئت داوران مستقل از کشورهای انگلستان، کانادا، هندوستان، کره جنوبی، آمریکا و برزیل مورد قضاوت قرار گرفتند. در مرحله ارزیابی اولیه ۱۱ پروژه از بین شرکت کنندگان انتخاب و به مرحله بعدی راه یافتند و پس از ارزیابی مجدد، تنها ۵ پروژه برتر از شرکت های فولاد مبارکه، پوسکو، بانو استیل، JSW و TERNIUM AND TENARIS به مرحله نهایی راه یافت و در فهرست پایانی پروژه های انجمن جهانی فولاد در بخش پایداری قرار گرفت. گفتنی است با توجه به چشم انداز تدوین شده در شرکت فولاد مبارکه و هدف گذاری برای عضویت در باشگاه قهرمانان پایداری انجمن جهانی فولاد (CHAMPION WORLDSTEEL) سه شرط اصلی شامل تعهد شرکت به منشور پایداری انجمن جهانی فولاد، ارسال اطلاعات مرتبط با چرخه عمر به صورت متناسب و قرارگیری در بین نامزدهای نهایی کسب جایزه در بخش تعالی پایداری از شرایط این عضویت است که با موفقیت اخیر فولاد مبارکه و قرارگیری بین ۵ پروژه برتر این حوزه، فولاد مبارکه مهم ترین گام هدف گذاری صورت گرفته در این خصوص را برداشته است.

بنابر اعلام انجمن جهانی فولاد، پروژه «مدیریت بازچرخانی آب و استفاده از پساب های شهری جوامع محلی» فولاد مبارکه برای نخستین بار به دلیل تأثیر در مدیریت پایدار منابع آبی و ایجاد ارزش مشترک با جامعه، به عنوان یکی از ۵ پروژه برتر این دوره در بین نامزدهای نهایی در بخش جایزه «مدیریت تعالی در پایداری» در جمع فولادسازان بزرگ جهان معرفی شد. مدیرعامل فولاد مبارکه پس از کسب این موفقیت از ارتقا رکوردهای تولید در کیفیت و کمیت، توسعه سبد محصولات شرکت با طراحی و تولید چندین گرید فولادی جدید و اجرای پروژه های توسعه با سرعت مناسب به عنوان گام های مهم این شرکت در جهت تحقق چشم انداز و گام دوم فولاد نام برد. وی از قرار گرفتن یکی از پروژه های فولاد مبارکه در جمع ۵ پروژه برتر جهان در حوزه صنعت فولاد به عنوان دستاوردی بزرگ برای صنعت فولاد کشور یاد و اضافه کرد: فولاد مبارکه خود را یک شهروند مسئولیت پذیر در کنار مردم جامعه خود می داند و در زمینه چالش های پیرامونی خود در حوزه های اجتماعی، محیط زیستی و اقتصادی، قبول مسئولیت کرده است. این شرکت، «توسعه پایدار» را به عنوان یک راهبرد در خلق آینده ای بهتر برای کشور، از ابتدای بهره برداری تا کنون مدنظر قرار داده است.

مدیرعامل فولاد مبارکه ادامه داد: هم اکنون در عصر انقلاب صنعتی چهارم و رشد تکنولوژی و تحولات فناورانه، تلاش می کنیم مبادلات فناوری و همکاری ها را در سراسر زنجیره ارزش فولاد به منظور تولید فولاد کم کربن و کاهش استفاده از منابع تجدیدپذیر ترویج کنیم. به همین منظور، در احداث نیروگاه ۹۰۰ مگاواتی خورشیدی سرمایه گذاری کرده ایم و در ادامه مسیر نیز برای تأمین انرژی، استراتژی اصلی ما همچنان استفاده از انرژی های تجدیدپذیر است. به گفته طیب نیا، سرمایه گذاری در بخش آب، حاصل آن کاهش میزان برداشت آب خام از رودخانه از ۱۶.۵ مترمکعب در بدو تأسیس به ۲.۲ مترمکعب به ازای هر تن تختال در حال حاضر و ثبت یک رکورد جهانی در صنعت فولاد است. امروز شاهدیم که پس از موفقیت در کسب جایزه پایداری ESG، پروژه مدیریت پایدار آب در کارخانه فولاد مبارکه به عنوان یکی از ۵ پروژه برتر صنعت فولاد جهان در حوزه پایداری توسط انجمن جهانی فولاد معرفی می گردد. شایان ذکر است انجمن جهانی فولاد به عنوان معتبرترین انجمن صنعت فولاد در جهان هر ساله از شرکت های عضو به دلیل مشارکتشان در صنعت فولاد طی یک دوره یکساله در ۶ بخش مجزا، شامل تعالی در تولید فولاد کم کربن،

بازار سرمایه و موضوعات آتی

شرایط اقتصاد ایران و بازار سرمایه متأثر از مجموعه‌ای از عوامل همچون شرایط اقتصاد کلان، تعاملات بین‌المللی، سیاست خارجی و رفع تحریم‌ها است. در ارتباط با دو قدرت اقتصادی بزرگ دنیا یعنی آمریکا و چین مؤسسه S&P و HSBC پیش‌بینی کرده‌اند که رشد آمریکا در سال ۲۰۲۴ به ۱٫۳ درصد و در سال ۲۰۲۵ به ۱٫۴ درصد کاهش یابد. طی این چرخه انقباضی، فدرال رزرو نرخ بهره را افزایش دهد. در این پیش‌بینی تولید ناخالص داخلی چین در سال ۲۰۲۳ از ۵٫۳ درصد به ۴٫۹ درصد کاهش داده است. رئیس بانک مرکزی اروپا هم با اشاره به ضعف فعالیت‌های اقتصادی، بالا ماندن تورم را برای مدت طولانی پیش‌بینی کرده است.

بانک جهانی در تازه‌ترین بروزرسانی خود از چشم‌انداز اقتصادی منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا (منا)، رشد اقتصادی ایران در سال ۲۰۲۳ را ۴٫۱ درصد پیش‌بینی کرده است که حاکی از افزایش ملایمی نسبت به رشد ۳٫۸ درصدی سال ۲۰۲۲ است. این نهاد همچنین رشد اقتصادی کشور در سال آینده میلادی را با روند نزولی نسبت به سال جاری، ۳٫۵ درصد پیش‌بینی کرده است. براساس این گزارش، تورم ایران در سال ۲۰۲۳ معادل ۴۲٫۶ درصد و در سال آینده با روند کاهش ۳۵٫۸ درصد پیش‌بینی شده و نشان‌دهنده بازنگری افزایشی بانک جهانی در رشد اقتصادی ایران است؛ این نهاد در گزارش قبلی خود از چشم‌انداز اقتصادی منطقه منا در ماه آوریل، رشد اقتصادی کشور در سال ۲۰۲۲ را ۲٫۷ درصد بر آورد و پیش‌بینی کرده بود

اثر تصمیمات در این حوزه بر متغیرهای کلان اقتصادی بررسی شده و تأثیر این موضوع بر بازارها تحلیل و پیش‌بینی می‌شود تا در خصوص حضور در بازارهای مختلف بهترین تصمیمات مقتضی اتخاذ گردد. در این میان موضوعات بااهمیتی که می‌توانند بر عملیات آتی بازار سرمایه تأثیر گذارند، در حالی که در گذشته تأثیر گذار نبوده است:

شیوع کرونا از سال ۲۰۲۰ میلادی به تدریج تأثیرات جبران‌ناپذیری به اقتصاد جهانی و بازارهای مختلف گذاشت. پول‌پاشی کشورها برای کاهش تأثیرات اقتصادی این پاندمی طی دو سال اخیر باعث افزایش تورم در تمامی کشورهای جهان شد. در نتیجه طی چند ماه اخیر سیاست‌های انقباضی در پیش گرفته شده تا تورم حاصله به نحوی کنترل شود. تمامی بانک‌های مرکزی در سراسر جهان با افزایش نرخ‌های بهره تلاش در جهت کنترل تورم نموده‌اند. جنگ میان روسیه و اوکراین و تصمیمات این کشور در خصوص حفظ سهم در بازارهای صادراتی به قیمت در نظر گرفتن تخفیف‌های ویژه روی کامودیتی‌های مختلف و داشتن ذخایر نفت و گاز و نتیجتاً قدرت چانه‌زنی بالاتر باعث کاهش سهم سایر کشورها از جمله ایران از این بازارها شده است.

تنش‌های سیاسی و اقتصادی در جهان و نتیجه مذاکرات و توافقات در سطوح بین‌المللی، بی‌اعتمادی مردم به تصمیمات و اعلانات ناگهانی و بدون پشتوانه در بازار می‌تواند تأثیرات مستقیم بر روند بازار سرمایه داشته باشد.

از ۶۰ درصدی، فولاد ریزش ۷ درصدی، روی ریزش حدود ۱۲ درصدی، سرب رشد حدود ۲۷ درصدی و مس رشد ۷ درصدی را تجربه کرده‌اند. بدون شک نوسانات این کامودیتی‌ها در کنار اعلانات ناگهانی همچون خروج فولاد و سیمن و خودرو از بورس کالا یا تغییر ناگهانی نرخ خوراک و انتظارات تورمی مردم بر بی‌ثباتی بازار سرمایه می‌توانست بیافزاید. تحلیل‌ها از P/E بازار حکایت از آن دارد که اکنون نسبت P/E بازار و شرکت‌ها پایین است.

هر چند بازار ارزان است و وضعیت حباب‌گونه مشاهده نمی‌شود، اما می‌توان گفت این شرایط به دلیل ریسک‌های متعدد و متنوع به بازار ایجاد شده است؛ عاملی که منجر به بی‌رغبتی پول به تالار شیشه‌ای شده است. بررسی سابقه بازار نشان می‌دهد محرکی که وقوع آن در این اتنا می‌تواند قیمت‌ها را در مسیر صعودی قرار دهد، افزایش نرخ دلار در معاملات بازار آزاد ارز خواهد بود.

این موضوع منجر به افزایش قیمت‌ها در این ماه سال گذشته شد و بازار توانست خود را تا سطوح بالای ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار واحد در اردیبهشت سال جاری بالا بکشد. نرخ ارز نسبت به تغییر مناسبات کشور در سطح بین‌المللی حساسیت قابل توجهی دارد و عامل پیش‌رانی که آن را به سمت کانال‌های بالاتر سوق می‌دهد، ممکن است مجدداً در اقتصاد کشور پدیدار گردد و انتظارات تورمی تعدیل شده را افزایش دهد، لذا روابط کشور در سطح بین‌الملل به دقت مورد رصد قرار می‌گیرد

نشان می‌دهد شوک قیمت نفت با کاهش تقاضای کل همراه بوده و منجر به کاهش تورم نسبت به دوران همه‌گیری شده است. پس از شوک قیمت نفت که تقاضای کل را کاهش داد و بر قیمت‌ها فشار نزولی وارد کرد، بازار کار ایران از طریق افزایش بیکاری تعدیل شده است؛ به طوری که نرخ بیکاری در سه ماهه بعد از شوک ۵ درصد و سه فصل بعد از آن ۱۵ درصد افزایش داشته است؛ که در طول آن با تعدیل کاهشی دستمزدهای واقعی، تورم افزایش داشته است.

نشان می‌دهد شوک قیمت نفت با کاهش تقاضای کل همراه بوده و منجر به کاهش تورم نسبت به دوران همه‌گیری شده است. پس از شوک قیمت نفت که تقاضای کل را کاهش داد و بر قیمت‌ها فشار نزولی وارد کرد، بازار کار ایران از طریق افزایش بیکاری تعدیل شده است؛ به طوری که نرخ بیکاری در سه ماهه بعد از شوک ۵ درصد و سه فصل بعد از آن ۱۵ درصد افزایش داشته است؛ که در طول آن با تعدیل کاهشی دستمزدهای واقعی، تورم افزایش داشته است.

از مهم‌ترین کامودیتی‌های مؤثر بر بازار سرمایه می‌توان به فولاد، مس، آلومینیوم، سرب، روی، ذغال سنگ، سنگ آهن اشاره کرد که در مجموع این کامودیتی‌ها وضعیت پر نوسانی را تجربه کرده‌اند. با توجه به صعود قیمت نفت برنت به عنوان یک شاخص معتبر در زمینه قیمت‌گذاری نفت در جهان، قیمت این محصول نسبت به سال گذشته بیش از ۹ درصد رشد داشته است و طی یک ماه اخیر رشد بیش از ۱۳ درصدی را رقم زده است. قیمت جهانی طلا نیز در یک سال گذشته در مجموع رشد ۱۵ درصدی داشته است. این در حالی است که قیمت ذغال سنگ ریزش بیش

پول‌پاشی
کشورها برای کاهش
تأثیرات اقتصادی این پاندمی طی
دو سال اخیر باعث افزایش تورم در
تمامی کشورهای جهان شد. در نتیجه
طی چند ماه اخیر سیاست‌های
انقباضی در پیش
گرفته شد

«مهندسی بهره‌برداری»؛ مدل نوین صنعت داری فولاد

از کارخانجات زنجیره فولاد، انجام بررسی‌های عملکردی (Performance Test)، رفع عیوب اولیه و حصول اطمینان از راندمان کاری تجهیزات نصب‌شده و رساندن کارخانه به نرخ تولید پایدار پیش‌بینی شده، را در قالب یک بسته یکپارچه، جمع‌آوری کرده و به نام «مهندسی بهره‌برداری» توسعه داده است. پیشگامان، این مدل را در سه بخش کلی پشتیبانی ستادی، بهره‌برداری و پشتیبانی عملیاتی دسته‌بندی کرده است. گام‌های مهندسی بهره‌برداری، خواه ناخواه در راه اندازی هر کارخانه‌ای برداشته می‌شود. هنر پیشگامان، توانایی ارائه خدمات این بسته به صورت یکجا، تخصصی و مبتنی بر تجربیات است به گونه‌ای که اولاً سرمایه‌گذار صرفاً به مدیریت سرمایه می‌پردازد و نیازی به مدیریت امور اجرایی کارخانه ندارد، ثانیاً یکپارچگی و همبستگی عملیات تست و رفع عیب و راه‌اندازی تجهیزات، حاصل می‌شود و ثالثاً در بسیاری هزینه‌ها صرفه‌جویی خواهد شد. مهندسی بهره‌برداری در صنعت نفت و گاز نیز یک تخصص و گرایش اصلی از رشته مهندسی نفت محسوب می‌شود و به بررسی تولید از مخازن نفت و گاز و مشکلات مرتبط با آن می‌پردازد. شاید این اولین بار در دنیا باشد که این مفهوم در صنعت فولاد نهادینه می‌شود. قطعاً گستردگی و عمق مهندسی بهره‌برداری در زنجیره فولاد به اندازه‌ای است که ورود شرکت مهندسی مشاور پیشگامان فولاد جنوب به تدوین این رشته تخصصی در دانشگاه‌ها در راستای مسئولیت‌های اجتماعی و رسالت خود و برای بسط این دانش ارزشمند و جان‌نشین‌پروری دور از ذهن نخواهد بود.

افزایش غیرمنطقی بهای تمام شده تولید-تحویل محصول و عدم اقبال مشتریان خواهد شد.

به هر حال، هر کارخانه‌ای بعد از احداث، فعالیت‌هایی را انجام می‌دهد تا به تولید اسمی و کسب سود دست یابد. عدم اتخاذ راهبرد و برنامه جامع در به کارگیری فرایندها، تجهیزات، پیمانکاران و نیروی انسانی موجب پراکندگی و بی‌نظمی امور، دوباره کاری یا عدم رسیدگی به برخی فعالیت‌ها، افزایش ریسک‌های اجرایی پلنت، عدم مسئولیت‌پذیری پیمانکاران، استهلاک مضاعف تجهیزات، عدم تحقق کامل برنامه‌های تولید، نت، مالی و نیروی انسانی می‌شود.

مهندسی بهره‌برداری؛ این بار در صنعت فولاد

شاید در نگاه عمومی، بیشترین تجربه و سابقه شرکت مهندسی مشاور پیشگامان فولاد جنوب پشتیبانی عملیاتی و امور مهندسی باشد؛ اما واقعیت این است که با توجه به نیاز بازار به یک الگوی موفق برای بهره‌برداری از طرح‌های فولادی در شرف راه‌اندازی، این شرکت خوش‌نام، با ترکیبی بدیع از متخصصین جوان و نوآور و خبرگان با تجربه در صنعت فولاد و به عنوان بازوی مهندسی گروه فولاد خوزستان، مجموعه دانش و تجربیات طولانی فخور در زمینه تمام فرایندهای تخصصی بهره‌برداری

فولاد در کشور، بر اساس سیاست‌های اقتصادی و اجتماعی، تا حدودی با پراکندگی نسبی در پهنه کشور صورت گرفته است و دنبال می‌شود. بر همین اساس و با توجه به توان مشخص تامین مواد اولیه و انرژی مورد نیاز، ظرفیت این واحدها نیز محدود و در مقابل تعداد آن‌ها قابل توجه خواهد بود. از سرمایه‌گذاری تا احداث هر یک از این کارخانجات، مقطعی مهم از چرخ حیات آن محسوب می‌شود، اما در بلندمدت، تهیه، بنانهان و اجرای دقیق و بی‌نقص روال‌ها و فرایندهای مهندسی و اجرایی کارخانه، حیاتی‌ترین دغدغه سرمایه‌گذاران است. استفاده از یک تیم متخصص و مجرب، تضمین‌کننده راه‌اندازی علمی کارخانه، عبور موفقیت‌آمیز از منحنی یادگیری (Learning Curve)، دستیابی به تولید پایدار و انتقال موفق تخصص و تجربه و بلوغ فرهنگ سازمانی سرمایه‌گذار می‌شود.

تشخیص، انتخاب و اجرای یک مدل راهبردی برای اداره کردن پلنت یکی از بارزترین چالش‌های این گونه کارخانجات است. این مدل راهبردی، شامل تمام ابعاد و جوانب کارخانه از نیروی انسانی، بازرگانی، بهره‌برداری، مهندسی و... می‌شود. از طرفی اساساً یکی از علل کمبود منابع بانکی در صنعت، استفاده غیربهره‌بخش از فناوری است. این نوع بهره‌برداری، در یک چرخه معیوب، باعث هدررفت منابع مالی، انسانی و زمان می‌شود. استفاده نادرست از فناوری، نیاز به تسهیلات بانکی، میزان بهره بانکی و مدت خواب سرمایه را افزایش خواهد داد و موجب

ضمن اینکه حفظ موازنه در زنجیره فولاد به ثبات و تقسیم سودآوری آن در پایین‌دست و بالادست کمک خواهد کرد.

وجود معادن بزرگ سنگ آهن، منابع انرژی نسبتاً ارزان‌قیمت، نیروی انسانی جوان، متخصص و فراوان، بازارهای مصرف داخلی و بنادر متعدد برای صادرات، مهمترین مزایای نسبی ایران برای سرمایه‌گذاری و توسعه زنجیره فولاد است. در همین راستا، طرح‌های سرمایه‌گذاری متعدد و توزیع شده‌ای در کشور در دست اجرا و بعضاً در شرف بهره‌برداری قرار دارد. از این میان می‌توان به طرح‌های هفتگانه فولادی کشور شامل واحدهای فولادسازی سپیددشت، شادگان، میانه، نی‌ریز، سبزووار، قائنات و بافت اشاره کرد. علاوه بر طرح‌های مذکور پروژه‌های بزرگ دیگری نیز در استان‌های کردستان، سیستان و بلوچستان، هرمزگان، خوزستان و... با سرمایه‌گذاری دولتی و بخش خصوصی در حال احداث هستند. صنعت فولاد علاوه بر مزایا، سودآوری و کاربرد این فلز که علاوه بر تامین بازار داخلی، ارزش صادراتی قابل توجهی نیز ایجاد می‌کند، طبق تجربه سال‌های اخیر، تولید و صادرات آن از لحاظ شرایط سیاسی و ژئوپلیتیک کنونی ایران و محدودیت‌های احتمالی صادرات نفت، می‌تواند جایگزینی راهبردی و ارزآور باشد.

حیاتی‌ترین دغدغه سرمایه‌گذاران

سرمایه‌گذاری و احداث کارخانجات زنجیره

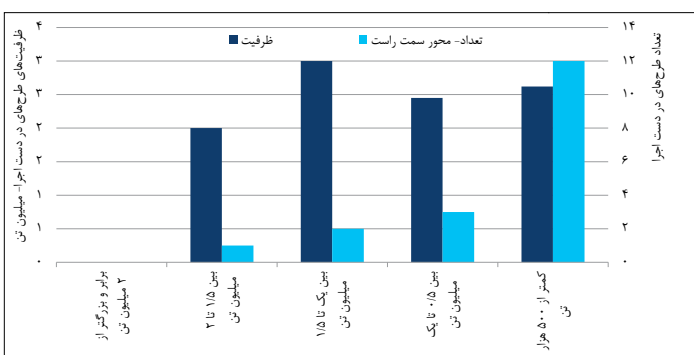
سید محمدحسین موسوی زاده

مشاور مدیرعامل شرکت مهندسی مشاور پیشگامان فولاد جنوب

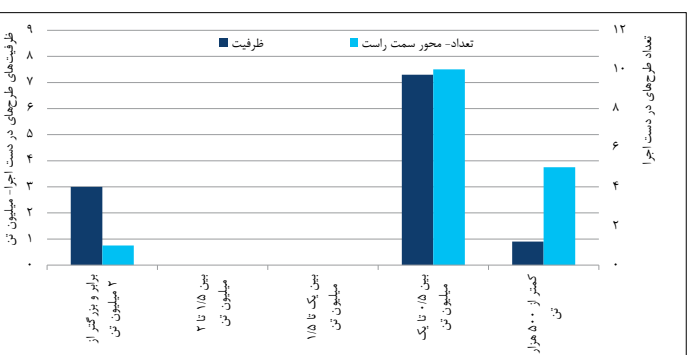
با توجه به مزیت‌های رقابتی ایران در تولید فولاد، در سال‌های اخیر طرح‌ها و برنامه‌های متعددی برای توسعه ظرفیت تولید در کل زنجیره ارزش تعریف شده است. بهره‌برداری از طرح‌های در دست اقدام به سرمایه‌گذاری فراوانی نیاز دارد و به منظور جلوگیری از هدر رفت سرمایه و پیشبرد دقیق طرح‌ها و برنامه‌ها، باید از مدل‌های راهبردی و تخصصی استفاده کرد. شرکت مهندسی مشاور پیشگامان فعالیت خود را در بهره‌برداری تخصصی از طرح‌های فولادی فولاد بر اساس تجربه گروه فولاد خوزستان آغاز کرده است. با توجه به نتایج مثبت به دست آمده در پروژه‌های فعلی و آینده‌نگری در بهره‌برداری تخصصی کارخانجات فولادی، می‌توان اذعان داشت که امروز شرکت مهندسی مشاور پیشگامان فولاد جنوب (SSPE) برای اولین بار، «مهندسی بهره‌برداری» را به عنوان یک مدل عمومی برای پوشش سراسری صنعت فولاد کشور و سایر کشورها، توسعه داده و تجربه کرده است.

طبق آمارهای منتشر شده انجمن جهانی فولاد در انتهای ژوئن سال ۲۰۲۳، ایران هشتمین تولیدکننده بزرگ فولاد جهان است. با توجه به جایگاه فعلی، ایران در تلاش است که مجموع ظرفیت فعلی و طرح‌های در دست اجرا را طبق سنند چشم‌انداز ۱۴۰۴ به ۵۵ میلیون تن و در سال ۱۴۱۰ به بیش از ۶۵ میلیون تن برساند. بر اساس آخرین گزارش طرح جامع فولاد کشور که در تیرماه سال ۱۴۰۲ منتشر شده است، وضعیت ظرفیت فعلی و طرح‌های در دست اجرای زنجیره فولاد، نشان‌دهنده صرفه و ضرورت سرمایه‌گذاری در توسعه کارخانه‌ها است.

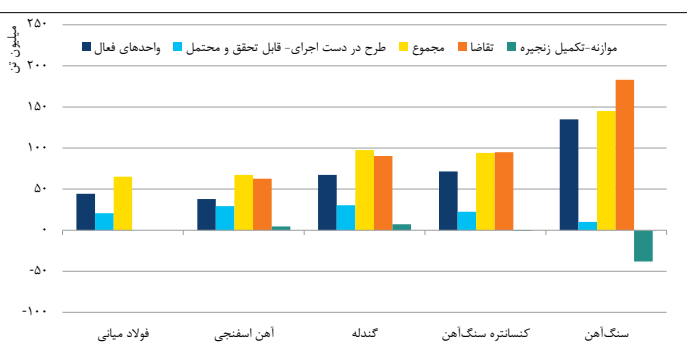
نمودار ۳. ظرفیت و تعدادهای واحدهای در دست اجرا - محتمل

نمودار ۲. ظرفیت و تعدادهای واحدهای در دست اجرا - قابل تحقق

نمودار ۱. موازنه زنجیره فولاد در اقیانوس ۱۴۱۰

رشد نرخ فروش محصولات خودرویی

افشائیه های با اهمیت

در مهر ماه ۱۴۰۲، برخی از نمادها از جمله تعدادی از نمادهای صنعت خودرو و دارو خبر از افزایش نرخ فروش محصولات خود را منتشر کردند که بیش از ۱۰ درصد بوده است. در این بین، در صنایع محصولات شیمیایی، «شصفها» خبر از افزایش نرخ مواد اولیه تامین شده از پالایش نفت اصفهان را منتشر کرد. یکی از گزارشات منتشر شده توسط شرکتها مربوط به افشائیه ها و شفافیت های نمادهای حاضر در بازار سرمایه است. با توجه به طولانی بودن مدت زمان یک سال جهت ارائه گزارش سالانه و اعلام وضعیت شرکت ها، سازمان بورس نمادهای حاضر در بازار را ملزم به ارائه افشائیه به صورت مستمر نموده ست.

افشائیه های بازار که به دو دسته اثر گذار بر فعالیت و کم اهمیت تقسیم بندی شده در قالب دو گروه الف (کم اهمیت یا بی تاثیر بر درآمد) و دارای اهمیت (اثر گذار بر درآمد شرکت) در نمایه کدال منتشر می شوند. لازم به ذکر است که انتشار گزارشات در گروه الف به معنای تأثیر صفر بر عملکرد شرکت نیست بلکه در حال حاضر اثر مالی ندارد.

در بازه یک ماهه مهر ماه شاهد انتشار تعداد زیادی افشائیه از سوی نمادهای بازار سرمایه در دو گروه الف و ب بودیم که تقریباً بالغ بر ۳۰۰ افشائیه در بازه مذکور منتشر شده است. در این بین آنچه اهمیت توجه به این افشائیه ها را جلب می کند برنامه های شرکت همچون افزایش سرمایه یا رشد نرخ فروش و قراردادها می باشد. همان طور که در نمودار زیر مشاهده می شود، حدود ۱۲ افشائیه در خصوص افزایش سرمایه در مهر ماه منتشر شده که مربوط به برنامه افزایش سرمایه شرکت یا زیر مجموعه، روند انجام شده برای افزایش سرمایه و در نهایت ثبت افزایش سرمایه می شود.

از جمله مهم ترین افشائیه های مربوط به افزایش سرمایه را می توان به گزارشات منتشر شده از ۷ شرکت «وآتوس»، «سکارون»، «خفناور»، «وهور»، «حرهشا»، «بهپاک» و «ولراز» اشاره کرد که در این بین، برنامه افزایش سرمایه شرکت «ولراز» از سوی بانک مرکزی از محل انتشار سهام جدید با سلب حق تقدم مورد پذیرش قرار گرفته و در حال بررسی و پیگیری برای کسب مجوز از سازمان بورس می باشد.

افزایش سرمایه «وهور» در مرحله پیشنهاد شده و تصویب شده در هیئت مدیره قرار دارند در حالی که شرکت «سکارون» در مرحله دیگری پیگیری افزایش سرمایه خود از محل سود انباشته قرار دارد.

توجه

به طولانی بودن

مدت زمان یک سال جهت ارائه

گزارش سالانه و اعلام وضعیت

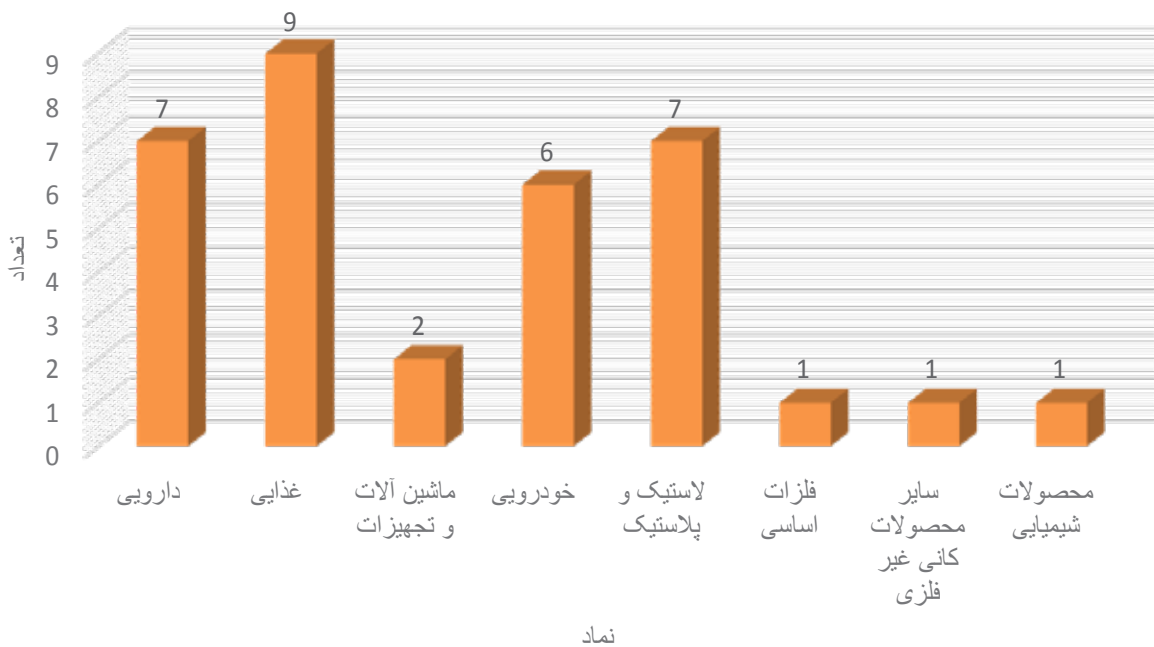
شرکت ها، سازمان بورس نمادهای

حاضر در بازار را ملزم به ارائه

افشائیه به صورت مستمر

نموده ست

افشائیه افزایش نرخ فروش و خرید

شرکت «پترول» نیز به منظور تامین مالی طرح پتروشیمی صدف خلیج فارس، برنامه انتشار اوراق اجاره مبتنی بر سهام پتروشیمی جم به مبلغ ۵۰۰۰ میلیارد ریال را در لیست اولویت های خود قرار داده است. علاوه بر این، نمادهای «کوپر»، «ومهان»، «خبهمن» و «وامین» نیز با هدف هایی همچون تامین سرمایه در گردش و یا سرمایه گذاری بر روی سهام شرکت های دیگر مراحل کسب مجوز و انتشار اوراق بدهی را آغاز نموده اند.

در یک ماهه مهر ماه سال ۱۴۰۲ شاهد انتشار اطلاعاتی افزایش نرخ فروش و خرید (مواد اولیه) برای صنایع همچون فلزات اساسی، خودرویی، محصولات دارویی، لاستیک و پلاستیک و محصولات شیمیایی بودیم. در گروه محصولات شیمیایی، «شصفها» خبر از افزایش نرخ خرید مواد اولیه خود از تامین کننده اش (پالایش نفت اصفهان) را منتشر کرد.

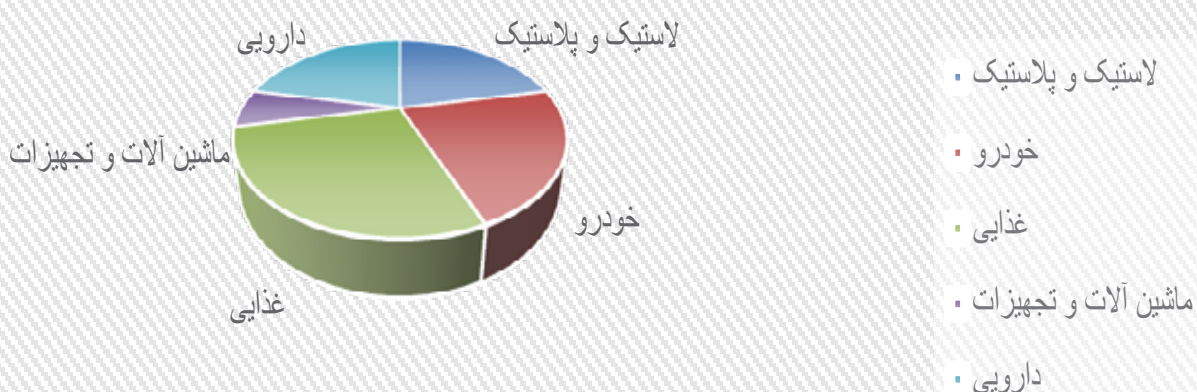
در گروه محصولات غذایی نیز، «غپینو» علاوه بر انتشار افزایش نرخ مواد اولیه شکر و آرد، از رشد نرخ فروش بیشتر از ۱۰ درصد اطلاع داد. در گروه محصولات خودرویی نیز با اعطای مجوز از سازمان های ذی ربط همچون سازمان حمایت از حقوق مصرف کنندگان و تولید کنندگان، شاهد افزایش نرخ برخی از محصولات شرکت های صنعت خودرویی بودیم. در گروه محصولات دارویی نیز نمادهایی همچون «دتولید»، «دامین»، «دعبید» و «دارو» نیز خبر از افزایش بیش از ۱۰ درصد محصولات تولیدی خود را اعلام کردند که برخی با مجوز سازمان غذا و دارو و برخی طبق قرارداد با تامین کننده این افزایش را انجام داده اند.

در یک ماهه مهر ماه سال ۱۴۰۲ شاهد انتشار اطلاعاتی افزایش نرخ فروش و خرید (مواد اولیه) برای صنایع همچون فلزات اساسی، خودرویی، محصولات دارویی، لاستیک و پلاستیک و محصولات شیمیایی بودیم. در گروه محصولات شیمیایی، «شصفها» خبر از افزایش نرخ خرید مواد اولیه خود از تامین کننده اش (پالایش نفت اصفهان) را منتشر کرد.

در گروه محصولات غذایی نیز، «غپینو» علاوه بر انتشار افزایش نرخ مواد اولیه شکر و آرد، از رشد نرخ فروش بیشتر از ۱۰ درصد اطلاع داد. در گروه محصولات خودرویی نیز با اعطای مجوز از سازمان های ذی ربط همچون سازمان حمایت از حقوق مصرف کنندگان و تولید کنندگان، شاهد افزایش نرخ برخی از محصولات شرکت های صنعت خودرویی بودیم. در گروه محصولات دارویی نیز نمادهایی همچون «دتولید»، «دامین»، «دعبید» و «دارو» نیز خبر از افزایش بیش از ۱۰ درصد محصولات تولیدی خود را اعلام کردند که برخی با مجوز سازمان غذا و دارو و برخی طبق قرارداد با تامین کننده این افزایش را انجام داده اند.

افزایش سرمایه «بهپاک»، «حرهشا» و «وهور» در مرحله پیشنهاد شده و تصویب شده در هیئت مدیره قرار دارند در حالی که شرکت «سکارون» در مرحله دیگری پیگیری افزایش سرمایه خود از محل سود انباشته قرار دارد.

سهم صنایع در افشائیه رشد نرخ فروش

بررسی افزایش سرمایه ۸۵۶ هزار میلیاردی ۱۲ بانک بازار سرمایه

مجموع به ۱۴۱ هزار و ۷۵۷ میلیارد و ۳۸۵ میلیون ریال افزایش دهند و در حال حاضر نیز افزایش سرمایه ۸۹ هزار و ۶۰۹ میلیارد و ۱۶۴ میلیون ریالی را در دست اجرا دارند. در سال گذشته نیز بانک های ملت، پاسارگاد، کارآفرین و خاورمیانه نیز ۲۴۹ هزار و ۳۸۶ میلیارد و ۱۳۸ میلیون ریال را به سرمایه خود افزودند و نهایتاً ۵۶۹ هزار میلیارد ریال افزایش سرمایه را در دست اجرا دارند. این گزارش می افزاید: بانک دی در حال حاضر با ارزش بازاری معادل با ۱۴۳ هزار و ۷۷۵ میلیارد ریال در بازار دوم فرابورس به فعالیت مشغول است.

نمودند که در نهایت در سال ۱۳۹۹ در مجموع ۱۶۹ هزار و ۱۹۸ میلیارد و ۵۸۴ میلیون ریال سرمایه را به ثبت رساندند. در حال حاضر افزایش سرمایه های در دست اجرای بانک های مزبور در مجموع از رقم ۱۴۳ هزار و ۷۰۱ میلیارد و ۸۸۴ میلیون ریالی برخوردار است. از بین بانک های فعال در بازار سرمایه ۱۲ بانک تجارت، صادرات ایران، پارسیان، سینا، اقتصاد نوین، اعتباری ملل، دی، پست بانک، همچنین پست بانک ایران و بانک دی با انجام آخرین افزایش سرمایه های خود در سال ۱۴۰۰ توانستند سرمایه های خود را در

ایران، ملت، پاسارگاد، کارآفرین و خاورمیانه، در مجموع رقم ۸۵۶ هزار و ۱۲۲ میلیارد و ۲۰۶ میلیون ریال را به سرمایه خود افزودند. بانک تجارت و بانک صادرات، آخرین افزایش سرمایه های خود را معادل با ۲۹۵ هزار و ۷۸۰ میلیارد و ۹۹ میلیون ریال، در سال ۱۳۹۷ در مرجع ثبت شرکت ها به ثبت رساندند و در حال حاضر مجموع ۲۰۱ هزار و ۹۶۳ میلیارد و ۶۴ میلیون ریال افزایش سرمایه را در دست دارند. پس از آن در دو سال بعد چهار بانک پارسیان، سینا، اقتصاد نوین و اعتباری ملل نیز مبادرت به اعمال افزایش سرمایه

پذیری دوباره خواستار شد که سرمایه این شرکت از محل آورده نقدی سهامداران تا ۲۰ هزار میلیارد ریال افزایش یابد. شرکت پست بانک ایران نیز یکی دیگر از نهادهای مالی فعال در عرصه بازار سرمایه است که در بازار دوم بورس فعالیت دارد.

"پست" آخرین افزایش سرمایه خود را در بهمن ۱۴۰۰ از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی ها به ثبت رساند و سرمایه خود را از سه هزار و ۲۳۳ میلیارد و ۴۵۱ میلیون ریال به

۱۶ هزار و ۳۹۰ میلیارد و ۸۳۶ میلیون ریال افزایش داد. آخرین افزایش سرمایه شرکت پست بانک ایران ۴۰۷ درصد بود که به منظور اصلاح ساختار مالی این شرکت انجام پذیرفت.

پس از انجام آخرین افزایش سرمایه "پست" سرانجام هیئت مدیره این شرکت در اسفند ۱۴۰۱ به منظور بهبود نسبت کفایت سرمایه و تقویت ساختار مالی این شرکت دوباره پیشنهاد داد تا سرمایه این شرکت تا ۳۶ هزار میلیارد ریال از محل مطالبات حال شده سهامداران و آورده نقدی افزایش یابد که با تایید حسابر و بازرس قانونی نیز همراه شد.

بانک خاورمیانه نیز با فعالیت در بازار دوم بورس و با انجام آخرین افزایش سرمایه خود در دی ۱۴۰۱ توانست نقدینگی این بازار را توسعه دهد.

آخرین افزایش سرمایه بانک خاورمیانه از محل سود انباشته انجام گرفت که سرمایه این شرکت را ۴۰ درصد از ۲۵ هزار میلیارد ریال به ۳۵ هزار میلیارد ریال افزایش داد.

هدف "خاور" از انجام آخرین افزایش سرمایه خود اصلاح ساختار مالی بود و پس از انجام این افزایش سرمایه سرانجام دوباره هیئت مدیره این شرکت پیشنهاد میدهد که به منظور بهبود نسبت کفایت سرمایه و افزایش سقف فردی تسهیلات و تعهدات و بهره مندی از مزایای مالیاتی سرمایه شرکت تا ۵۰ هزار میلیارد ریال افزایش یابد. لازم به ذکر است که پیشنهاد هیئت مدیره "خاور" در خصوص افزایش سرمایه این شرکت تا ۵۰ هزار میلیارد ریال مورد تایید بازار اوراق بهادار قرار گرفت.

بانک اقتصاد نوین نیز در ۱۸ تیر ۱۳۹۹ آخرین افزایش سرمایه خود را به ثبت رساند که با ثبت این افزایش سرمایه، سرمایه آن از ۱۳ هزار و ۱۳۱ میلیارد ریال به ۳۰ هزار و ۴۲۵ میلیارد و ۷۲۴ میلیون ریال افزایش یافت.

آخرین افزایش سرمایه "نوین" ۱۲۲ درصد از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی ها بود و هیئت مدیره این شرکت همچنان در برج سوم سال جاری پیشنهاد دادند که سرمایه "نوین" تا مبلغ ۶۰ هزار و ۸۵۱ میلیارد و ۴۶۸ میلیون ریال افزایش یابد.

بانک کارآفرین نیز در بهمن ۱۴۰۱ آخرین افزایش سرمایه خود را از محل سود انباشته و اندوخته به ثبت رساند و سرمایه خود را به منظور اصلاح ساختار مالی خود از ۳۹ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال به ۴۶ هزار میلیارد ریال افزایش داد.

پس از انجام آخرین افزایش سرمایه که بانک کارآفرین در سال گذشته انجام داد سرانجام هیئت مدیره این بانک پیشنهاد افزایش سرمایه تا ۵۰ هزار میلیارد ریال را از محل سود انباشته و سایر اندوخته در مرداد سال جاری ارائه داد.

شرکت اعتباری ملل نیز یکی دیگر از شرکت های فعال در حوزه بانکداری است که در بازار دوم فرابورس فعالیت دارد.

"ومل" آخرین افزایش سرمایه خود را در اسفند ۱۳۹۹ در مرجع ثبت شرکت ها به ثبت رساند و با انجام آن سرمایه شرکت ۶۵ درصد افزوده شد.

آخرین افزایش سرمایه "ومل" از محل مطالبات و آورده نقدی به منظور اصلاح ساختار مالی و بهبود نسبت کفایت سرمایه انجام پذیرفت و سرمایه این شرکت را از شش هزار و ۶۰۰ میلیارد ریال به ۱۰ هزار میلیارد ریال رساند.

لازم به ذکر است که هیئت مدیره شرکت اعتباری ملل به منظور کاهش ریسک های موجود، استفاده از حداکثر ظرفیت های موجود، افزایش ظرفیت های خود، توسعه فعالیت های سودآوری و حفظ توان رقابت

بانک صادرات ایران نیز به عنوان یکی از شرکت های بانکی مهم فعال در بازار دوم بورس در اواخر سال ۱۳۹۷ آخرین افزایش سرمایه خود را از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی ها به

منظور اصلاح ساختار سرمایه و خروج از شمولیت ماده ۱۴۱ اصلاحیه قانون تجارت به ثبت رساند. با انجام آخرین افزایش سرمایه "وبصادر" نهایتاً سرمایه این شرکت از ۵۷ هزار و ۸۰۰ میلیارد ریال به ۱۷۵ هزار و ۳۵۳ میلیارد و ۹۷۲ میلیون ریال افزایش پیدا کرد.

هیئت مدیره بانک صادرات ایران پس از گذشت حدوداً چهار سال دوباره پیشنهاد افزایش سرمایه خود را از محل آورده نقدی ارائه داد که حسابر و بازرس قانونی نیز با افزایش سرمایه این شرکت تا ۲۶۵ هزار و ۳۵۳ میلیارد و ۹۷۲ میلیون ریال موافقت نمود.

لازم به ذکر است که بانک پاسارگاد آخرین افزایش سرمایه خود را از محل سود انباشته و اندوخته در اواخر سال ۱۴۰۱ به ثبت رساند.

بانک پاسارگاد با انجام آخرین افزایش سرمایه، سرمایه خود را ۱۰۸ درصد از ۱۳۱ هزار و ۴۰۰ میلیارد ریال به ۲۷۲ هزار و ۹۶۹ میلیارد ریال افزایش داد و با انجام این امر سقف تسهیلات اعطایی

خود را بالا برد و خدمات و نسبت های بانکی خود را توسعه داد. "پاسار" قصد دارد با انجام دوباره افزایش سرمایه خود نقدینگی بازار را توسعه دهد و برای این امر دوباره پیشنهاد داده که سرمایه خود را تا میزان ۵۰ هزار میلیارد ریال از محل آورده نقدی سهامداران افزایش دهد که سازمان بورس نیز با انجام این افزایش سرمایه تا ۳۲۲ هزار و ۹۶۹ میلیارد ریال موافقت نمود.

همچنین بانک سینا نیز یکی از شرکت های بانکی فعال در بازار سرمایه است که در بازار اول بورس با ارزش بازاری معادل با بیش از ۸۳ هزار و ۲۸۴ میلیارد ریال فعالیت دارد.

آخرین افزایش سرمایه بانک سینا در ۱۹ اسفند ۱۳۹۹ در مرجع ثبت شرکت ها به ثبت رسید و سرمایه این شرکت را ۱۵۴ درصد از ۱۰ هزار و ۳۸۳ میلیارد و ۸۵۰ میلیون ریال افزایش داد.

آخرین افزایش سرمایه "وسینا" از محل تجدید ارزیابی دارایی ها و به منظور اصلاح ساختار مالی و بهبود نسبت های کفایت سرمایه انجام گرفت.

هیئت مدیره بانک سینا پس از گذشت یکسال نهایتاً در اواخر سال ۱۴۰۰ دوباره پیشنهاد داد تا سرمایه خود را از محل مطالبات حال شده سهامداران، آورده نقدی، سود انباشته و سایر اندوخته تا ۴۵ هزار میلیارد ریال افزایش دهد.

آخرین افزایش سرمایه بانک دی در خرداد ۱۴۰۰ در مرجع ثبت شرکت ها به ثبت رسید و سرمایه شرکت را از شش هزار و ۴۰۰ میلیارد ریال به ۱۳۵ هزار میلیارد ریال افزایش داد. هدف از

انجام آخرین افزایش سرمایه "دی" اصلاح ساختار مالی این شرکت و خروج از شمولیت ماده ۱۴۱ لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت بود.

پس از انجام آخرین افزایش سرمایه هیئت مدیره بانک دی پیشنهاد افزایش سرمایه این شرکت را تا ۲۰ هزار میلیارد ریال ارائه داد که حسابر و بازرس قانونی نیز با انجام این افزایش سرمایه از محل مطالبات حال شده سهامداران و آورده نقدی موافقت نموده است.

بانک پارسیان نیز در بازار دوم بورس با ارزش بازاری ۲۶۵ هزار و ۴۶۵ میلیارد و ۳۲۰ میلیون ریال مشغول به فعالیت است.

آخرین افزایش سرمایه بانک پارسیان در ۲۷ فروردین ۱۳۹۹ در مرجع ثبت شرکت ها به ثبت رسید و سرمایه شرکت را ۵۵۸ درصد از ۲۳ هزار و ۷۶۰ میلیارد ریال، به ۱۵۶ هزار و ۳۴۰

میلیارد ریال افزایش داد. "پارس" با انجام آخرین افزایش سرمایه خود قصد داشت از توان تولیدی و خدماتی کشور، حداکثر بهره مندی را ببرد و به گونه ای بتواند از کالای ایرانی حمایت نماید، ساختار مالی خود را اصلاح نماید و همچنین از شمولیت ماده ۱۴۱ لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت خارج شود.

بانک پارسیان پس از انجام آخرین افزایش سرمایه خود در ۲۳ اسفند ۱۴۰۱ پیشنهاد افزایش سرمایه ۵۳،۵ درصدی خود را از محل مطالبات حال شده سهامداران و آورده نقدی ارائه داد که تاکنون با موافقت سازمان بورس و اوراق بهادار همراه گردیده و با انجام این افزایش سرمایه، سرمایه این شرکت نیز به ۲۴۰ هزار میلیارد ریال افزایش خواهد یافت.

بانک تجارت نیز به عنوان یکی از شرکت های فعال در بازار اول بورس آخرین افزایش سرمایه خود را در اواخر سال ۱۳۹۷ در مرجع ثبت شرکت ها به ثبت رساند.

آخرین افزایش سرمایه بانک تجارت به منظور اصلاح ساختار مالی و خروج از شمولیت ماده ۱۴۱ لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت در راستای معافیت مالیاتی ۳۹۰ درصد از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی ها بود و سرمایه شرکت را از ۴۵ هزار و ۷۰۰ میلیارد ریال به ۲۲۳ هزار و ۹۲۶ میلیارد و ۱۲۷ میلیون ریال رساند.

هیئت مدیره "تجارت" با ارائه پیشنهاد افزایش سرمایه ۵۰ درصدی خود نشان داد که همچنان قصد افزایش سرمایه خود را تا ۲۳۵ هزار و ۸۸۹ میلیارد و ۱۹۰ میلیون و ۵۰۰ هزار ریال از محل آورده نقدی را دارد.

با وجود اینکه تاکنون تمامی بانک هایی که در خصوص آن ها صحبت کردیم آخرین افزایش سرمایه های خود را از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی ها به ثبت رساندند اما بانک ملت آخرین افزایش سرمایه خود را از در اواخر سال ۱۴۰۱ از محل سود انباشته در مرجع ثبت شرکت ها به ثبت رساند.

آخرین افزایش سرمایه بانک ملت سرمایه این شرکت مالی را از ۲۶۲ هزار و ۴۲ میلیارد و ۸۶۲ میلیون ریال، به ۳۵۲ هزار میلیارد ریال رساند و هدف از انجام این افزایش سرمایه بهبود

ساختار سرمایه و استفاده از مزایای معافیت مالیاتی بود. "وملت" همچنان قصد دارد که ساختار سرمایه خود را بهبود بخشد و به این منظور و استفاده از مزایای معافیت مالیاتی دوباره پیشنهاد افزایش سرمایه خود را تا میزان ۸۵۳ هزار میلیارد ریال را از محل سود انباشته ارائه داد که با موافقت سازمان بورس و اوراق بهادار نیز همراه شد.

تالار حراج باز؛ تالار نوآوری در بورس کالا

خواهد شد.

هنگام شروع تالار حراج باز مشتری برای خرید کالا دو گام را پیش رو دارد.

۱. پذیرش قیمت و حجم

۲. عدد قیمت (تالارهای رقابتی)

برای گام نخست، پیش‌گشایش تالار (تالار سبز) و بازه زرد اول و دوم خواهد بود که در این دو بازه مشتری این زمان را دارد تا قیمت پایه و حجم خود را بیذبرد؛ در این تالارها می‌توان حجم خود را کاهش داده سپس همراه با قیمت پایه به تالار ارسال کرد.

در گام دوم زمانی که حجم کالایی که قیمت پایه پذیرفته شده آن بیشتر از مقدار عرضه تولیدکننده در بورس کالا باشد، تالار رقابتی خواهد بود؛ در غیر این صورت تالار با قیمت پایه می‌چ و معامله مشتری انجام خواهد شد.

در این هنگام با رقابتی شدن تالار، متقاضیان کالا برای خرید به صرفه به رقابت می‌پردازند؛ رقابت تساجایی ادامه می‌یابد که دیگر متقاضیان صرفه اقتصادی در خرید این کالا با این رقابت نمی‌بینند و به معامله گران بورس کالا اطلاع می‌دهند که دیگر با این قیمت رقابت نکنند.

هادی مهدیلو - مدیر واحد بورس کالا و انرژی کارگزاری بانک پاسارگاد

معاملات بورس کالا به دلیل تسهیل در روند معاملات و استفاده بهینه از زمان به چندین تالار تقسیم بسته بندی شده است که شامل تالارهای حراج باز، صنعتی، پتروشیمی، فرعی و ... می‌شود. یکی از تالارهایی که حجم معاملات سنگینی نسبت به باقی تالارها دارد تالار حراج باز است که به تازگی با ابزارهای نوین توسط بورس کالا پرورش یافته است. این تالار روش متفاوتی نسبت به مابقی تالارها پیش گرفته است. به گونه ای که به یکی از تالارهای نوآوری تبدیل شده است. دلیل تشکیل تالار حراج باز در بورس کالا، فرصت خرید کالا با ریسک کمتر و کشف قیمت بهتر و منطقی تر است. تالار حراج باز مانند مزایده های آثار هنری است اما با یک تفاوت؛ این تفاوت در تالار حراج باز شامل تیک قیمتی است و این تیک قیمتی باعث می‌شود که قیمت‌ها ضرب داشته باشند. این موضوع منجر به کاهش بسیار بروز احتمال گپ‌های زیاد قیمت‌ها بین خریداران شده است. ثبت سفارش در بورس کالا از ساعت ۹:۱۵ شروع شده و تا ساعت ۱۲:۰۰ فرصت ارسال سفارش مشتریان به تالار وجود دارد. تالارهای حراج باز در بورس کالا ساعت ۱۲:۱۵ شروع

صدمات انحصارهای انرژی خارج از بورس

کلنوش معینی - مدیر بورس کالا و انرژی کارگزاری شهر

بورس کالا مدت کوتاهی میزبان معاملات خودرود بود، عرضه خودرو در بورس کالا برای اولین بار در کشور ما شکل گرفت. به این دلیل که در یک اقتصاد سالم، برای تعیین قیمت و توزیع خودرو نیازی به تجربه بورس کالا نیست. خودرو، کالایی نیست که برای تعیین قیمت آن از طریق بورس کالا نیاز به اقدام باشد. سیستمهای ناقص توزیع و تعیین قیمت در ایران باعث شد که فروشندگان و خریداران استقبال خوبی از معاملات خودرود در بورس کالا داشته باشند. یکی از دلایل بهم ریختگی بازارها در ایران تقاضای سرمایه گذاری برای کالاهایی است که ماهیت سرمایه گذاری ندارند، اما اگر بخواهیم به مزایای معاملات خودرود در بورس کالا اشاره کنیم در سایه عدم توانایی سیستم موجود می‌توان به مواردی مانند شفافیت قیمت، حذف واسطه‌ها و اطمینان از استفاده مصرف کننده نهایی اشاره کرد. ما خیلی راحت می‌توانیم در جریان اطلاعات معاملات از طریق سایت رسمی بورس کالا قرار بگیریم و اطلاعات در اختیار همگان قرار خواهد گرفت. قوانین بورس کالا، فروشندگان را وادار می‌کند در صورت عدم انجام تعهدات خود بر اساس شرایط، جریمه شوند. در بورس کالا ۶۹ هزار و ۲۶۵ خودرو معامله شد و ارزش ریالی آن معادل ۴۴ همت بود. بورس کالا شاید یکی از عوامل تاثیرگذار بر افزایش قیمت خودرو بود، اما مطمئناً تنها عامل نبود؛ اما از طرفی می‌توان به رفتار عرضه کنندگان خودرود نیز دقت کرد که با پیش بینی تقاضا و کاهش عرضه خودرو باعث رقابت در این بازار بودند.

به رغم آن که عرضه خودرو در بورس کالا علاوه بر مزایایی که داشت معایبی را هم دارا بود؛ اما به طور کلی تجربه اینجانب در بورس کالا و انرژی این مسئله را نشان می‌دهد که متأسفانه در کشور ما، خیلی اوقات قوانینی جهت عرضه و خرید برخی کالاها در بورس مصوب شده و عرضه آن تجربه بسیار موفقی در بورس را داشته است. ولی به دلیل آن که عرضه در بورس گاهی اوقات باعث به خطر افتادن منافع عده ای می‌گردد، قوانینی ایجاد شده که یا عرضه آن کالا را در بورس متوقف و یا بسیار محدود کرده است. برای مثال به قانون مصرف کنندگان برق صنعتی بالای ۵ مگاوات در ساعت در بورس انرژی می‌توان اشاره کرد. مصوبه شماره ۹۵/۵۰۳۳۳۲/۱۰۰

توسعه بازار محصول در کنار حفظ پایداری محیط زیست

کار قرار داده است. علاوه بر این، به جهت رعایت الگوی مصرف بهینه مواد اولیه و حامل‌های انرژی پروژه‌هایی همچون بازسازی کاتوپرهای کوره ۲، بازسازی ۱۲ دستگاه از برج‌های خنک کننده پمپخانه و ۱ و ۲، پروژه خرید و نصب تجهیزات برق و اتوماسیون تصفیه خانه و ساخت حوضچه لجن‌گیر و خرید رانیز به برنامه‌های توسعه خود افزوده است.

لرزم توسعه بازارهای توزیع باعث شده تا شرکت ذوب آهن اصفهان در کنار توسعه محصولات و افزایش ظرفیت تولید به دنبال برنامه‌های توسعه‌ای برای طراحی و تولید شمش ۲۵۰*۳۶۰، تولید شمش‌گردهای صنعتی، طراحی و تولید تیر آهن‌های بال پهن و تولید نبشی‌بال مسالوی نیز باشد.

سیاست‌های مدیریتی شرکت ذوب آهن باعث شده تا این شرکت با هدف توسعه پایدار همواره پروژه‌های مختلفی را در جهت توسعه فعالیت و حفظ و گسترش سهم بازار خود تلاش نماید. علاوه بر این به جهت پایداری توسعه در کنار توسعه فعالیت خود همواره به پیاده‌های محیط زیستی و کنترل آنها توجه نموده است به طوری که در تمامی پروژه‌های خود سعی در کنترل آلاینده‌ها و بازگردانی به چرخه تولید جهت استفاده کارآمد داشته است.

تولیدات خودرود تولید در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۱ را شکست.

«ذوب» با رشد بیش از ۱۰۰ درصد محصولات بخش آگلومراسیون، کک سازی و فولادسازی به تامین مواد اولیه فرایند تولید محصولات اصلی خود طی دوره ۶ ماهه نخست امسال پرداخته و زنجیره تولید خود را بهبود بخشیده است. در بازار بورس کالا، شرکت ذوب آهن اصفهان با عرضه محصولات تیر آهن، میلگرد و کلاف، شمش و سایر سهم ۹۷ درصدی از مبلغ فروش بورس کالا طی ۶ ماهه نخست سال جاری را از آن خود کرد.

به طور کلی در ۶ ماهه نخست امسال، «ذوب» در مجموع ۶۷۹ هزار تن محصولات فولادی را در بورس کالا عرضه نمود که عمدتاً مربوط به فروش تیر آهن و میلگرد بوده است. علاوه بر این، «ذوب» در ۶ ماهه نخست سال جاری در بازار صادراتی نیز ۲۸۷ میلیون دلار ارزش محصولات صادراتی این شرکت بوده است که در بازار صادراتی عمده فروش ناشی از عرضه شمش بوده است.

شرکت ذوب آهن اصفهان به منظور بهینه نمودن محصولات خود برنامه‌هایی همچون بهینه نمودن سبک محصولات صادراتی (سبک سازی محصولات)، فروش محصولات با ارزش افزوده بالاتر را در دستور

شرکت ذوب آهن اصفهان به منظور حفظ و توسعه سهم بازار خود همواره برنامه‌ها و پروژه‌های مختلفی را در دستور کار قرار داده به طوری که با در نظر گرفتن پایداری محیط زیست، روند فعالیت خود را طی نماید.

فولاد به عنوان یکی از صنایع مادر و مهم ترین ماده اولیه صنایع مختلف تولید از گذشته تا به اکنون مراحل توسعه و گسترش متعددی را در بخش‌های مختلف جهان طی نموده است. کشور ایران با داشتن ذخایر معدنی متعدد در اقصای نقاط خود موجب توجه سرمایه‌گذاران خارجی و داخلی از گذشته تا به اکنون برای رشد و توسعه حلقه‌های آن شده است.

به گونه‌ای که شرکت ذوب آهن اصفهان به عنوان یکی از با قدمت ترین شرکت‌های صنعت فولادی با گذر از ۶ دهه تا کنون حلقه‌های مختلفی از محصولات فولادی را در فرایند تولید خود ایجاد و بهبود بخشیده است. این شرکت که در حال حاضر از حلقه‌های همچون تولید آگلومر، کک، چدن، شمش و برخی محصولات نهایی همچون ریل، تیر آهن و کلاف برخوردار است، در تولید محصولات همچون آگلومر، سنگ آهن استخراج شده را به فرایند تولید خود وارد و به فرآوری آن می‌پردازد.

ذوب آهن با تولید محصولات صنعتی و ساختمانی، حلقه‌های مختلف تولید فولاد را در دست گرفته و در برنامه‌های مختلف به توسعه و افزایش ظرفیت‌های خود می‌پردازد. به طوری که محصولات میلگرد، تیر آهن، ناودانی و نبشی‌بال برای صنعت ساختمان و ریل، گرید، کلاف و آرک معدن را برای بخش صنعتی وارد بازار می‌کند. شرکت ذوب آهن اصفهان با افزایش مستمر تولیدات خود به عنوان یکی از مؤثرترین تولیدکننده بازار فولاد در کشور به شمار می‌آید. به طوری که این شرکت در ۶ ماهه نخست سال جاری با افزایش میزان

حضور پر قدرت «فولاد مبارک» در سمپوزیوم فولاد ۱۴۰۲

در سمپوزیوم فولاد ۱۴۰۲ که در محل دائمی برگزاری نمایشگاه‌های کیش برگزار گردید، گروه فولاد مبارک، تصویر چشم‌گیری از دستاوردهای جدید خود را به نمایش گذاشت به طوری که توجه بسیاری از فعالان صنعت فولاد کشور را به خود جلب نمود.

سمپوزیوم فولاد یکی از رویدادهای بزرگ صنعت فولاد کشور است که همه‌ساله توسط انجمن آهن و فولاد ایران و با هدف ایجاد زمینه مساعد برای برقراری ارتباط میان دست‌اندرکاران صنعت فولاد، اساتید، دانشجویان تحصیلات تکمیلی و پژوهشگران این صنعت در راستای رفع مسائل و مشکلات موجود و توسعه بیش از پیش صنعت فولاد برگزار می‌شود.

گروه فولاد مبارک که از مهمترین هلدینگ‌هایی است که علی‌رغم حضور فعال در این رویداد و پشتیبانی همه‌جانبه از آن، بستر مناسبی را برای ایجاد ارتباط با بخش دانشگاهی و پژوهشی فراهم آورده و در توسعه این صنعت همواره پیشگام است. گروه فولاد مبارک که در حال حاضر با سهم ۱.۵ درصدی در تولید ناخالص ملی، تولید سالانه ۱۰ میلیون تن فولاد خام و ۱۱.۴ میلیون تن آهن اسفنجی، به تنهایی سهم بسزایی در تولید فولاد کشور دارد.

با توجه به این که شرکت‌های زیرمجموعه فولاد مبارک که در تولید محصولاتی همچون گندله آهن اسفنجی، تختال و کلاف فعالیت دارند، میزان اثرگذاری بر صنعت فولاد از سوی این گروه بسیار قابل توجه خواهد بود. بنابراین، فولاد مبارک با داشتن ظرفیت تولیدی بالای ۱۰ میلیون تن فولاد در ۳ ماهه نخست سال جاری، رشد ۳۱ درصدی در آمد عملیاتی با ارزش ۶۳۱ هزار میلیارد ریال را تجربه کرده است که ۵۶۵ هزار میلیارد ریال از آن در بازار داخل و ۶۶ هزار میلیارد ریال آن در بازار خارج بوده شده است.

کار خود قرار داده است. این برنامه در حالی طراحی شده که «فولاد مبارک» را با احداث نیروگاه‌های سیکل ترکیبی، خورشیدی و بادی جهت تامین برق و با هدف جبران محدودیت انرژی برای تحقق ظرفیت اسمی تولید همراهی می‌کند. علاوه بر این، شرکت فولاد مبارک که برای صرفه‌جویی در مصرف آب، سرمایه‌گذاری‌های ارزشمندی انجام داده که مهم‌ترین آن‌ها مشارکت در انتقال آب از دریای عمان به فلات مرکزی است. بر کسی پوشیده نیست که فولاد مبارک از ظرفیت‌های تولیدی بالقوه و بالفعل زیادی به صورت مستقیم (داخل شرکت) و به صورت غیر مستقیم (شرکت‌های تحت مالکیت) برخوردار بوده و با داشتن دو بازار داخلی و صادراتی که سالانه به رشد مطلوبی در سودآوری این شرکت کمک می‌کند، تنها در ۳ ماهه نخست سال جاری، رشد ۳۱ درصدی در آمد عملیاتی با ارزش ۶۳۱ هزار میلیارد ریال را تجربه کرده است که ۵۶۵ هزار میلیارد ریال از آن در بازار داخل و ۶۶ هزار میلیارد ریال آن در بازار خارج بوده شده است.

داشتن نقش کلیدی در صنعت فولاد برای گروه فولاد مبارک که با توجه به سهم ۳۳ درصدی از مجموع تولید فولاد کشور و نقش بسزایی آن در رسیدن ایران به جایگاه هشتم تولید فولاد جهان، نشانه‌های دیگری از بزرگی و عظمت این صنعت است. در این میان تلاش عده‌ای ناآگاه برای انتشار برخی از محتوای نادرست و اصطلاحاً «فیک نیوز» در باره عملکرد گروه فولاد مبارک که در حوزه‌های مختلف، با توجه به موفقیت‌هایی که طی سال‌های اخیر توسط این مجموعه در راستای رشد و تعالی کشور کسب گردیده، دیگر خریداری نداشته و بی‌ارزش است؛ مجموعه‌ای که طی چندین دهه اخیر با تولید فولاد و محصولات با ارزش افزوده بالا پیش‌ران رشد اقتصاد غیر نفتی کشور بوده است. با توجه به اثرگذاری این گروه بر صنعت فولاد، نیاز است تا طیف نخبگانی کشور، به‌ویژه پژوهشگران و محققین حوزه فولاد، دستاوردهای این گروه را با شیوه‌های گوناگون برای جامعه تبیین نموده و راه را برای رشد اقتصادی کشور فراهم آورند.

چگونه سهام خود را در بازار سرمایه انتخاب کنیم؟

فاکتورهای دیگری که در سرمایه گذاری بورس ایران نیز مرسوم است انتخاب سهام شرکت‌ها بر اساس روش تکنیکال می‌باشد. معمولاً این روش مناسب افراد آشنا به علم تکنیکال و با تجربه بوده و مناسب همه افراد نمی‌باشد. در پایان به این موضوع اشاره می‌کنم که بهترین فاکتور جهت سرمایه گذاری در بورس و انتخاب شرکت‌ها همان روش بر مبنای P/E و NAV است که به آن تحلیل بنیادی نیز گفته می‌شود.

گونه‌ای که در اکثر موارد خود را به ارزش ذاتی خود می‌رسانند. و اما فاکتور دیگری که برای انتخاب سرمایه گذاری مورد توجه قرار می‌گیرد، شرکت‌های خیر محور است؛ برخی از تصمیمات کلان اقتصادی دولت از تأثیرات مثبتی در برخی از صنایع و یا شرکت‌ها برخوردار است. بعضاً افراد ریسک پذیر در جستجوی این شرکت‌ها و صنایع هستند. البته این روش به دلیل ریسک بالا مناسب افراد عادی و سرمایه‌گذاران جدید نیست.

با توجه به ثابت بودن نرخ‌های محصولات کامودیتی، به نظر می‌رسد تا نیمه سال ۲۰۲۴ این شرایط ادامه دار باشد. بر این اساس به نظر می‌رسد که یکی از فاکتورهای رشد قیمت‌ها در کوتاه مدت منفی باشد. اما در خصوص نرخ تسعیر ارز به عنوان فاکتور دوم باید سیاست جدید بانک مرکزی را مورد اشاره قرار داد که به موجب آن نرخ تسعیر ارز از مبلغ ۲۸۵۰۰ تومان به مبلغ ۳۷۵۰۰ تومان افزایش یافته است. این افزایش نرخ نسبت به نرخ ارز در بازار آزاد واقعی تر و معقول تر شده است؛ در نتیجه سود شرکت‌ها در آینده منطقی تر و افزایشی خواهد بود. این مهم در گزارشات ۶ ماهه و ماهانه‌های بعدی شرکت‌ها، خود را به نمایش خواهد گذاشت. با توجه به پتانسیل رشد سودآوری شرکت‌ها، شاهد افزایش قیمت سهام خواهیم بود.

لازم به ذکر است که فاکتور سودآوری شرکت‌ها از گذشته تاکنون جز مهمترین فاکتورها برای سرمایه گذاری در شرکت‌ها بوده است که نمی‌توان به سادگی از کنار آن عبور کرد. اینکه در حال حاضر و شرایط کنونی، بازار سرمایه به واسطه مسائل سیستماتیک سرمایه‌گذاران چه وزنی به این متغیر می‌دهد بستگی به شرایط کلی و روند بازار نیز دارد. غالباً یکی از فاکتورهای مهم برای خرید یک سهم، در نظر گرفتن سود سازی آن سهم است. در این میان به واسطه نسبت P/E می‌توان سود سازی سهم را مورد بررسی قرار داد. افرادی که از گذشته تاکنون مبنای سرمایه گذاری خود را

بیش از ۶۰ درصد از صنایع بورسی کشور، شرکت‌های تولیدی محور هستند که سود سالانه آنها بر اساس تولیداتشان، بین سهامداران تقسیم می‌شود. میزان سود صنایع و شرکت‌ها تحت تأثیر فاکتورهای بسیاری قرار دارد. با توجه به اینکه اکثر شرکت‌های بزرگ مانند صنایع پتروشیمی، پالایشی، فولادی، معدنی و... کامودیتی محور و وابسته به قیمت‌های جهانی هستند. این شرکت‌ها بر اساس قیمت‌های جهانی تولید و فروش می‌کنند؛ بر این اساس دو فاکتور مهم نرخ‌های جهانی و نرخ تسعیر ارز در سودسازی این شرکت‌ها نقش بسیار پررنگی دارد. با افزایشی بودن نرخ‌های جهانی، چشم انداز خرید از شرکت‌های صادرات محور (فارغ از تحریم‌ها و هزینه‌های تحمیلی به شرکت‌ها) مثبت و سود آنها نسبت به گذشته افزایش می‌یابد. در این میان بر خورداری شرکت‌ها از طرح‌های توسعه‌ای و افزایش میزان تولید و فروش آنها که در گزارشات ماهانه و فصلی در سایت کدال به اطلاع سهامداران می‌رسد، فاکتور مهمی برای انتخاب سهم محسوب می‌شود. با توجه به اهمیت نرخ‌های جهانی و نرخ تأثیر ارز برای شرکت‌ها، باید به این موضوع اشاره کرد که تورم در آمریکا و اروپا که در دوران کرونا شکل گرفت و سیاست‌هایی انقباضی در پساکرونا همچنان ادامه دارد، به افزایش نرخ بهره و تقویت دلار منجر شد. این موضوع سبب شده است تا اکثر بازارهای جهانی در رکود به سر برند.

علی ناظمیان - کارشناس ارشد بازار سرمایه

مشوق‌های صادراتی؛ ناهماهنگی سازمانی

سید علیرضا بنی هاشمی
رئیس خانه صنعتکاران ایران

یک محصول در بازاری خارجی نیاز به پایداری عرضه و قبل تر از آن بازاریابی و جذب مشتری دارد. از دیگر تشویقات گمرکی که دولت‌ها برای افزایش تهاجر خارجی و رشد صادرات مورد توجه قرار می‌دهند تسهیلات ارزی و رفع تهدید صادرکنندگان با وارداتی همچون طلا است در حالی که به طور سالانه شاهد مشکلات تعهدات ارزی صادرکنندگان و درگیری آنها برای رفع این تعهد هستیم. ناهماهنگی سازمانی و طولانی شدن پروکراسی گاه‌ها برخی از صادرکنندگان را به مرحله تعلیق کارت

نخواهد داشت بلکه حتی ممکن است به ممنوعیت صدور رسیده باشد. این موضوع را به عنوان یک نمونه خارجی می‌توان در تشویقات گمرکی جهت صادرات اقلامی همچون محصولات کشاورزی، تولیدات فولادی و شیمیایی کشور مشاهده کرد. به این صورت که در فصول مختلف به منظور تامین بازار داخلی، تعرفه برخی محصولات افزایش و در ادامه پس از تامین بازار داخلی، با کاهش تعرفه کالای مذکور بازرگانان را به صادرات محصولات مربوطه تشویق می‌کنند در حالی که فروش

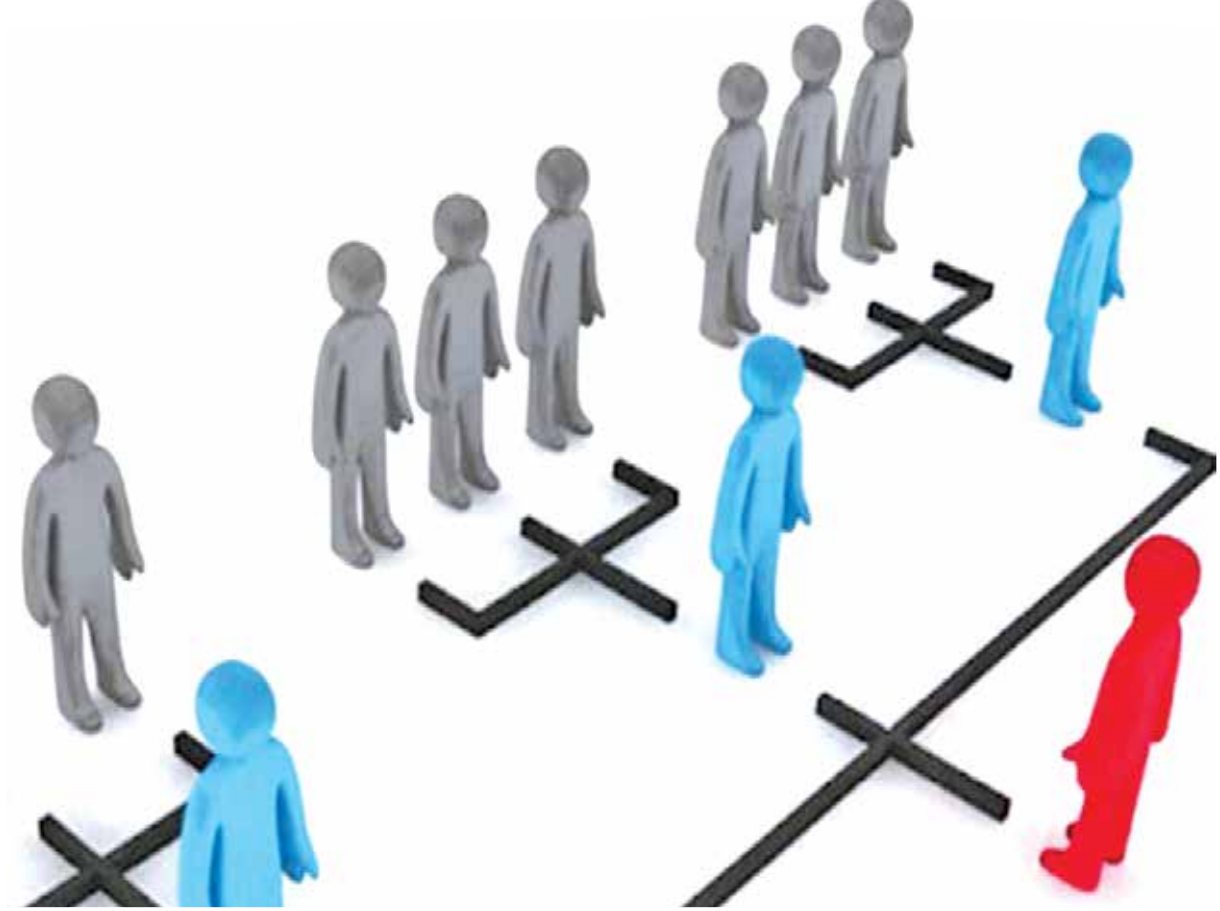
جهت کسب مزایای بیان شده باعث می‌شود تا مسیر صادرات با دشواری و زمان طولانی انجام گیرد که این خود جذابیت خرید توسط مشتریان خارجی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. علاوه بر این، باتوجه به اینکه بخش نامه‌ها از بازه اجرایی محدودی برخوردار هستند تا زمانی که یک تاجر با در نظر گرفتن مشوق‌های صادراتی اقدام به بازاریابی و جذب مشتری و اجرای فرایند فروش می‌کند، بخش نامه قبل با ارائه بخش نامه جدید باطل شده و نه تنها امکان بهره‌مندی از مزیت مربوطه وجود

اگر چه دولت‌ها همواره ابزارهای تشویقی مختلفی برای جذابیت حضور صادرکنندگان در بازارهای خارجی به کار می‌گیرند، اما ناهماهنگی که در سازمانها در خصوص اجرای این مشوقات وجود دارد باعث زمانبرداری در صادرات و ناامیدی صادرکنندگان از اجرای این برنامه‌ها می‌شود که نیازمند تامل بیشتر در خصوص بهبود این فرایند دارد.

حضور ایران در منطقه‌ای حاصل خیز و داشتن منابع تجدیدناپذیر متعدد باعث شده تا دسترسی به مواد اولیه جهت تولید برای صنایع مختلف آسان و امکان‌پذیر و تولید محصولات مختلف وجود داشته باشد. در کنار این قابلیت، از گذشته تاکنون ایران به عنوان یک مسیر تجاری با دسترسی به نقاط مختلف جهان شناخته شده که باعث جذابیت بیش از پیش تجار و کسب و کارهای مختلف جهت انجام مبادلات بین‌المللی شده است. تمامی این قابلیت‌ها باعث استراتژیک شمرده شدن ایران و توجه بزرگانان به تجارت خارجی شده است. دسترسی به منابع ارزان و امکان دسترسی ایران به بازارهای مختلف جهانی، همواره دولت مردان را به تشویق بازرگانان جهت ورود به این بازارها و آوردن ارز به کشور در کنار کسب سود تجاری واداشته است. از جمله سیاست‌های تشویقی که دولت‌ها برای افزایش صادرات در نظر می‌گیرند شامل تشویقات معافیت مالیاتی، کاهش تعرفه‌های گمرکی، تسهیل فرایند صادرات، امتیازات تامین مالی، مجوزات واردات در مقابل صادرات و همچنین صادرات از محل ورود موقت می‌باشد که به عنوان ابزارهای تشویقی مورد توجه دولت‌ها در دوره‌های مختلف بوده‌اند.

با این وجود، در کنار تشویقات مذکور موضوعی که مطرح است ناهماهنگی سازمانی و زمانبرداری فرایند استفاده از تشویقات به دلیل پروکراسی آن است. به دلیل اینکه سازمان‌های مختلفی با صادرات و به طور کلی فرایند تجارت خارجی درگیر هستند، ارائه یک بخش نامه تا زمان اجرا و در ادامه منتظر ماندن صادرکنندگان

بازرگانی رسانده است. باتوجه به اینکه صادرکنندگان جهت صادرات و رفع تعهدات مربوطه با سازمان‌های مختلفی همچون سازمان توسعه، بانک مرکزی، وزارت صمت و گمرک در رفت و آمد هستند، طولانی شدن این فرایند خود اجازه پرداختن به افزایش تولید، بازاریابی بیشتر و شناسایی بازارهای خارجی به صادرکنندگان را نمی‌دهد. زمانی که یک صادرکننده بر اساس تشویقات اعطایی اقدام به صادرات می‌نماید انتظار دارد تمامی سازمان‌های مربوطه در کوتاه‌ترین زمان ممکن با تسهیل مسیر صادرات، وی را در انجام این برنامه یاری نمایند؛ در حالی که اجرای یک برنامه صادراتی در فشرده‌ترین حالت ممکن حداقل به ۶ ماه زمان نیاز دارد، بر خورداری از مزیت‌های اعلامی کمی دشوار به نظر می‌آید. باتوجه به اینکه حضور در بازارهای خارجی نیازمند ارائه محصول با قابلیت رقابتی از نظر کیفیت و قیمت می‌باشد، تولیدکنندگان جهت رسیدن به این هدف خود نیازمند واردات تکنولوژی و تامین تجهیزات هستند. این در حالی است که مشکلات تامین ارز و موانع گمرکی اجازه ورود هر نوع کالایی را به تولیدکنندگان نمی‌دهد. همچنین مشکلات هزینه‌ای باعث شده تا دسترسی به تکنولوژی بهتر، هزینه بسیاری را به تولیدکنندگان تحمیل کند که در ادامه بر کیفیت محصول و قیمت رقابتی آن تأثیر می‌گذارد. یک تولیدکننده به منظور تولید محصولات با کیفیت و عرضه بر اساس تشویقات اعطایی دولت که برنامه تامین تجهیزات و ماشین‌آلات لازم را خارج دارد با شروع فرایند مجوزگیری و در ادامه طی کردن مجوزات تخصصی ارز و ورود از گمرک، پس از گذشت چندین ماه تا چندین سال به مرحله تولید محصولی خواهد رسید که در گذشته بخشنامه تشویق صادرات آن منتظر شده است در حالی که تولیدکننده مذکور همچنان در حال حاضر ملحه بازاریابی را هنوز طی نکرده است. باتوجه به موضوعات مطرح شده در خصوص فرایند زمانبر صادرات نیاز است سازمان‌های مختلف در فرایند اجرایی خود و هماهنگی بین سازمانی بیش از پیش توجه داشته باشند تا در کنار صادرکنندگان برای افزایش صادرات و بهبود فرایند حضور داشته و موانع پیش روی آن‌ها را تسهیل و به حداقل ممکن رسانند.

وضعیت تحلیلگران در بازار سرمایه

محمد علی پور مجیب - تحلیل گر بازار سرمایه

بسیاری از تحلیلگران با محاسبات خود به ارزشمندی سهام خود مطمئن بودند. در میان صنایع موجود در بازار سرمایه می توان ارزندگی سهام پتروشیمی را مورد اشاره قرار داد؛ به گونه ای که در اواخر خرداد ۱۴۰۲ و پس از اصلاح یک ماهه بازار از ۱۷ اردیبهشت ماه در پی ارزندگی قیمت سهام و مشاهده سیگنال های اتمام اصلاح، سبب ورود سرمایه به برخی از شرکت های حاضر در این صنعت شد.

اما پس از گذر حدود ۵۰ روز از ریزش، تازه نامه ای از سیاستگذار در بین فعالان بازار دست به دست می شود که خبر از تغییر سقف قیمت گاز خوراک پتروشیمی ها از پنج هزار تومان به هفت هزار تومان می دهد. در نگاه اول رشد سقف قیمت گاز در شرایط به حداقل رسیدن قیمت جهانی آن مورد توجه قرار نمی گیرد. اما پس از اندکی دقت مشاهده می شود که نامه مورخ همان ۲۷ اردیبهشت ماه (شروع ریزش بازار) است.

یعنی با پنهان کردن اطلاعات حیاتی و تاثیر گذار از وضعیت شرکت های بازار سرمایه از فعالان، دست در جیب سهامدار خرد می شود و راحت ترین راه برای دولتی که با کسری بودجه بی سابقه و ریسک های سیستماتیک و غیر سیستماتیک متعددی دست و پنجه نرم می کند، مورد انتخاب قرار می گیرد. فعالیت و محاسبه ارزندگی سهام در این بازار تحلیل ناپذیر و رانتی معنایی ندارد. به راستی جانی در بدن تحلیل گران باقی نمانده است. من به عنوان عضو کوچکی از این بازار درخواست دارم که دست از سر سهامداران بردارید.

عواقب جنگ بر نرخ طلا

پروین ترکی

کارشناس تحلیل و معامله گر واحد مشتقه کارگزاری فارابی

سیاست های فدرال رزرو مبنی بر افزایش نرخ بهره در جهت کاهش نرخ تورم و رشد اقتصادی، چالش بزرگی را برای آمریکا رقم زده که ممکن است ادامه این سیاست های انقباضی منجر به تقویت رکود اقتصادی و ضربه ای بر اقتصاد جهانی شود. اگرچه این تصمیمات در حال حاضر منجر به تقویت شاخص دلار و تضعیف طلا می شود؛ اما در دراز مدت با تشدید بحران اقتصادی در نهایت منجر به رشد قیمت طلا خواهد شد. آنچه که مسلم است شرایط جنگ نیز تحریک کننده قیمت طلا به عنوان نقطه امن سرمایه گذاران محسوب می شود و شرایط فعلی و درگیری ها در خاور میانه نه تنها سیگنال افزایش قیمت را به انس به عنوان منطقه حفظ ارزش سرمایه گذاری سیگنال می کند بلکه در کشور ما، دیگر متغیر تاثیر گذار بر قیمت طلا یعنی دلار را نیز، به شدت تحت تاثیر قرار می دهد و تشدید این تاثیر را می توان در رشد قیمت طلا در

این دوره زمانی، به خوبی شاهد بود. انس در ادامه روند بلندمدت صعود، اصلاح کوتاه مدت خود را انجام داده و در واکنش به محدوده حمایتی در ۱۸۰۰ و نیز التهابات سیاسی حاضر، به محدوده مقاومت قبلی بازگشت و مجدداً به سمت کانال ۲۰۰۰ حرکت می کند. در حالیکه انتظارات را برای شکست سقف قبلی در ۲۰۷۰ تقویت می کند، می توان دستیابی به محدوده ۲۴۰۰ را در گام بعد دنبال کرد.

کف سازی گزارشات شش ماهه در بازار

تینا زندی

مدیر صندوق بازارگردانی اکسیر سودا سبذگردان کاریزما

آنچه در بازار سرمایه عرف بود مقایسه سهام شرکت ها بر اساس پیش بینی سود اعلامی شرکت ها و پی بر این بود که هر سهم به خود می گرفت. دید سرمایه گذار ها خرید و فروش میان مدت و بلند مدت بود که به واسطه این دو فاکتور و با صبر به نتیجه دلخواه نیز می رسیدند. اما در حال حاضر شرایط تغییر کرده است و با توجه به تغییر قوانین از سال ۱۳۹۹ و قیمت گذاری های دستوری در برخی محصولات مثل خودرو سازها و حالا نیز نرخ خوراک پتروشیمی

ها اعتماد را از بازار سرمایه گرفته و انگیزه های برای سرمایه گذاری نیست. مهم ترین دلیل نبود رشد در بازار امروز عدم اعتماد و کم بود نقدینگی در بازار است، روزانه شاهد خروج پول از بازار سرمایه هستیم؛ این در حالیست که فاکتور ها و تحلیل صورت های مالی نشان از سود دهی بازار دارد اما اخبار منفی و تحولات منطقه ای و همچنین قیمت دلار جهانی بازار پر ریسکی را در برابر ما قرار داده است. اکثر صنایع از گزارشات شش ماهه خوبی برخوردار بوده اند و این گزارشات کف سازی قیمتی خوبی را در بازار انجام داده است. البته دو صنعت پالایشی و پتروشیمی به واسطه قیمت دستوری انرژی و خوراک مصرفی، شاهد گزارشات زیان ده بوده ایم.

شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر، بزرگترین عرضه کننده آهن اسفنجی کشور

GOLGOHAR IRON & STEEL DEVELOPMENT CO
THE BIGGEST DRI SUPPLIER IN IRAN

- 01 کسب تندیس بلورین از بیستمین جایزه ملی تعالی سازمانی
- 02 کسب رتبه ۳۹ در بین ۱۰۰ شرکت برتر ایران
- 03 صادرکننده برتر کشور
- 04 شرکت برگزیده و پیشرو در توسعه فن آوری و رشد اقتصادی از وزارت صنعت
- 05 واحد نمونه صنعتی استان کرمان از خانه صنعت، معدن و تجارت استان کرمان
- 06 واحد نمونه جشنواره امتنان از نخبگان جامعه کار و تولید استان کرمان
- 07 اخذ ISO 17025 مدیریت کیفیت و ISO 50001 مدیریت انرژی
- 08 کسب تندیس زرین یک ستاره از پنجمین جشنواره ملی صنعت سلامت محور

بررسی گزارش های شش ماهه صنعت سیمان؛

کاهش ۹ درصدی سود سازی سیمانی ها در بازار سرمایه

علی اسکینی، مدیر تحلیل شرکت کارگزاری صنعت و معدن

گزارش های فصلی ۳۲ شرکت فعال در صنعت سیمان در فصل تابستان روی کدال قرار گرفته است. شرکت هایی که تاکنون گزارش داده اند، فروشی معادل ۱۰۰٫۳ همت داشته اند که رشد ۹ درصدی نسبت به فصل بهار را نشان می دهد و امسال یک رشد ۵۲ درصدی نسبت به ۶ ماهه مدت مشابه سال قبل را شاهد بودیم که نتیجه ای فوق العاده از لحاظ عملکردی است.

تابستان تقسیم سود داشته اند و عمده شرکت ها هم سود سهامدار عمده را پرداخت کرده اند. به دنبال این موضوع قسمتی از کاهش که درآمدهای غیر عملیاتی تا حدی افت پیدا کرده است. البته در ۶ ماهه دوم با توجه به اینکه منابع مازاد مجدداً به سرمایه گذاری های شرکت اضافه می شود، افزایش این درآمد را خواهیم داد.

اگر بخواهیم بازدهی ها را بررسی کنیم، صنعت در ۳ ماهه اخیر تقریباً ۵ درصد افت قیمتی تجربه کرده است. بورس هم شرایط مشابهی داشته و ۲ درصد بازدهی در بازار سرمایه به ثبت رسیده است. از لحاظ شرکتی، سفار با ۲۰ درصد و سیلام با افت ۳۱ درصدی بیشترین کاهش را داشته اند. در یک سال اخیر، سفار بیشترین بازدهی را در صنعت با ۳۲۰ درصد داشته است. کل صنعت حدود ۱۶ درصد رشد قیمتی داشته و این در حالی است که بورس تنها ۵۶ درصد رشد قیمتی را در این مدت تجربه کرده است.

در حال حاضر، ۳۲ شرکت در صنعت سیمان گزارش منتشر کرده اند که متوسط P/E آن ها به ۷٫۲ واحد رسیده است. عدد پایینی برای صنعت سیمان است؛ معمولاً این عدد را روی ۹ و ۱۰ دانستیم و کمترین P/E هم برای اردستان با ۴/۵ واحد است. به طور کلی، برآورد ما این است که امسال صنعت سیمان تقریباً ۶۰ درصد رشد سود خالص را تجربه می کند و اگر قیمت های فعلی و P/E واحدی باقی بماند، احتمالاً این نسبت در حوالی مجامع به ۵ واحد خواهد رسید. همچنان اعتقاد داریم که صنعت سیمان، صنعت جذابی خواهد بود و رشد سودآوری ادامه خواهد داشت. به نظر می رسد حتی با همین P/E گذشته نگر ۷ هم، یک رشد ۴۰ تا ۵۰ درصدی در این صنعت خواهیم داشت.

افزایش نرخ تایر سازها و تاثیر آن بر بازار

چرخش تایر

سارا انصاریان - کارشناس سرمایه گذاری شرکت تدبیر

در پنج ماهه نخست سال ۱۴۰۲ تولید تایر کشور به میزان ۱۴ درصد کاهش داشت و از ۹ میلیون و ۱۰۰ هزار حلقه لاستیک برای خودروهای سواری در سال ۱۴۰۱ این میزان به کمتر از ۸ میلیون حلقه در سال ۱۴۰۲ رسید. این میزان کاهش در حدود ۱۴ درصد را نشان می دهد.

نیاز داخلی به تایر به طور متوسط ۲۴ میلیون حلقه لاستیک در سال است که حدود ۲۱ میلیون آن در داخل کشور تامین می گردد. کاهش تولید داخل و همچنین کاهش واردات تایر در نیمه نخست سال موجب کاهش عرضه و کمبود شدید تایر در کشور گردید. مدیر کل صنایع شیمیایی و پلیمری، علت این کاهش تولید و توزیع را مشکلات تامین ارز تولید لاستیک سواری دانست که با پیگیری های وزارت صنعت، معدن و تجارت این مشکل تا حدودی به نظر می رسد که برطرف شد.

تایر سازها بخش عمده ای از مواد اولیه خود را از منابع خارجی تامین می کنند، در نتیجه هرگونه افزایش نرخ ارز، افزایش نرخ جهانی مواد اولیه و افزایش قیمت جهانی نفت، تاثیر مستقیم بر افزایش نرخ خرید مواد اولیه ای این شرکت ها می گذارد. در ۶ ماهه نخست سال شاهد رشد فزاینده قیمت نفت، فرآورده های نفتی و ارز بودیم که خود باعث افزایش بهای تمام شده محصول تایر سازها شده است.

این در صورتی است که قیمت محصولات تیری دستوری است و پس از افزایش نرخ ۲۰ درصدی اسفندماه تغییر چشمگیری در نرخ محصولاتشان را شاهد نبودیم، در نتیجه این عدم توازن فشار بالایی بر حاشیه سود این شرکت ها داشته است.

در جلسه ۲۲ مهر ۱۴۰۲ با حضور وزیر صمت و سایر مسئولین وزارت مذکور، با توجه به موافقت وزیر، مقرر گردید به میزان ۲۰ درصد افزایش قیمت به گروه تایرهای رادیال شرکت های تایر ساز از شبکه ۲۲ مهر ۱۴۰۲ تعلق گیرد.

این افزایش قیمت مخالفت برخی فعالین بازار را به دنبال داشته است. این افراد معتقدند این افزایش نرخ موجب افزایش قیمت تایر در بازار می گردد.

این در صورتی است که بواسطه اختلاف زیاد قیمت تایر در بازار با قیمت کارخانه ای آن، افزایش نرخ ۲۰ درصدی اخیر این صنعت، نه تنها تأثیری در گرانی در قیمت بازار این محصول نخواهد داشت بلکه با ترغیب شرکت ها به افزایش تولید می تواند موجب توازن بیشتر عرضه و تقاضا شده و نرخ آزاد تایر را تا حدودی کاهش دهد. البته این افزایش تولید مستلزم تامین ارز به موقع تایر سازان است.

از طرفی سود بازگانی واردکنندگان انواع لاستیک های خودروهای سواری کاهش یافته تا قیمت تمام شده این لاستیک های وارداتی با هدف حمایت از مصرف کننده کاهش یابد.

افزایش نرخ مهر ماه سال جاری علاوه بر کمک به سودده شدن شرکت ها و پویاتر شدن اقتصاد کشور، می تواند به جذابیت هر چه بیشتر گروه لاستیکی در بورس اوراق بهادار کمک کند. افزایش سودآوری این شرکت ها P/E های جذابی برای این صنعت کوچک اما پر پتانسیل به ارمان خواهد آورد. همچنین امید به عرضه محصولات تیری در بورس کالا می تواند به جذابیت هر چه بیشتر این صنعت کمک نماید. این شاخصه ها در صنعت مذکور با جلب توجه فعالین بازار سرمایه شاید بتواند بخشی از رخوت این روزهای بازار را کم کند.

محمود لندی مرد سال فولاد ایران شد

مجال خوبی برای سرمایه گذاران ایجاد می کند که با قوت قلب به این میدان وارد شوند. از طرفی این شرکت توانسته در ۷ ماهه نخست سال نام خود را در صدر بازار رقابتی تامین نیازهای داخلی شمش فولادی ثبت کند و ۱۹٫۲ درصد حجم کل معاملات شمش فولادی در بورس کالا و سهم ۳۲٫۴ درصدی از تامین تختال بازار داخلی را به خود اختصاص دهد. این آمار در حالی بنام شرکت فولاد خوزستان ثبت شده است که تابستان امسال این شرکت با محدودیت های بسیاری در مصرف برق روبرو بود.

این روند نشان می دهد مدیریت شرکت با ایجاد ثبات در فعالیت ها و استفاده بهینه از منابع، توانسته است پیوستگی و تداوم تولید، فروش و سودآوری را با تامین مواد اولیه و حضور پررنگ در بازار تضمین کند و بر پیش بینی ها مبنی بر روند صعودی و رو به رشد ایجاد ظرفیت، تولید و فروش این شرکت مهر تأیید بزند.

تحقق این اخبار خوب در فولاد خوزستان که از یکسو با برخی محدودیت های ناخواسته ناشی از کمبود برق از یک طرف روبرو بوده و از سوی دیگر پروژه های بزرگی بالغ بر ۵۰ هزار میلیارد تومان برای توسعه فعالیت خود را در دست اجرا دارد، بسیار حائز اهمیت است چرا که نشان می دهد شرکت هم مصافی موفق با بی برقی داشته و هم فعالیت ها و ابر پروژه های توسعه ای خود را به پیش برده است و همزمان در صدر تامین نیازهای بازار داخلی قرار گرفته است که موفقیتی چندوجهی به حساب می آید.

در آیین اختتامیه سمپوزیوم فولاد ۱۴۰۲ محمود لندی معاون بهره برداری شرکت فولاد خوزستان با کسب اکثریت آرا (۱۳۹ رای) از بین مجموع آرا واصل شده از نخبگان صنعت فولاد ایران به عنوان مرد سال صنعت ایران در سال ۱۴۰۲ برگزیده و معرفی شد. تلاش در جهت دستیابی به تولید فولاد سبز، تحقق برنامه های تولید علی رغم محدودیت های انرژی طی سالیان اخیر و هم اندیشی برای حل مسائل روز صنعت فولاد در طول دوران خدمت از جمله موارد موثر در انتخاب محمود لندی از سوی نخبگان صنعت فولاد است. شایان ذکر است پیش از این در سال ۱۴۰۰ امین ابراهیمی مدیر عامل و نائب رئیس هیات مدیره فولاد خوزستان به عنوان مرد سال انتخاب شده بود که از این حیث شرکت فولاد خوزستان با کسب دو تندیس مرد سال از بین ۵ تندیس اهدا شده رکورددار است.

این گزارش می افزاید: با عبور از فصل پر از مشقت و محدودیت تابستان و با آغاز فصل پاییز، خبرهای خوبی از روند تولید و فروش شرکت فولاد خوزستان منتشر شده است که نشان می دهد این شرکت با تصاحب بخش مهمی از بازار رقابتی فولاد و تامین نیازهای داخلی، توانسته است اطمینان خوبی به سرمایه گذاران برای سودآوری بدهد.

کسب حدود ۴۶ هزار میلیارد تومان سود خالص فقط در سه ماهه فصل بهار که با ۷۰ درصد سود دوازده ماهه ۱۴۰۱ برابری می کند،

شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات

نخستین هلدینگ پروژه محور ایران

دوره ۶ ماهه منتهی به شهریور ۱۴۰۱

درآمد عملیاتی: ۱,۷۳۴,۸۸۷ میلیون ریال
سود خالص: ۱,۵۳۳,۴۴۷ میلیون ریال

دوره ۶ ماهه منتهی به شهریور ۱۴۰۲

درآمد عملیاتی: ۳,۴۱۱,۱۹۵ میلیون ریال
سود خالص: ۳,۱۷۵,۰۷۸ میلیون ریال

دوره ۱۲ ماهه منتهی به اسفند ۱۴۰۱

درآمد عملیاتی: ۷,۴۳۰,۱۳۹ میلیون ریال
سود خالص: ۶,۹۰۵,۷۸۷ میلیون ریال

نسبت تغییرات "تجلی" در نیمه نخست سال جاری نسبت به دوره مشابه آن در سال گذشته

صورت های مالی حسابرسی نشده
نیمه نخست ۱۴۰۲

سود خالص هر سهم: ۸۱ ریال

بر محور توسعه، به مقصد تعالی

رضا روح‌الامینی - مدیر امور مهندسی شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر

وجود شرایط رقابتی در صنعت فولاد و نقش تعیین کننده این صنعت در توسعه اقتصادی کشورها، ضرورت ایجاد رویکردهایی همچون توسعه سبد محصول را از سوی شرکت‌های فعال در این حوزه با هدف افزایش رقابت پذیری آشکار می‌کند. شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر نیز که نقش آفرین موثری در صنعت فولاد کشور به حساب می‌آید، همواره توجه ویژه‌ای به این موضوع داشته است. اگرچه این شرکت در حال حاضر تنها در تولید آهن اسفنجی فعالیت دارد، اما در نقشه راه استراتژی آن، آرمان تولید ۶ میلیون تن آهن اسفنجی، ۵ میلیون تن فولاد، ۳ میلیون تن ورق و یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن محصولات نهایی با ارزش افزوده بالا دیده می‌شود که از نگاه ویژه این شرکت به رویکرد توسعه سبد محصول حکایت دارد. تردیدی نیست که فعالیت‌های توسعه محور و ارزشمند این شرکت در زنجیره فولاد، نقش به‌سزایی را در ارتقای جایگاه این شرکت و تسهیل تحقق چشم‌انداز تعیین شده برای صنعت فولاد کشور در سال ۱۴۰۴ ایفا می‌کند.

این شرکت که فرایند تولید آهن اسفنجی را به روش میدرکس انجام می‌دهد، قادر به تولید آهن اسفنجی گرم (HDMI) و آهن اسفنجی سرد (CDRI) است. همانطور که پیش‌تر نیز اشاره شد، رویکرد توسعه سبد محصول از اهداف استراتژیک بخش تحقیق و توسعه در شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر محسوب می‌شود. در همین راستا، این شرکت گام‌های بلندی را برداشته است که از جمله آن‌ها می‌توان به پروژه احداث کارخانه مگامدول طوبی اشاره کرد تا با ایجاد ظرفیت تولید یک میلیون و ۸۵۰ هزار تنی این کارخانه، به ظرفیت تولید سه میلیون و ۵۰۰ هزار تنی فعلی آهن اسفنجی این شرکت افزوده شود. همچنین پروژه احداث کارخانه فولادسازی و نورد گرم این شرکت که در صورت بهره‌برداری، ظرفیت تولیدی بالغ بر سه میلیون تن ورق نازک فولادی با ضخامت ۰/۸ تا ۲۰ میلی‌متر ارائه خواهد کرد نیز از دیگر رویکردهای شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر در راستای توسعه سبد محصولات خود محسوب می‌شود.

محیط رقابتی

امروز، کسب‌وکارها را با

چالش‌های پیچیده و جدیدی روبه‌رو

ساخته است که در نتیجه آن، سازمان‌ها

برای پیشی گرفتن از رقبای خود در

ارائه محصولات و خدمات تلاش

می‌کنند

گفتنی است که این پروژه فولادسازی با هدف تولید محصولاتی منحصربه‌فرد و استاندارد که در حال حاضر در کشور تولید نمی‌شوند در حال انجام است. این پروژه که در نوع خود اقدام بسیار خلاقانه‌ای برای این شرکت محسوب می‌شود، زمینه کاهش واردات ورق‌های یاد شده، جلوگیری از خروج ارز از کشور، اشتغال‌زایی و حتی ارزآوری برای کشور را فراهم خواهد کرد. در این طرح فولادسازی، آهن اسفنجی تولیدشده در واحدهای احیای مستقیم، به صورت گرم به کوره‌های قوس الکتریکی شارژ می‌شود.

پس از تهیه ذوب و انجام عملیات متالورژیکی و افزایش کیفیت فولاد مذاب، این فولاد مذاب تولیدی به شکل اسلب نازک و توسط ماشین ریخته‌گری، به طور پیوسته ریخته‌گری و به صورت گرم به خط نورد ارسال می‌شود که در نهایت به تولید ورق گرم منتهی خواهد شد. گفتنی است که شارژ آهن اسفنجی به روش گرم در کوره‌های قوس الکتریکی و استفاده از تکنولوژی «Endless» شرکت پریمتالز در این طرح، کاهش قابل توجه مصرف انرژی و مواد را نیز به دنبال خواهد داشت که اقدامی بی‌نظیر در ایران محسوب می‌شود. بنابراین می‌توان گفت که شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر با توجه ویژه به رویکرد توسعه سبد محصول، به دنبال بازاریابی محصولات خود در بازارهای داخلی و بین‌المللی و تخصیص

سهم قابل توجهی از این بازارها به تولیدات خود است. بدیهی است که نمی‌توان از نقش مهم دانش و فناوری در بحث توسعه سبد محصول چشم‌پوشی کرد. شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر نیز همواره در همین راستا حرکت کرده است که انتخاب آن به عنوان شرکت برگزیده و پیشرو در توسعه فناوری در سال ۱۴۰۱ نیز از همین موضوع حکایت دارد. این جایزه در همایش بنگاه فناوری و رشد اقتصادی و با هدف ایجاد هم‌افزایی و ارتباط اثربخش میان بنگاه‌ها، دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان برای تحقق اهداف اقتصاد دانش‌بنیان به شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر اهدا شد.

جایگاه کیفیت محصول در توسعه آهن و فولاد گل گهر

در زنجیره فولاد که سطوح بالایی از رقابت و تکنولوژی را در بر می‌گیرد و هر یک از حلقه‌ها، تأمین‌کننده مواد اولیه حلقه بعدی به‌شمار می‌آیند، حفظ کیفیت محصول از اهمیت بالایی برخوردار است. از این رو، شرکت‌های سرآمد در صنعت فولاد، همواره به موضوع ارتقای کیفیت توجه ویژه‌ای دارند و به‌روز رسانی استانداردهای کیفی را به‌طور پیوسته در واحدهای تولیدی خود انجام می‌دهند. کیفیت همچنین از جایگاه پراهمیتی در شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر برخوردار است و این شرکت همواره در مسیر بهبود کیفیت محصولات خود گام برداشته است. رایج‌ترین نوع بررسی کیفی شامل بررسی در حین فرایند به منظور حصول اطمینان از ورود مواد اولیه با کیفیت مناسب به خط تولید و بازرسی پس از تولید است.

تمامی مراحل در این شرکت به‌طور پیوسته مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد تا اشکالات موجود به‌طور کامل رفع شود و محصولی با کیفیت در اختیار مشتریان قرار گیرد.

تولید محصولات با کیفیت، بخشی از اهداف استراتژیک و ارزش‌های شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر را تشکیل می‌دهد. بر همین اساس، این شرکت عوامل موثر بر کیفیت محصولات را شناسایی و برای بهبود آن‌ها به‌طور مستمر تلاش می‌کند. از مهم‌ترین این عوامل می‌توان به تأمین پایدار مواد اولیه و رعایت حداقل فاکتورهای شیمیایی و فیزیکی گندله اشاره کرد. پارامترهای کیفی گندله مانند درصد آهن کل، میزان اکسید آهن (FeO)، استحکام، درصد سولفور و تخلخل به‌صورت مستقیم بر کیفیت محصول (آهن اسفنجی) اثر گذارند که در سیستم مدیریت کیفیت شرکت توسعه آهن و فولاد گل گهر، این پارامترها به‌طور دقیق مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرند.

علاوه بر آن، فاکتورهای مدنظر مشتریان نیز از جمله عوامل موثر بر کیفیت محصول به‌شمار می‌آیند که از جمله آن‌ها می‌توان به مواردی همچون درصد متالیزاسیون (MD)، درصد سولفور، فسفر، کربن، نرمة آهن اسفنجی و... اشاره کرد که از مهم‌ترین پارامترهای موثر بر کیفیت آهن اسفنجی تولیدی محسوب می‌شوند و به‌دقت توسط این شرکت مورد بررسی قرار می‌گیرند تا محصولاتی با کیفیت مدنظر مشتریان به بازار عرضه شود. گفتنی است که کنترل و پایش کیفیت محصول در این شرکت، همسوا با اهداف و استراتژی‌های تعریف‌شده و با استفاده از دانش نیروهای متخصص، ابزارهای کنترل کیفی، استانداردهای لازم، بهره‌گیری از دانش و فناوری روز و رفع اشکالات خط تولید انجام می‌شود.

خطوط تجاری جدید «رتاپ» در کنار تقویت خطوط درآمدی پیشین

تجارت الکترونیک پارسیان (تاپ)

دست دارد. طبق بررسی‌های نشریه نیلسون ریپورت، در آخرین شماره خود لیست ۱۵۰ شرکت برتر در حوزه پرداخت الکترونیکی منتشر نموده که شرکت «رتاپ» با میزان ۶،۹۷۸ میلیارد تراکنش در جایگاه ۱۹ و در بین ۲۰ شرکت برتر PSP جهان در سال ۲۰۲۲ قرار گرفته است. این شرکت با رشد قابل توجهی که در میزان تراکنش‌های خود داشته افتخار بزرگی برای ایران به ارمغان آورده است.

شرکت تجارت الکترونیک پارسیان با سابقه ۲۳ ساله در بازار تجارت الکترونیک با استفاده از قابلیت‌ها و توانمندی‌های خود در عرصه فناوری‌های نوین در حوزه ابزارهای پرداخت و پردازش الکترونیکی همواره سعی داشته تا جزو شرکت‌های برتر و پیشساز PSP (Payment Service Provider) باشد.

تاپ در دوره یک ساله ۱۴۰۱ در حالی موفق به کسب درآمد ۳۶ هزار میلیارد ریالی شده است که طی دوره ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ درآمد آن به ۲۱ هزار میلیارد ریال رسیده است به عبارت دیگر طی نیمی از یک سال مالی ۵۸ درصد درآمد یک دوره یک ساله را محقق نموده است.

طی ۶ ماهه نخست سال جاری، عمده درآمد کسب شده توسط «رتاپ» مربوط به فروش شارژ تلفن همراه بوده و جایگاه دوم با رقم ۶،۷۴۹ میلیارد ریال به خدمت‌های پرداخت کارتخوان و خدمات شاپرک و شتاب مربوط می‌شود. در بین ۳ نوع خدمت اصلی این شرکت، خدمت شارژ تلفن از سودآوری بیشتری برای شرکت برخوردار بوده و جایگاه برتر را در سبد درآمدی به خود اختصاص داده است.

«رتاپ» در صنعت تجارت الکترونیک جزو ۱۲ شرکتی است که تنها موفق به کسب مجوز از نهاد قانون‌گذار برای حضور در بازار پرداخت‌های الکترونیکی شده‌اند. اگرچه محدودیت در اعطای مجوز موجب انحصار چندجانبه شده اما این به معنای عدم رقابت در بین شرکت‌های حاضر در بازار نبوده تا در ادامه، فعالیت‌های خود را توسعه بخشیده و خدمات فعلی را تعمیق نمایند. این شرکت در حال حاضر رتبه سوم در خاورمیانه و ایران در

تاپ در دوره یک ساله ۱۴۰۱ در حالی موفق به کسب درآمد ۳۶ هزار میلیارد ریالی شده است که طی دوره ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ درآمد آن به ۲۱ هزار میلیارد ریال رسیده است به عبارت دیگر طی نیمی از یک سال مالی ۵۸ درصد درآمد یک دوره یک ساله را محقق نموده است.

طی ۶ ماهه نخست سال جاری، عمده درآمد کسب شده توسط «رتاپ» مربوط به فروش شارژ تلفن همراه بوده و جایگاه دوم با رقم ۶،۷۴۹ میلیارد ریال به خدمت‌های پرداخت کارتخوان و خدمات شاپرک و شتاب مربوط می‌شود. در بین ۳ نوع خدمت اصلی این شرکت، خدمت شارژ تلفن از سودآوری بیشتری برای شرکت برخوردار بوده و جایگاه برتر را در سبد درآمدی به خود اختصاص داده است.

«رتاپ» در صنعت تجارت الکترونیک جزو ۱۲ شرکتی است که تنها موفق به کسب مجوز از نهاد قانون‌گذار برای حضور در بازار پرداخت‌های الکترونیکی شده‌اند. اگرچه محدودیت در اعطای مجوز موجب انحصار چندجانبه شده اما این به معنای عدم رقابت در بین شرکت‌های حاضر در بازار نبوده تا در ادامه، فعالیت‌های خود را توسعه بخشیده و خدمات فعلی را تعمیق نمایند. این شرکت در حال حاضر رتبه سوم در خاورمیانه و ایران در

تاپ در دوره یک ساله ۱۴۰۱ در حالی موفق به کسب درآمد ۳۶ هزار میلیارد ریالی شده است که طی دوره ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ درآمد آن به ۲۱ هزار میلیارد ریال رسیده است به عبارت دیگر طی نیمی از یک سال مالی ۵۸ درصد درآمد یک دوره یک ساله را محقق نموده است.

طی ۶ ماهه نخست سال جاری، عمده درآمد کسب شده توسط «رتاپ» مربوط به فروش شارژ تلفن همراه بوده و جایگاه دوم با رقم ۶،۷۴۹ میلیارد ریال به خدمت‌های پرداخت کارتخوان و خدمات شاپرک و شتاب مربوط می‌شود. در بین ۳ نوع خدمت اصلی این شرکت، خدمت شارژ تلفن از سودآوری بیشتری برای شرکت برخوردار بوده و جایگاه برتر را در سبد درآمدی به خود اختصاص داده است.

«رتاپ» در صنعت

تجارت الکترونیک جزو ۱۲

شرکتی است که تنها

موفق به کسب مجوز از نهاد

قانون‌گذار برای حضور در بازار

پرداخت‌های الکترونیکی

شده‌اند

البته در حال حاضر، این شرکت سهم ۱۳،۷۸ درصدی از تعداد تراکنش‌های منتهی انجام شده در کشور طی ۶ ماهه نخست سال را داشته است. علاوه بر این، «رتاپ» با قابلیت سرمایه‌گذاری بر روی استارت‌آپ‌های فینتک و تجارت الکترونیک و راهکارهای نوآورانه بانکی و پرداخت می‌تواند خطوط جدید تجاری را برای خود ایجاد نماید.

در حال حاضر، «رتاپ» طبق برنامه‌ای که طراحی نموده، سعی دارد سرمایه لازم را برای خرید ۲۵،۰۰۰ دستگاه کارتخوان از محل سود انباشته تأمین و به افزایش حجم تراکنش‌های قابل جذب کمک کند. در حال حاضر، شبکه پذیرندگی فروشگاه‌های که

نگاهی تاریخی بر اقتصاد ایران (قسمت دوم)

این وزیر کشتی نشانه ای بود بر تحکیم قدرت پادشاه مستبد و اولین نمونه های وزیر کشتی در دوره قاجار بود؛ و نشان داد که دیوان در برابر شاه چقدر شکننده است. این درگیری بین فتحعلی شاه و وزیر اعظم منجر به عدم شکل گیری نهاد دیوانی مستحکم شد. گفته می شود حاج ابراهیم به دنبال راهی ایران از قبیله گزایی و جنگ و خونریزی داخلی بوده است و نماینده کمپانی هند شرقی (سر جان ملکوم) طی دیداری که با وزیر داشته به وی توصیه کرده بود که با مرض و خشونت گهگاه شاه همراهی کند و وزیر در پاسخ آرزوی کشوری متحد و تحت قید حکومتی قدرتمند می گوید «من به سهولت می توانم خود را بر کنار دارم ولی ایران دوباره غرق در جنگ می شود. نیت من ایجاد کشوری با پادشاهی قدرتمند واحد است و اعتنا ندارم که از زندیان باشد یا قاجار، پادشاه باید پایانی باشد بر فتنه های داخلی و نمی خواهم بیش از این خونریزی ببینم» اگر چه آیندگاه حاج ابراهیم را بی رحمانه قضاوت کردند.

فتحعلی شاه پس از جنگ های پرخرج و غلبه بر شورش های محلی، خان ها و قباایل، با توجه به روحیات خود دیوانیان را درگیر طمطراق های جدیدی نمود. حالا دیگر نمادهای قدرت تغییر یافته بودند: آداب و رسوم مقلص، مراسمات سلام، نمایش متظاهرانه ثروت، افزایش خدم و حشم خواجگان و خادمان و نگهبانان و نوازندگان و رقاصان و همچنین لباس های آراسته و ظروف گرانبه و سبک زندگی مسرفانه و کاخ ها و باغ ها و نخچیر گاه های سلطنتی و پر تعداد و همراه کردن سواران پر شمار شد و ایجاد نوعی فرهنگ خوشگذرانی (پیکوری) و تفنن و عیاشی بود. وی همانقدر خداوندگار این کاخ های مشعشع بود که آقامحمدخان ارباب اردوگاه های نظامی خشن و اسب سواری های طولانی و نبردهای بی پایان و نظم نظامی بود. وی در مقابل خان های جنگجوی چادرنشین خشن و حاضر به براق، شاهنشاهی آرام و آراسته بود مناسب کاخ های شاهی امن و باشکوه. فتحعلی شاه که در دربار زند رشد کرده بود و در دوران حکمرانی عمویش کلانتر فارس بود، نمادهای امپراتوری ایران باستان را از شاهنامه و سنگ نبشته ها و ویرانه های به جا مانده از هخامنشی و ساسانی را جذب و از آن به عنوان نمادی برای قدرت و به مثابه منبع مشروعیت خود استفاده کرد (در عکس ها و پرتره های به تصویر کشیده شده آن دوره از شاه و اطرفیان بسیار نمایان است). این درک از پادشاهی ایرانی احیا شد و در کنار پیوند تیموری با گذشته ی ایلیاتی قرار گرفت

به جهت گسترش مرزهای ایران موافقت می شد، چرا که باعث فراموشی خصومت های داخلی می شد. به عنوان مثال، اعطای لقب نایب السلطنه به عباس میرزا سایر برادران را خوش نیامد و بعدها نزاع بر سر جانشینی و تاج و تخت کشور را بیش از پیش در ورطه سیاست های کشورهای اروپایی انداخت.

❖ اروپایی و خصوصا بریتانیا

در اولین ملاقات های رئیس کمپانی هند شرقی، سر جان ملکوم با فتحعلی شاه بسیار دوستانه پیش رفت. طرفین همدیگر را تحت تأثیر ثروت، قدرت والیته دانش خود قرار می دادند. ملکوم با بیان اطلاعاتی درباره ایل قاجار و تاریخ آن، شاه و اطرفیان را حیرت زده کرد و شاه نیز با ارائه اطلاعاتی در مورد پیشرفت های کمپانی هند شرقی و از کف رفتن مستعمرات بریتانیا در آمریکا و ظهور یک جمهوری مدرن در دنیای جدید (آمریکا) توانسته بود ملکوم و سایر فرستادگان انگلیسی را تحت تأثیر قرار دهد. ایشان نمی باستی در حضور شاه می نشستند و چکمه را با پارچه می پوشانند و در فضاهای داخلی بایستی کفش خود را در می آوردند. ایشان به همدیگر پیشکش ارائه می کردند و هر یک اهداف متفاوتی داشتند.

ملکوم با شاه و وزراء و مقامات، جواهرات و کالاهای تجملاتی اهدا کرد تا بتواند شاه را قانع کند علیه تهدید افغان ها در غرب هندوستان وارد عمل شوند (انگلیسی ها عادت کرده بودند به شاهزاده نشین های هند پیشکش بدهند و در عوض آن ها را مستعمره کنند). ولی شاه ترجیح داد هدایا را بگیرد و به درخواست انگلیسی ها اهمیت ندهد چون این پیشکش ها را چیز قابلی نمی دانست که بتواند نظر وی را جلب کند. برعکس آن ها را خراجی برای جلب نظر همایونی می دانست تا بر شکوه امپراتوری وی گواهی دهند.

بالای انگلستان خبردار شده بود و شکوه و جلال و ادب دربار خود را یک نمایش ضروری سیاسی می دانست که با آن رقبای داخلی و همسایگان خود را تحت تأثیر قرار دهد. نکته حائز اهمیت این است که از این زمان به بعد حداقل دو دهه طول کشید تا حاکم قاجار و حکومتش درگیر بازی پیچیده ی مستعمره سازی اروپایی ها شدند.

ملکوم در کتاب خود به نام تاریخ پرشیا؛ از قدیم

که قاجاریان به سختی می توانستند از آن دست بکشند. این منابع با ادعای قاجار مبنی بر رهبری دنیوی جامعه شیعی که میراث صفوی بود، هر چه بیشتر تکمیل و از لحاظ سیاسی شاه را شبیه یک شاهنشاه (شاه شاهان) می کرد.

فتحعلی شاه از صدقه سر یک حرمسرای بزرگ با صدها همسر و صیغه، صاحب صد پسر و دختر شد. این یک تلاش آگاهانه برای جبران ابر بودن عمومی خود (آقامحمدخان) بود که موضوع نقد و استهزای ناظران بعدی شده است. بسیاری از این شاهزادگان چند سال بعد از حاکمان و کارگزاران قاجار در نواحی مختلف کشور شدند. عباس میرزا از سال ۱۷۸۹ تا ۱۸۳۳ میلادی، ولیعهد و شایسته ترین پسر شاه در سال ۱۷۹۹ به عنوان حاکم تبریز انتخاب شد.

فتحعلی شاه پس از جنگ های پرخرج و غلبه بر شورش های محلی، خان ها و قباایل، با توجه به روحیات خود دیوانیان را درگیر طمطراق های جدیدی نمود. حالا دیگر نمادهای قدرت تغییر یافته بودند

شهر تبریز در آن زمان در حال دستیابی به جایگاه سابق خود به عنوان دروازه قفقاز و ماورای آن بود. تبریز تا پایان قرن مذکور موقعیت خود به عنوان پرجمعیت ترین و پررونق ترین شهر مملکت حفظ کرد. دولت مرکزی به حکومت تبریز در مورد دیپلماسی و تجارت و در صورت لزوم جنگ با کشورهای شمال و شمال غربی کشور آزادی عمل زیادی داده بود. مرادوات زیاد عباس میرزا با روسیه و بریتانیا از اولین مرادوات قاجارها با امپراتوری های اروپایی بود. طی دو دوره جنگ با روسیه تبریز، مرکز دیپلماسی و ستاد عملیات نظامی شده بود. فتحعلی شاه که امور حکومت نواحی مختلف را به فرزندان خود سپرده بود به نوعی با ایجاد نوعی فضای رقابتی ایشان به منظور اثبات لیاقت تشویق می شدند تا اقتصاد و امنیت مناطق تحت حکومت خود را بهبود ببخشند و حتی با فتوحات برون مرزی

در قسمت قبل در مورد اهمیت تاریخ و اینکه هر فردی بایستی دست کم از تاریخ ۲۰۰ سال قبل جایی که در آن زندگی می کند، آگاه باشد، صحبت کردیم. به علاوه در مورد به قدرت رسیدن آقامحمدخان و قدرت گرفتن اروپاییان و همچنین تحولات دوره قاجار صحبت های مطرح شد. از آنجاییکه هدف از این سلسله نوشته بیشتر توصیف و تفسیر تحولات اقتصادی تاریخی ایران است، لذا بیشتر توجه ما به تحولات و مسائل اقتصادی این دوران معطوف خواهد بود.

❖ ایام اقتدار قاجار

ایران قاجاری در نقاشی، خطاطی، کتاب سازی، موسیقی، معماری و همچنین شعر و نثر، سر زندگی هنری و ادبی بسیاری از خود بروز داد. صنایع و مهارت های سنتی، به خصوص منسوجات به سطح جدیدی ارتقاء یافتند و تکنیک ها و فناوری های غربی مثل تلگراف، عکاسی و چاپ کتاب محبوبیت عام یافتند.

پس از آقامحمدخان، فتحعلی شاه به قدرت رسید. فتحعلی شاه قبل از مواجهه با قدرت های غربی بایستی با بسیاری از شورش های داخلی مبارزه کند. در آذربایجان و اصفهان، طرفداران زندیان طغیان کرده بودند و در بسیاری از جاها از جمله خراسان، لرستان، قفقاز بسیار از سران قباایل از اعلام وفاداری به قاجار سر باز زده بودند. صادق خان شقاقی یکی از فرماندهان کرد آقامحمدخان که یکی از توطئه چینان قتل آقامحمدخان بود، سریعا به سمت قوم خود در جنوب آذربایجان (سلیمانیه کنونی در کردستان عراق امروزی) تاخت و خود را پادشاه نامید. خان قاجار در سال ۱۷۹۸ میلادی وی را شکست داد و دستور داد در زندان وی را گل بگیرند و آنجا ماند تا مرد. همچنین جنگ های متعدد با افشاریان و بازمانده هایشان در خراسان که بسیار پرخرج بودند و آخرین مقر افشاریان در خراسان تصرف شد. همچنین حمایت بسیاری از سران قباایل و از جمله حاج ابراهیم کلانتر (وزیر اعظم) از برادر کوچکتر شاه که به عزل وزیر و قتل وی و بسیار از اعضای خانواده پرشمار وی منجر شد.

مهدی خاتمی
مدیر عملیات کارگزاری سهام گستران شرق

ادامه دارد...

زندگی کردن «خوب»

برگرفته از کتاب "مردم فراتر از سود"

نویسنده: دیل باتریج
مترجم: مهدی نیکونی - محمد شهبابی فراهانی

چه کسانی قوی‌ترین افراد سازمان شما هستند؟ مدیر عامل؟ هیئت مدیره؟ اکثریت سهامداران؟ خیر اشتباه می‌کنید. قدرتمندترین افراد مشتریان شما هستند. این افراد می‌توانند شما را ورشکست کنند یا به موفقیت‌های وصف‌ناپذیر برسانند. آن‌ها می‌توانند دوست صمیمی یا دشمن خونی شما باشند. کسانی که حاضر نیستند مشتریانان شما را جدی بگیرند، خودشان حکم مرگشان را می‌نویسند.

داشتن چنین درکی از مشتریان می‌تواند باعث اضطراب انسان شود، اما می‌تواند انگیزه‌ای جدی هم برای تغییر باشد. خود شما هم یک مشتری هستید. از این روست که می‌گویند شما یکی از قوی‌ترین انسان‌های حاضر در بازار هستید.

نحوه خرج کردن شما در مقام مشتری تعیین می‌کند چه کسی در بازار باقی خواهد ماند و چه کسی ورشکست خواهد شد. نحوه صحبت شما درباره یک شرکت می‌تواند آینده آن شرکت را رقم زند؛ اهمیتی ندارد که صحبت‌های خود را در رسانه‌های اجتماعی مطرح کرده‌اید، یا در هنگام صرف قهوه با دوستان یا در یک جمع خانوادگی. تصمیماتی که می‌گیرید، روی قیمت کالاها، کیفیت آن‌ها و میزان تولید هر کدام از آن‌ها اثر می‌گذارد.

شما ممکن است کارآفرین یا رهبر کسب و کار باشید، هم‌زمان مصرف‌کننده کلاه و همبرگر و بلیط فیلم و ماساژ هستید. حتی اگر همین امروز رئیس‌تان شما را اخراج کرده است، باز هم یک مشتری هستید. حتی اگر تصمیم بگیرید که تنها در خانه بمانید و سر کار نروید، باز هم یک مشتری هستید. هنگامی که بازنشسته می‌شوید، هنوز هم یک مشتری هستید. به طور کلی، تا زمانی که تنفس می‌کنید یک مشتری هستید. و این بدان معنی است که شما قدرتمندید.

برای شکستن سیستم، ابتدا باید یاد بگیریم که مشتریان خوبی باشیم، اما اکثر مردم در بازار حضور منفعلانه‌ای دارند. آن‌ها بدون فکر و قصد خرید می‌کنند و گاهی حتی نمی‌دانند چه می‌خواهند؛ مگر این که بحث قیمت در میان باشد.

به آخرین خرید خود از فروشگاه‌های خواربار فکر کنید. چقدر به این موضوعات فکر کرده‌اید که آیا محصولات موجود در فهرست شما از بسته‌بندی پایدار استفاده می‌کنند؟ آیا به کشاورزان و تولیدکنندگان آن کالا دستمزد عادلانه‌ای پرداخت کرده‌اند؟ آیا این موضوع را در نظر داشته‌اید که آیا شرکت مدنظر شما شفاف، صادق و مسئولیت‌پذیر بوده است؟ آیا چیزی را در سبد خرید خود قرار داده‌اید که روی آن کلمات دوپهلوی و شعارهای شورانگیز نقش بسته باشد؟

((با هر چه در دست دارید و هر کجا که هستید بهترین کاری که از دستتان برمی‌آید را انجام دهید. تئودور روزولت))

اکثر مشتریان، در هنگام خرید کور کورانه، ساده‌انگارانه یا مانند ربات عمل می‌کنند. تعداد کمی از افراد هستند که آگاهانه و با اطلاعات کامل خرید می‌کنند. این‌ها کسانی هستند که باعث می‌شوند شرکت‌ها خود را به باورها و استانداردهای مشخصی متعهد کنند.

اگر شما خواستار کیفیت بی‌چون و چرا باشید و حتی برای آن پول بیشتری هم بپردازید، چه اتفاقی خواهد افتاد؟ چه اتفاقی می‌افتد اگر در انتخاب بین دو محصول مشابه به میزان سخاوت و فعالیت‌های عام‌المنفعه شرکت‌های تولیدی‌شان توجه کنید؟ چه می‌شود اگر شما محصولات شرکت‌هایی را انتخاب کنید که با کارکنان خود برخورد خوبی دارند و نسبت حقوق مدیرعامل به کارگران‌شان هم معقول است؟ همچنین چه اتفاقی می‌افتد اگر به هر کسی که می‌شناسید بگویید که از شما پیروی کند؟ چگونه ممکن است این تصمیمات

بازار را تغییر دهند؟

❖ اقدامات سخن‌ساز می‌گویند

برای ایجاد دنیایی که مردم آن اهمیتی بیش از سود داشته باشند، باید در خریده‌ها و مصرف‌های خود هوشیارانه و آگاهانه عمل کنیم. ما باید مسیر بهتر را در پیش بگیریم.

❖ خریدن ((خوب))

هر خانوار آمریکایی به طور متوسط بیش از پنجاه هزار دلار در سال صرف خرید از بازار می‌کند. رقم قابل توجهی است و به همین دلیل می‌گوییم که مشتریان قدرت خارق‌العاده‌ای دارند. برای ایجاد دنیای بهتر، باید در محصولات و خدماتی سرمایه‌گذاری کنید که با ارزش‌ها و باورهایتان منطبق هستند. تبدیل به خریداری شکاک شوید. برچسب‌ها را بخوانید. در مورد مواد تشکیل دهنده‌ای که نمی‌توانید تلفظ کنید، تحقیق کنید. همچنین به یاد داشته باشید که حتی اگر محصول خوبی به چشم‌تان خورد، لزوماً شرکت تولیدکننده‌اش هم خوب نیست. فریب تبلیغات پوچ را نخورید. در برخورد با شرکت‌هایی که از عبارات‌های مبهم مثل ((کاملاً طبیعی)) استفاده می‌کنند، محتاط باشید. شرکت‌های دیگر هم ممکن است بیش از حد به استفاده از عبارات‌های ترغیب‌کننده مبادرت کنند. آن‌ها را زیر نظر بگیرید. در مورد برخی از سازمان‌هایی که مشتری‌همیشگی‌شان هستید، تحقیق کنید. این سازمان‌ها چه اولویت‌هایی دارند و در چه مواردی حاضر به مذاکره نیستند؟

انجام این کارها همیشه ساده نیست؛ به ویژه اگر ساکن جامعه روستایی باشید یا حقوقی ثابت دریافت کنید. چند سال پیش با همسرم، ورونیکا، به یک مسافرت کوهستانی طولانی رفتیم. در آنجا گزینه‌های زیادی برای جستجو و اطمینان یافتن از محصولات و شرکت‌های تولیدی آن‌ها داشتیم. با این حال، از هر فرصتی که به دست می‌آوردیم

بهره می‌بردیم. مطمئناً ممکن است هزینه چنین اقداماتی در کوهستان یا روستا یا کویر بیشتر باشد. اما شرافت و کمال اغلب هزینه دارد. سالم بودن نیز همینطور. ما مجبور شدیم جابجا شویم تا بتوانیم محصولات بهتر از شرکت‌های بهتر خریداری کنیم. از دئودورانت و خمیر دندان گرفته تا محصولات شوینده، تلاش کردیم از شرکت‌هایی حمایت کنیم که به باورهای هفتگانه متعهد بودند. چکیده تجربه ما این است: محصولات آن‌ها تقریباً همیشه بهترند. بنابراین ما از تصمیماتی که گرفته‌ایم و از فداکاری‌هایی که به خاطرشان انجام داده‌ایم خرسندیم.

خوشبختانه، چنین رویکردی به یک روند (به‌ویژه بین جوانان ۲۵ تا ۳۵ ساله) تبدیل شده است و افراد بیشتری در خریدهای خود آگاه‌تر و هوشیارانه‌تر عمل می‌کنند. آن‌ها به این طریق بازار را مجبور به بهتر شدن می‌کنند. در سال ۲۰۱۲، حدود ۴۷ درصد از مصرف‌کنندگان عنوان کردند که در بین خریدهای ماهانه آن‌ها، دست‌کم می‌توان یک محصول حامی اهداف عام‌المنفعه پیدا کرد. (این رقم در مقایسه با سال ۲۰۱۰ پنجاه درصد رشد داشته است.) اما چه اتفاقی می‌افتد اگر این ۴۷ درصد ۹۷ درصد شود؟ چه اتفاقی می‌افتد اگر آن‌ها برای خرید تمام کالاها، مورد نیاز خود شرط عام‌المنفعه بودن را داشته باشند؟ می‌توانید تصور کنید؟ نحوه خرج کردن پول شما اهمیت دارد.

❖ راه‌اندازی ((خوب))

هنگامی که مردم برای اولین بار راهی بهتر برای انجام کسب‌وکار و شیوه زندگی کشف می‌کنند، اغلب آن‌ها را شروع‌کننده تغییرهای بزرگ می‌شوند. میل به راه‌اندازی شرکت یا باشگاه یا مؤسسه غیرانتفاعی درون آن‌ها را به تدریج آماده می‌کند؛ مانند آتشی که زیر خاکستر است و فقط گاهی دوده‌هایی اندک از آن به چشم می‌خورد. این آتش آماده است تا شعله ور شود. جای تعجب نیست که کارآفرینی یکی از بزرگ‌ترین روندهای بازار در قرن بیست و یکم است. همه هیجان و

حرارت دارند.

روزنامه یواس‌ای تودی یک بار نوشت: ((در روزگاری که جهان به تکه‌های کوچکی شکسته شده و هر گروهی به دنبال حق خود است، در شرایطی که گرمایش جهانی تبدیل به خطری محرز شده است، و در زمانی که خشونت‌ها توقف‌ناپذیر به نظر می‌رسد، کارآفرینی پادزهری برای مشکلات بشریت پیشنهاد می‌کند. در کارآفرینی سخن از آفرینش و ایجاد چیزی جدید است؛ نه نابودی و تخریب. موضوع کارآفرینی استفاده از خلاقیت، کار گروهی، و هوش برای حل مشکلات است. کارآفرینی ما را به هم پیوند می‌دهد و باعث حرکت ما به سمت جلو می‌شود.))

اغلب تعداد کارآفرینان پس از رکودهای اقتصادی افزایش می‌یابد؛ زیرا افراد توانا شغل خود را از دست داده‌اند و باید راهی برای کسب درآمد پیدا کنند. آن‌ها به جای این که دنبال شغل اداری باشند و برای یک رئیس کار کنند، در این اندیشه‌اند که خودشان راهشان را بسازند. آن‌ها در رؤیای ایجاد کسب‌وکار خودند و می‌خواهند از اشتباهات و نقص‌های رایج بازار اجتناب کنند. اگر این میل رؤیاپردازی‌های آن‌ها ادامه پیدا کند، در نهایت سازمان‌هایی ایجاد می‌کنند که بهتر از سازمان‌های موجود در بازارند.

اکنون یکی از زمان‌های مناسب برای فعالیت کارآفرینی این چینی است. چنین فرصتی مناسبی در یک قرن گذشته، فقط چند بار فراهم آمده است. ایالات متحده تازه از یک بحران بزرگ خارج شده است. اعتماد مشتریان به شرکت‌های موجود در بازار در کم‌ترین سطح ممکن است. بازار تشنه جایگزین‌هاست. مردم دنبال راه‌حل‌های جدید مبتنی بر ایده‌های تازه‌اند. عصر دیجیتال و ظهور رسانه‌های اجتماعی زمینه‌فعالیت را فراهم کرده است.

اکنون یک شرکت کوچک بهره‌مند از مشتریان وفادار می‌تواند به سرعت خود را به مردم بشناساند و با غول‌هایی رقابت کند که چند میلیون دلار درآمد تبلیغاتی دارند.

از طرفی روند کارآفرینی با روند مسئولیت اجتماعی مصادف شده است. کسب‌وکارهای امروز به نوعی مجبورند تا بخشی از درآمدهای

خود را صرف انجام کارهای عام‌المنفعه کنند. دانشگاه‌های بزرگ سراسر آمریکا از جمله دانشگاه نورث وسترن، دانشگاه استنفورد، و دانشگاه بیلور در حال معرفی واحدهای درسی، کنفرانس‌ها، و حتی رشته‌های جدید در زمینه کارآفرینی اجتماعی و مسئولیت‌پذیری سازمانی‌اند.

من معتقدم در آستانه دوره جدیدی در تاریخ هستیم؛ دوره‌ای که از سازمان‌ها انتظار می‌رود در راستای ایجاد جهانی بهتر تلاش کنند. دوره‌ای که شرکت‌ها فقط به فکر سود سرمایه‌گذاران بودند و توجهی به جامعه نداشتند دیگر گذشته است. من روزهایی را می‌بینم که پدری برای فرزندش اسباب‌بازی می‌خرد و او میپرسد: ((پدر با خرید این اسباب‌بازی چه کار نیکی انجام داده‌ایم؟ این اسباب‌بازی از چه فعالیت عام‌المنفعه‌ای حمایت می‌کند؟)) اعتقاد دارم به لحظه‌ای نزدیک می‌شویم که هر محصول موجود در بازار، به نوعی جهان را بهتر می‌کند. در آن زمان، محصولاتی که اینگونه نباشند احماقانه و نامربوط به نظر می‌رسند؛ کسی به آن‌ها اعتماد نخواهد کرد و ممکن است رقابت را به محصولات دیگر ببازند.

واقعیت آن است که شرکت‌های بد وجود خارجی ندارند و فقط رهبران بد وجود دارند. شاید مشستری به رهبر شرکت بگوید: ((شرکت تو حتی تلاش نمی‌کند که نفعی به جامعه برساند. چرا کار نیکی انجام نمی‌دهید؟ یا باید در صف خدمت‌رسانی به جامعه قرار بگیرید یا از بازار خارج شوید.))

مادر حال‌گذار از دوران سرمایه‌داری قدیم هستیم؛ دورانی که هدف بازار ارائه یک راه حل رضایت‌بخش برای مشکلات بود و قصد داشت بیشترین منافع مالی را از این طریق به دست آورد. اما در سرمایه‌داری جدید، شاهد آن خواهیم بود که بازار به دنبال یک مأموریت است، می‌خواهد خیری به جامعه برساند و البته درآمدی هم کسب خواهد کرد. نظام اقتصادی غرب ضربه سنگینی خورده است. البته مشکلی اصلی سرمایه‌داری نیست مشکل اصلی سرمایه‌داری هستند که از این نظام و اعتماد افکار عمومی سوء استفاده می‌کنند. واقعیت آن است که شرکت‌های بد وجود خارجی ندارند و فقط رهبران بد وجود دارند.

سرمایه‌داری خوب است. البته زمانی که رهبرانش دلسوز باشند. زمانی که رهبرانش با مردم همدل باشند. زمانی که رهبرانش فقط به سود فکر نکنند و ابعاد دیگر فعالیت‌هایشان را هم بسنجند.

❖ دست از شکایت بردارید چیزهای جدید خلق کنید

تازه‌کاری پر شور و شوق که خود را متعهد به راه‌اندازی ((خوب)) می‌داند، محور درک جهان جدیدند. شما ممکن است فروشگاه اتسی را راه‌اندازی کنید، کلاه‌های نقابدار دستباف تولید کنید، و مدل تجاری ((یک برای یک)) را به کار ببندید. شما هم تصمیم بگیرید که میزهای آشپزخانه با کیفیت خود را با استفاده از چوب‌های بازیافتی و در اوقات فراغت خود بسازید. ممکن است ابتکاری در ساماندهی پارکینگ‌های شهر به خرج دهید و سود آن را صرف مبارزه با قاچاق زنان کنید. ممکن هم هست که تولید جواهرات سفارشی را شروع کنید و به محصولی برسید که منحصر بفرد است. فارغ از این که چه تصمیمی می‌گیرید، نیاز دارید تا آنچه درست است را راه‌بیندازید و این کار را هم به خوبی انجام دهید. پدال گاز را فشار دهید، اما کمربند ایمنی را فراموش نکنید. من هم، در مقام کارآفرین، تازه کار انگیزه‌ها و امیال شدیدی برای کسب و کارهای بهتر دارم.

من به بررسی راه‌ها و طرح‌های ذهنی خودم پرداخته‌ام. این موضوع را بررسی کرده‌ام که چه فرایندهایی نتیجه بخش است و چه فرایندهایی خطر آفرین. علاوه بر این، ده‌ها کسب و کاری را که بر اساس باورهای سونلی فعالیت می‌کنند مطالعه کرده‌ام. بر اساس تجربه خودم و آن‌ها می‌توانم چهار توصیه برای شما داشته باشم که آن‌ها را در زمان راه‌اندازی ((خوب)) در ذهن نگه دارید.

۱. همین الان شروع کنید

اغلب زمانی که کارآفرینان تعیین می‌کنند ((چه کاری)) باید انجام دهند، در مرحله ((چگونه)) گیر می‌افتند. آن‌ها در این مرحله می‌خواهند تمام چگونگی‌ها و تمام جزئیات کار برایشان روشن شود. چگونه می‌توان شرکت را از طریق وب سایت در معرض دید عموم قرار داد؟ چگونه می‌توان فروشندگانی پیدا کرد که دستمزدهای کلان نخواهند؟ چگونه می‌توان یک زنجیره تأمین عملی ایجاد کرد؟ چگونه باید برای مجوز کسب و کار اقدام کرد؟ چگونه باید برای مالیات شرکت پرونده تشکیل داد؟ این ((چگونه‌ها)) هیچگاه تمام نمی‌شوند. عدم قطعیت و پیچیدگی این

سؤالات ممکن است فرایند شروع کار را متوقف کند. این موانع ذهنی مشکلات فراوانی برای کارآفرینان ایجاد می‌کنند و به همین دلیل است که تلاش کرده‌ام با راه‌اندازی وب سایت StartupCamp.com نقشی در حل مشکلات آن‌ها داشته باشم. در این وب سایت، کارآفرینان، ویلاگ نویس‌ها، و رؤیای پردازها می‌توانند راه‌هایی برای غلبه بر موانع ذهنی خود بیابند.

تازه کارها اغلب لقمه‌ای بزرگتر از دهان خود بر می‌دارند و امیدوارند به سرعت بیاموزند که چگونه باید آن را بیابند.

در چند سال گذشته، من به مشاهده کارآفرینانی نشسته‌ام که بهترین عملکرد را داشته‌اند. هر کسی که در نگاه من بهترین عملکرد را داشته است، شروع به کار کرده تا بیاموزد نه این که بیاموزد که چگونه کار کند. آن‌ها صبر نمی‌کنند تا دکتراي حوزه فعالیت خود را بگیرند، یا این که تمام کتاب‌های موجود در آن حوزه را مطالعه کنند، یا پس‌اندازهایشان از پارو بالا برود.

آن‌ها فقط به قسمت عمیق استخر می‌پرند، از مهارت‌ها و دانشی که دارند استفاده می‌کنند و مانند دیوانه‌ها شنا می‌کنند. تازه کارها اغلب لقمه‌ای بزرگتر از دهان خود بر می‌دارند و امیدوارند به سرعت بیاموزند که چگونه باید آن را بیابند.

اگر شما هم تازه کاری هستید که در مرحله ((چگونه)) گیر افتاده‌اید، بدانید که همین الان باید شروع کنید. زمانی که از موضوعی ناشناخته می‌هراسید، غالباً باید به درون آن قدم بگذارید نه این که از آن بگریزید. ترس دقیقاً مخالف آن چیزی است که در زندگی‌تان قصد تبدیل شدن به آن را دارید. چه به دنبال شروع یک فعالیت خیریه هستید یا هدفی شخصی را دنبال می‌کنید یا اینکه می‌خواهید از دختری خواستگاری کنید، ترس شما را به جایی می‌برد که دقیقاً بر خلاف خواسته‌تان است. بنابراین بر خلاف ترس خود حرکت کنید، با شجاعت ریسک کنید، قمار کنید و همین الان قدم اول را بردارید.

۲. درست شروع کنید

یکی از بدترین کلماتی که یک کارآفرین می‌تواند بر زبان بیاورد کلمه ((بعداً)) است. هر چند ممکن است یک انگیزه یا ارزش‌گران‌بها برای شروع کسب‌وکار جدید وجود داشته باشد اما تازه کارها در بسیاری از موارد وسوسه می‌شوند تا به سرعت از این انگیزه یا ارزش‌محوری دست بکشند. به خودتان دروغ نگویند که

بعداً کار ((خوب)) را انجام خواهید داد اگر همین الان سود کافی یا حاشیه سود مناسب یا تعداد مشتریانی قابل توجهی دارید، از ارزش‌های والای خود صرف نظر نکنید. نمی‌توان خوب بودن را به انتهای مسیر موکول کرد؛ همانطور که سخاوت باید در وجود شما نهادینه شود و نمی‌توان یکباره به سراغش رفت. پس درست شروع کنید و سازمان‌مدنظران را همین الان راه‌اندازی کنید؛ آن‌هم دقیقاً به همان شکلی که می‌خواهید ((بعداً)) آنگونه شود.

❖ ترس را ببینید اما کار خود را انجام دهید

۳. با افتخار شروع کنید

مؤلفه‌های خوب و مثبت کسب‌وکار شما باید جلوی تمام فعالیت‌هایتان به نمایش درآیند. آن‌ها را نه مخفی کنید و نه نصفه‌نیمه نشان دهید. نمایش آن‌ها را از نمایش هر چیز دیگری مهم‌تر بدانید. اگر زمان خود را صرف انجام اقدامی مثبت برای جامعه محلی کرده‌اید، چرا آن را با افتخار اعلام نمی‌کنید؟ اگر در بسته‌بندی‌های خود از مواد بازیافتی استفاده کرده‌اید چرا با چاپ نماد مخصوص آن را نشان نمی‌دهید؟ اگر شما یک درصد از سود خود را صرف کار عام‌المنفعه کرده‌اید، چرا اجازه نمی‌دهید مشتریانتان از آن باخبر شوند؟

بلندگو را در دست بگیرید و فریاد بزنید. نجسوا نکنید. آنقدر سروصدا کنید که کسب‌وکارهای بی‌تفاوت به کارهای عام‌المنفعه به خود بلرزند. مؤلفه خوب و ارزشمند شرکت شما نباید مانند کوسن میل در اتاق پذیرایی رها باشد؛ بلکه باید مانند در ورودی خانه شما باشد که در ابعاد بسیار بزرگ ساخته شده است و رنگی قرمز دارد. با افتخار جلب توجه کنید.

۴. از شروع دوباره باز نایستید

یکی از ویژگی‌هایی که من در بین شرکت‌های بزرگ و ریشه‌دار بازار مشاهده کرده‌ام این است که به طور دائم مانند استار تاپ‌ها عمل می‌کنند. به عنوان مثال، شرکت فست فود چیک-فیل-ا را در نظر بگیرید. فارغ از سیاست‌های این شرکت، نشان تجاری آن‌ها یکی از وفادارترین پایگاه‌های مشتریانی را در بازار آمریکا دارد. آن‌ها از طریق رفتارهای استار تاپی توانسته‌اند به چنین مشتریانی وفاداری دست پیدا کنند. ذهن آن‌ها جوان و نو است. این شرکت به طور دائم ساندویچ‌های رایگانی به کسب‌وکارها و مؤسسات غیرانتفاعی اهدا می‌کند و حتی در بخت‌آزمایی‌ها و جوایز رادیویی هم سهمی به خود اختصاص می‌دهد.

اگر یکی از اولین مشتریانی یکی از شعب جدید شرکت باشید، این فروشگاه حتی مصرف یک سال ساندویچ فیله مرغ شما را بر عهده خواهد گرفت. مک دونالد چنین کاری نمی‌کند. اما کسب‌وکارهای جدید همیشه محصولات خود را رایگان اهدا می‌کنند تا نامشان بر سر زبان‌ها بیفتد.

یک ویژگی رایج دیگر در بین شرکت‌های بزرگ و ریشه‌دار بازار تمایل آن‌ها به همکاری است و نه رقابت. سرمایه‌داری به ما گفته است که نباید با هیچکس همکاری کنیم؛ به ما گفته که هر چیزی مالکیت مشخصی دارد و در نهایت کسی که در تیم ما نیست دشمن ماست. اما دلیلی دارد که رئیس شرکتی مشابه با شرکت من پیشگفتاری برای این کتاب نوشته است. ما فکر نمی‌کنیم در حال رقابتیم. ما در یک تیم هستیم.

شرکت‌های متعالی و ریشه‌دار بازار همچنان بر گرایش به فخر فروشی غلبه می‌کنند. آن‌ها مانند یک استار تاپ فروتن هستند. به عنوان مثال، شرکت بزرگ

هول فودز به طور دائم دنبال شرکت‌های کوچک است تا فرایندهای فروش خود را به آن‌ها واگذار کند. این شرکت حتی از این که نام و نشان در کنار نشان شرکت‌های کوچکتر بیاید ابایی ندارد. آن‌ها به جای این که راحت طلبانه دنبال همکاری با شرکت‌های بزرگ باشند، تصمیم گرفته‌اند در کنار شرکت‌های کوچک و محلی قرار بگیرند. به این شیوه، زمانی که اهالی یک محل یا یک شهر وارد فروشگاه منطقه خود می‌شوند، احساس غریبی نمی‌کنند و آن فروشگاه را متعلق به همان‌جا می‌دانند.

آن‌ها با این که بزرگ شده‌اند، همچنان کوچک‌اند. شما نیز باید خود را ملزم بدانید که هیچگاه بیش از حد بزرگ نشوید. همواره یک استار تاپ پر شور و شوق و متعهد به اصول خود باقی بمانید.

اگر احساس می‌کنید که باید چیزی را راه‌اندازی کنید، تبریک می‌گویم، زیباست که کار شما فقط کار نباشد و در حقیقت هدفی در پشت آن نمایان باشد. در این صورت، زندگی شما زیباتر می‌شود و دوستی‌هایتان گسترش می‌یابد. همچنین علاقه شما به آنچه دوست دارید افزایش می‌یابد. یک شرکت خوب چیزی بیشتر از داشتن شغل است؛ به ویژه اگر خودتان آن را متولد کرده باشید. پس من کلاهم را به احترام شما از سر بر می‌دارم. شما همکاران تازه کار من هستید. شما با راه‌اندازی شرکت خود در همین لحظه و انجام آن به درستی و با افتخار و به صورت دائمی کمک می‌کنید تا جهان بهتری بسازیم. اما شما باعث بهتر شدن خودتان هم می‌شوید.

نحوه خرج کردن

شما در مقام مشتری تعیین

می‌کنند چه کسی در بازار باقی

خواهد ماند و چه کسی ورشکست

خواهد شد. نحوه صحبت شما

درباره یک شرکت می‌تواند آیتند

آن شرکت را رقم زند

THE
FUTURE
IS COMING

بانکداری هوشمند برای ایران زمین

بانک ایران زمین با توسعه زیرساخت‌های فناورانه خود
نگاهی به آینده بانکداری دارد

www.izbank.ir